

Vlada Crne Gore
Ministarstvo evropskih poslova

PREDLOG

Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2026-2027.

Podgorica, januar 2026.

Sadržaj

1. Sloboda kretanja roba	UTRŽ	5
2. Sloboda kretanja radnika	UTRŽ	15
3. Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga	UTRŽ	18
4. Sloboda kretanja kapitala	UTRŽ	21
5. Javne nabavke	TEMP	23
6. Privredno pravo	UTRŽ	25
7. Pravo intelektualne svojine	UTRŽ	27
8. Konkurencija	UTRŽ	29
9. Finansijske usluge	UTRŽ	31
10. Informatičko društvo i mediji	KIR	34
11. Poljoprivreda i ruralni razvoj	RPK	37
12. Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor	RPK	41
13. Ribarstvo	RPK	53
14. Saobraćajna politika	ZAOP	64
15. Energetika	ZAOP	72
16. Porezi	KIR	74
17. Ekonomska i monetarna unija	KIR	77
18. Statistika	TEMP	79
19. Socijalna politika i zapošljavanje	KIR	94
20. Preduzetništvo i industrijska politika	KIR	99
21. Trans-evropske mreže	ZAOP	102
22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata	RPK	104
23. Pravosuđe i temeljna prava	TEMP	106

24. Pravda, sloboda i bezbjednost	TEMP	112
25. Nauka i istraživanje	KIR	116
26. Obrazovanje i kultura	KIR	118
27. Životna sredina i klimatske promjene	ZAOP	120
28. Zaštita potrošača i zdravlja	UTRŽ	129
29. Carinska unija	KIR	132
30. Vanjski odnosi	VAO	135
31. Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika	VAO	137
32. Finansijski nadzor	TEMP	140
33. Finansijske i budžetske odredbe	RPK	142
Aneks 1. Pregled mjerila za zatvaranje pregovaračkih poglavlja		144
Aneks 2. Pretpristupna podrška IPA II i IPA III		155
Aneks 3. Reformska agenda Crne Gore 2024-2027 za Instrument EU za reforme i rast u okviru Plana rasta EU za Zapadni Balkan		208
Aneks 4. UN AGENDA 2030, EU AGENDA I SEKTORI IPA III		214
Aneks 5. Akronimi institucija		219
Aneks 6. Akronimi klastera		222

U V O D

Imajući u vidu dinamiku pregovaračkog procesa i potrebu usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije, Ministarstvo evropskih poslova kao koordinator procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji pristupilo je izradi novog Programa pristupanja kojim se planira usklađivanje strateškog i zakonodavnog okvira Crne Gore sa pravnom tekovinom Unije koja je usvojena u periodu od 1. oktobra 2024. do 31. oktobra 2025. u okviru 33 pregovaračka poglavlja. Programski period je 2026-2027, s jasnim izdvajanjem obaveza koje se odnose na ispunjenje završnih mjerila, odnosno zatvaranje pregovaračkih poglavlja u 2026. Ove obaveze su u Programu posebno označene plavom bojom, radi njihove jasne identifikacije i praćenja.

I. Struktura dokumenta

Svako pregovaračko poglavlje strukturirano je na sljedeći način: uvod u poglavlje, planovi i potrebe (strateški i zakonodavni okvir) daljeg usklađivanja s pravnom tekovinom EU.

Uvod u poglavlje - obuhvata kratak opis poglavlja sa najvažnijim karakteristikama, uključujući i podjelu na potpoglavlja, gdje je to relevantno, kao i spisak nadležnih resora i institucija koje imaju planove za dato poglavlje u okviru ovog dokumenta.

Strateški okvir - obuhvata planirane mjere i aktivnosti koji se odnose na buduće mjere/aktivnosti koje PPCG predviđa, a koje se odnose na sposobnost Crne Gore da preuzme obaveze koje proističu iz članstva u EU u svakom od 33 poglavlja, uz odgovarajuće rokove za realizaciju.

Zakonodavni okvir - takođe, obuhvata planirane propise koje Crna Gora treba da donese, imajući u vidu novu pravnu tekovinu koju treba prenijeti u nacionalni pravni sistem, uz navođenje stepena usklađenosti i rokove za realizaciju

UVOD

Sloboda kretanja roba je jedna od četiri osnovne slobode na jedinstvenom tržištu Evropske unije. Sloboda kretanja roba podrazumijeva uklanjanje svih tehničkih barijera u trgovini među državama članicama Evropske unije. U tom smislu, Crna Gora, kao država kandidat za punopravno članstvo u EU, mora ukloniti sve prepreke koje mogu narušiti njenu punu integraciju u jedinstveno tržište, uz obezbjeđenje visokog nivoa zaštite bezbjednosti, života i zdravlja ljudi, zaštite životinja i biljaka, zaštite životne sredine i zaštite potrošača. Uspostavljanje sistema infrastrukture kvaliteta u skladu sa najboljom evropskom praksom i usaglašavanje crnogorskog tehničkog zakonodavstva sa zahtjevima Evropske unije, predstavljaju najvažnije zadatke Crne Gore u okviru poglavlja 1 - Slobode kretanja roba.

Poglavlje 1 je podijeljeno u 4 potpoglavlja:

Opšti principi,

Horizontalne mjere [Ocjena usaglašenosti, Standardizacija, Metrologija, Akreditacija, Tržišni nadzor],

Vertikalne mjere [Novi pristup, Stari pristup] i

Proceduralne mjere.

Institucije nadležne za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru aktuelnog Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, su: Ministarstvo ekonomskog razvoja, Ministarstvo saobraćaja, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera i Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

Poglavlje 1 - Sloboda kretanja roba je otvoreno 20. juna 2017. na Međuvladinoj konferenciji u Luksemburgu.

1. PLANOV I POTREBE**1.1. STRATEŠKI OKVIR**

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Period važenja	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Proceduralne mjere						
1.	MER	Izveštaj o ispunjavanju obaveza iz Članova 34 – 36 Ugovora o funkcionisanju EU	2026/I			Čl. 34-36 UFEU ¹

1.2. ZAKONODAVNI OKVIR

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Horizontalne mjere						
1.	MER	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o nadzoru proizvoda na tržištu	2026/I	2026/I	32019R1020 [P]	
2.	MER	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti	2026/I	2026/I	32019R0515 [P]	
3.	MER	Uredba o notifikaciji tehničkih propisa, standarda, propisa o uslugama informatičkog društva i postupaka ocjene usaglašenosti	2026/I	2026/I	32015L1535 [P] 31998R2679 [P]	
4.	MER	Pravilnik o načinu priznavanja isprava i znakova usaglašenosti i uzajamnom priznavanju proizvoda	2026/I	2026/I	32019R0515 [P]	
A.1.) Novi pristup						
5.	MZ	Zakon o medicinskim sredstvima	2026/III	2026/IV	32017R0745 [P] 32017R0746 [P]	
6.	MPPUDI	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o građevinskim proizvodima	2026/II	2026/II	32024R2769 [P]	
7.	MPPUDI	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o sadržaju sistema ocjene građevinskog proizvoda	2026/III	2026/III	32024R2769 [P]	
A.2) Stari pristup						
8.	MUP	Zakon o oružju i municiji	2026/I	2026/I	32021L0555 [D]	

¹ Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, članovi 34 - 36

9.	MUP	Zakon o eksplozivnim materijama	2026/III	2026/III	32014L0028 [P]	
10.	MZ	Pravilnik o spisku supstanci koje se mogu upotrijebiti u proizvodnji opojnih droga i psihotropnih supstanci	2026/II	2026/II	32004R0273 [P] 32005R0111 [P] 32009R0219 [P] 32013R1258 [P] 32013R1259 [P] 32015R1011 [P] 32015R1013 [P] 32016R1443 [P] 32020R1737 [P] 32022R1518 [P] 32023R0196 [P] 32024R1331 [P] 32025R1475 [P]	
11.	MZ	Pravilnik o obrascu, sadržini i načinu dostavljanja obavještenja o izvozu prekursora	2026/II	2026/II	32004R0273 [P] 32005R0111 [P] 32013R1259 [P]	
12.	MZ	Pravilnik o obliku i sadržini izjave krajnjeg korisnika o namjeni prekursora	2026/II	2026/II	32004R0273 [P] 32005R0111 [P] 32013R1258 [P]	
13.	MZ	Pravilnik o sadržini zahtjeva za izdavanje dozvole za uvoz i izvoz prekursora, i obrascu dozvole za uvoz i izvoz prekursora	2026/II	2026/II	32004R0273 [P] 32005R0111 [P] 32015R1013 [P]	
14.	MZ	Pravilnik o sadržini zahtjeva za dobijanje, izmenu i obnovu dozvole za promet prekursora, i sadržini dozvole za promet prekursora	2026/II	2026/II	32004R0273 [P] 32005R0111 [P] 32015R1013 [P]	
15.	MZ	Pravilnik o sadržini zahtjeva za dobijanje odobrenja za korišćenje prekursora i sadržini odobrenja za korišćenje prekursora	2026/II	2026/II	32004R0273 [P] 32005R0111 [P]	
16.	MZ	Pravilnik o bližim podacima i sadržini godišnjeg izvještaja o proizvodnji i prometu prekursora	2026/II	2026/II	32004R0273 [P] 32005R0111 [P]	
17.	MZ	Pravilnik o sadržini zahtjeva za dobijanje, izmenu i obnovu dozvole za proizvodnju prekursora i sadržini dozvole za proizvodnju prekursora	2026/II	2026/II	32004R0273 [P] 32005R0111 [P]	

18.	MS	Zakon o homologaciji vozila, sistema, sastavnih dijelova vozila i posebnih tehničkih jedinica	2026/II	2027/IV	32018R0858 [D] 32013R0168 [D] 32013R0167 [D] 32016R1628 [D] 32025R0014 [D]	
19.	MS	Pravilnik o utvrđivanju pravila za razmjenu podataka putem interneta i obavještanje o EU homologacijama tipa	2026/II	2027/IV	32020R1812 [P]	
20.	MS	Pravilnik o administrativnim zahtjevima za homologaciju i nadzor tržišta motornih vozila i njihovih prikolica te sistema, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica namijenjenih za takva vozila	2026/II	2027/IV	32020R0683 [P] 02014R0901 [P] 02015R0504 [P] 02017R0656 [P]	
21.	MS	Pravilnik u pogledu osnovnog oblika, strukture i sredstava za razmjenu podataka u vezi sa sertifikatom o usklađenosti u elektronskom obliku	2026/II	2027/IV	32021R0133 [P]	
22.	MS	Tehnička knjiga o homologaciji motornih i priključnih vozila, motornih vozila na dva ili tri točka, traktora i vandrumskih pokretnih mašina	2026/II	2027/IV	32018R0858 [P] 32013R0168 [P] 32013R0167 [P] 32016R1628 [P] 32019R2144 [P] 32021R0535 [P] 32021R0646 [P] 32015R0758 [P] 32014R0540 [P] 02007R0715 [P] 02008R0692 [P] 32017R1151 [P] 32009R0595 [P] 32005L0064 [P] 32006L0040 [P] 31970L0157 [P] 32010R1003 [P] 32011R0019 [P] 32013R0168 [P] 32014R0003 [P] 32014R0044 [P] 32014R0134 [P] 32013R0167 [P] 02014R1322 [P]	

					32015R0068 [P] 32015R0096 [P] 32015R0208 [P] 32018R0985 [P] 32009L0063 [P] 32016R1628 [P] 02017R0654 [P] 02017R0655 [P]	
23.	MERS	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o hemikalijama	2026/II	2026/II	32024R2865 [D]	
24.	MERS	Pravilnik o listama aktivnih supstanci koje su dozvoljene za upotrebu u biocidnim proizvodima i biocidnim proizvodima manjeg rizika	2026/IV	2026/IV	32025D1812 [P] 32025D1807 [P] 32025D1811 [P] 32025D1779 [P] 32025D1808 [P] 32025D1814 [P] 32025D1792 [P] 32025R1282 [P] 32025D1262 [P] 32025R1257 [P] 32025R1260 [P] 32025D1074 [P] 32025R1090 [P] 32025R1043 [P] 32025D0949 [P] 32025D0951 [P] 32025D0953 [P] 32025D0945 [P] 32025D0947 [P] 32025D0998 [P] 32025D0970 [P] 32025D0946 [P] 32025D0944 [P] 32025R0929 [P] 32025R0937 [P] 32025D0444 [P]	

					32025D0450 [P] 32025D0432 [P] 32025D0360 [P] 32025D0362 [P] 32025D0357 [P] 32024D2950 [P] 32024D2948 [P] 32024R2964 [P] 32024D2930 [P] 32024R2635 [P] 32022D1484 [P] 32022D1489 [P] 32021D2146 [P] 32021D1289 [P] 32021D0713 [P] 32020D1037 [P] 32024D2421 [P] 32024D2411 [P] 32024D2417 [P] 32024D2402 [P]	
25.	MERS	Pravilnik o uslovima za stavljanje biocidnih proizvoda u promet i upotrebu ili Pravilnik o načinu procjene rizika biocidnih proizvoda	2026/II	2026/II	32017R2100 [P]	
26.	MERS	Uredba o zabranjenim odnosno dozvoljenim načinima upotrebe, proizvodnje i stavljanja na tržište hemikalija koje predstavljaju neprihvatljiv rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu	2026/IV	2026/IV	32025R1090 [P] 32025R1988 [P] 32025R1930 [P] 32025R1731 [P] 32025R0843 [P]	
27.	MERS	Pravilnik o izmjenama i dopunama Liste klasifikovanih supstanci	2026/IV	2026/IV	32008R1272 [D] 32024R2564 [P] 32023R1434 [P] 32023R1435 [P] 32024R0197 [P]	
28.	MERS	Pravilnik o metodama ispitivanja opasnih svojstava hemikalije	2026/III	2026/III	32024R2492 [P]	
29.	MERS	Pravilnik o metodama mjerenja buke za opremu na otvorenom	2026/II	2026/II	32024R1208 [P]	

B) Proceduralne mjere

30.	MZ	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o utvrđivanju Liste zabranjenih supstanci u kozmetičkim proizvodima	2026/III	2026/III	32022R1176 [P] 32023R1545 [P] 32023R1490 [P] 32022R2195 [P] 32022R1531 [P] 32022R1181 [P] 32022R0677 [P] 32022R0135 [P] 32021R1902 [P] 32021R0850 [P] 32021D1870 [D] 32023D1540 [D] 32024R0996 [P] 32025R0877 [P]	
31.	MZ	Pravilnik o dopunama Pravilnika o bližem označavanju i sadržini podataka na kozmetičkim proizvodima koji se stavljaju na tržište	2026/III	2026/III	32009R1223 [P] 32021D1870 [D] 32023D1540 [D] 32025D1175 [D]	
32.	MZ	Pravilnik o sigurnosnim oznakama lijekova za humanu upotrebu	2026/II	2028/IV	32001L0083 [P] 32016R0161 [P]	
33.	MZ	Pravilnik o uslovima za obilježavanje lijeka dodatnim oznakama	2027/IV	2027/IV	32001L0083 [P]	
34.	MZ	Pravilnik o kriterijumima za određivanje režima izdavanja, načina propisivanja i izdavanja lijekova, kao i sadržaju obrasca ljekarskog recepta	2027/IV	2027/IV	32001L0083 [P]	
35.	MZ	Pravilnik o načinu rada i odlučivanja Etičkog odbora, visini naknade za rad, kao i o drugim pitanjima od značaja za rad Etičkog odbora	2027/IV	2027/IV	32014R0536 [P]	
36.	MZ	Pravilnik o uslovima i načinu oglašavanja lijekova.	2027/IV	2027/IV	32001L0083 [P]	
37.	CInMED	Pravilnik o uslovima za proizvodnju lijekova i aktivnih supstanci (humani i veterinarski lijekovi)	2026/II	2026/II	32001L0083 [P] 32017L1572 [P] 32014R1252 [P] 31991L0412 [P]	
38.	CInMED	Pravilnik o uslovima za izdavanje dozvole za lijek (humani lijekovi)	2026/II	2026/II	32004R0726 [P] 32001L0083 [P]	

					32007R1394 [P] 32000R0141 [P]	
39.	CInMED	Pravilnik o uslovima i načinu registracije homeopatskih i tradicionalnih biljnih lijekova (humani lijekovi)	2026/II	2026/II	32001L0083 [P]	
40.	CInMED	Pravilnik o kliničkim ispitivanjima lijekova (humani lijekovi)	2026/IV	2026/IV	32014R0536 [P]	
41.	CInMED	Pravilnik o uslovima za uvoz i distribuciju aktivnih supstanci (humani lijekovi)	2027/IV	2027/IV	32001L0083 [P]	
42.	CInMED	Pravilnik o uslovima i načinu vođenja sistema farmakovigilance (humani lijekovi)	2027/IV	2027/IV	32004R0726 [P] 32001L0083 [P]	
43.	CInMED	Pravilnik o izdavanju dozvole za lijek za koji je dozvola za lijek izdata ili je u postupku izdavanja u drugoj državi članici Evropske unije (humani lijekovi)	2027/IV	2027/IV	32001L0083 [P]	
44.	CInMED	Pravilnik o uslovima za promet lijekova na daljinu (humani lijekovi)	2027/IV	2027/IV	32001L0083 [P] 32014R0699 [P]	
45.	CInMED	Pravilnik o uslovima za obavljanje prometa lijekova na veliko (humani lijekovi)	2027/IV	2027/IV	32001L0083 [P]	
46.	CInMED	Pravilnik o uslovima za paralelni uvoz, odnosno paralelni promet lijekova (humani lijekovi)	2027/IV	2027/IV	32001L0083 [P]	
47.	CInMED	Pravilnik o kontroli kvaliteta lijekova (humani lijekovi)	2027/IV	2027/IV	32001L0083 [P]	
48.	CInMED	Pravilnik o uslovima za izdavanje dozvole za veterinarski za lijek	2026/II	2026/II	32024R0916 [P] 32021R0805 [P] 32023R0183 [P] 32021R0017 [P] 32023R0997 [P] 32024R0916 [P] 32025R0163 [P] 32024R0875 [P] 32024R0878 [P]	
49.	CInMED	Pravilnik o načinu prikupljanja podataka i načinu prijavljivanja i praćenja neželjenih događaja, dobroj praksi u farmakovigilanci i obliku, sadržaju i sažetku PSMF za veterinarske lijekove	2026/II	2026/II	32019R0006 [P] 32021R1281 [P]	
50.	CInMED	Smjernice dobre distributivne prakse aktivnih supstanci koje se koriste kao polazni materijali u proizvodnji veterinarskih lijekova	2026/II	2026/II	32019R0006 [P] 32021R1280 [P]	

51.	CInMED	Pravilnik o uslovima za davanje saglasnosti za nabavku, odnosno uvoz veterinarskih lijekova	2027/IV	2027/IV	32019R0006 [P]	
52.	CInMED	Pravilnik o uslovima i način upisa u Registar homeopatskih veterinarskih lijekova	2027/IV	2027/IV	32019R0006 [P]	
53.	CInMED	Pravilnik o uslovima za proizvodnju, uvoz i distribuciju aktivnih supstanci (veterinarski lijekovi)	2027/IV	2027/IV	32019R0006 [P] 32025R2154 [P]	
54.	MZ	Pravilnik o vigilanci i načinu i postupku praćenja medicinskog sredstva na tržištu	2027/IV	2027/IV	32017R0745 [P] 32017R0746 [P]	
55.	MZ	Pravilnik o bližim uslovima, načinu utvrđivanja ispunjenosti uslova za proizvodnju medicinskih sredstava, sadržaju rješenja o registraciji proizvođača, kao i za proizvodnju po narudžbi medicinskog sredstva za određenog pacijenta	2027/IV	2027/IV	32017R0745 [P] 32017R0746 [P]	
56.	MZ	Pravilnik o bližem načinu tehničke procjene, vrste defekta kvaliteta i načinu postupanja u slučaju odstupanja od osnovnih zahtjeva, odnosno defekta kvaliteta medicinskog sredstva, kao i načinu izdavanja i sadržaja sertifikata analize	2027/IV	2027/IV	32017R0745 [P] 32017R0746 [P]	
57.	MZ	Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registara: pravnih i fizičkih lica za utvrđivanje usaglašenosti, proizvođača, pravnih lica koji vrše promet na veliko, uvoza i izvoza medicinskih sredstava, specijalizovanih maloprodajnih objekata, kao i medicinskih sredstava	2027/IV	2027/IV	32017R0745 [P] 32017R0746 [P]	
58.	MZ	Pravilnik o sadržaju zahtjeva, dokumentacije potrebne za sprovođenje kliničkog ispitivanja i evidentiranja neintervencijskog ispitivanja medicinskog sredstva	2027/IV	2027/IV	32017R0745 [P] 32017R0746 [P]	
59.	MPŠV	Zakon o sredstvima za ishranu bilja	2026/II	2026/II	32019R1009 [P]	
60.	MPŠV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o tipovima đubriva, uslovima za amonijum-nitratna đubriva visoke koncentracije azota, načinu označavanja i pakovanja đubriva	2026/II	2026/II	32022D1244 [P] 32025D2026 [P] 32024R2516 [P]	
61.	MPŠV	Pravilnik o bližim uslovima u pogledu kadra i opreme koje treba da ispunjava proizvođač oplemenjivača zemljišta	2026/II	2026/II	32024R2787 [P] 32024R2788 [P] 32024R2786 [P] 32024R2770 [P]	
62.	MPŠV	Pravilnik o vrsti antimikrobnih lijekova za koje se prikupljaju podaci, obimu prodaje i upotrebi antimikrobnih lijekova kod životinja, kvalitetu, metodama i načinu dostavljanja prikupljenih podataka	2026/II	2026/II	32021R0578 [P] 32022R0209 [P]	

63.	MPŠV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o sadržaju i načinu obilježavanja pakovanja veterinarskog lijeka i sadržaju uputstva za veterinarski lijek	2026/I	2026/I	32024R0875 [P] 32024R0878 [P]	
64.	MPŠV	Pravilnik o listi lijekova koji se ne smiju koristiti suprotno uslovima iz dozvole za lijek i lijekova koji se smiju koristiti pod određenim uslovima suprotno uslovima iz dozvole za	2026/I	2026/I	32024R1973 [P]	
65.	MPŠV	Pravilnik o bližem izgledu zajedničkog loga i način korišćenja zajedničkog loga	2026/I	2026/I	32021R1904[P]	
66.	MPŠV	Pravilnik o bližim uslovima za sprovođenje mjera dobre distributivne prakse za veterinarske lijekove	2026/I	2026/I	32021R1248[P]	
67.	MPŠV	Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja jedinstvenog doživotnog identifikacionog dokumenta za kopitare	2026/I	2026/I	32021R0577[P]	
68.	MPŠV	Pravilnik o sadržaju i obrascu veterinarskog recepta, recepta za opojne droge i psihotropne supstance, način vođenja i čuvanja evidencije o izdatim veterinarskim receptima, kao i sadržaj i način vođenja i čuvanja evidencije o veterinarskih lijekova koje veterinar može da upotrijebi i bez veterinarskog recepta	2026/I	2026/I	32019R0006[P]	
69.	MPŠV	Pravilnik o mjerama za obezbjeđivanje efikasne i bezbjedne primjene veterinarskih lijekova za oralnu primjenu	2026/I	2026/I	32024R1159 [P]	
70.	MZ	Pravilnik o uslovima za izdavanje dozvole za stavljanje lijeka u promet, varijacije, obnove i prenos dozvole, kao i sadržaju dozvole za lijek (veterinarski lijekovi)	2026/I	2026/I	32024R0916 [P]	

UVOD

Sloboda kretanja radnika, kao jedan od temeljnih principa Evropske unije i jedno od četiri slobode unutrašnjeg tržišta, obuhvata pitanja vezana za pristup tržištu rada, EURES, koordinaciju sistema socijalne sigurnosti i Evropsku karticu zdravstvenog osiguranja. U skladu s pravnom tekovinom EU, radnik koji se seli u drugu državu članicu EU ima određena prava kao što su pravo na rad bez radne dozvole (osim radnika iz novih država članica koje su obuhvaćene prelaznim periodom), jednakost postupanja u zapošljavanju kao s državljanima članice u kojoj se rad obavlja, pravo na jednaku socijalnu sigurnost kakvu imaju i državljani članice u kojoj se radnik zapošljava, pravo članova porodice da se pridruže radniku i da pr imaju porodičnu naknadu, potpuna koordinacija sistema socijalne sigurnosti (pravo na penziju i doprinose za socijalnu sigurnost) i uzajamno priznavanje kvalifikacija. Cilj navedenih prava je i podsticanje mobilnosti radne snage između država članica EU, što je važan faktor ostvarivanja unutrašnjeg tržišta.

Pregovaračko poglavlje 2 – Sloboda kretanja radnika obuhvata sljedeće podoblasti: pristup tržištu rada, EURES, koordinacija sistema socijalne sigurnosti i Evropska kartica zdravstvenog osiguranja.

Institucije nadležne za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru aktuelnog Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, su: Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Poglavlje 2 – Sloboda kretanja radnika je otvoreno 11. decembra 2017. na Međuvladinoj konferenciji u Briselu

1. PLANOV I I POTREBE							
1.1. STRATEŠKI OKVIR							
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Period važenja		Pravna tekovina		
					Celex No	Ostalo	
A) Pristup tržištu rada							
1.	MUP	Završni izvještaj o realizaciji Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori za period 2021- 2025.	2026/I	2026/I	32020D2165 [P] 52020XC1001(01) [P] 32020H1366 [P]		
2.	MRZSD	Nacionalna strategija zapošljavanja 2026-2030.	2026/II	2026-2030	32024D3134 (P)		
		1.2. ZAKONODAVNI OKVIR					
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina		
					Celex No	Ostalo	
A) Pristup tržištu rada							
1.	MRZSD	Odluka o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2027. Godinu	2026/IV	2027/I			
B) EURES							
2.	MRZSD	Odluka o uspostavljanju sistema za prijem članova i partnera u nacionalnu mrežu EURES	2026/II	Danom pristupanja Crne Gore EU	32017D1255 [P]*		
3.	MRZSD	Pravilnik o ujednačenim detaljnim specifikacijama za prikupljanje i analizu podataka u cilju praćenja i ocjenjivanja funkcionisanja mreže EURES	2026/II	Danom pristupanja	32018D0170 [P]		
4.	MRZSD	Pravilnik o tehničkim standardima i formatima potrebnim za ujednačen sistem kako bi se omogućilo povezivanje slobodnih radnih mjesta s molbama za posao i biografijama na portalu EURES	2026/II	Danom pristupanja	32017D1257 [P] 32017D1256 [P]		

5.	MRZSD	Pravilnik o obrascima i postupcima za razmjenu informacija o nacionalnim programima rada mreže EURES na nivou EU	2026/II	Danom pristupanja	32018D1020 [P] 32018D1021 [P] ²	
6.	MRZSD	Pravilnik o donošenju i ažuriranju popisa vještina, kompetencija i zanimanja evropske klasifikacije u svrhu automatskog usklađivanja ponude i potražnje na zajedničkoj IT platformi EURES	2026/II	Danom pristupanja	32018D1020 [P] 32018D1021 [P]	
7.	MRZSD	Pravilnik o donošenju tehničkih standarda i formata potrebnih za funkcionisanje automatizovanog usklađivanja ponude i potražnje putem zajedničke IT platforme uz upotrebu evropske klasifikacije i za interoperabilnost između nacionalnih sistema i evropske klasifikacije	2026/II	Danom pristupanja	32018D1020 [P] 32018D1021 [P]	

---

² Na osnovu Zakona o posredovanju

UVOD

Sloboda pružanja usluga jedna je od četiri osnovne slobode koje omogućavaju funkcionisanje jedinstvenog tržišta Evropske unije, uz slobodu kretanja roba, ljudi i kapitala. U okviru ovog pregovaračkog poglavlja razmatra se zakonodavni okvir koji omogućava slobodno pružanje usluga, uz pravo osnivanja preduzeća. Ovo poglavlje obuhvata tri podoblasti i to:

Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga,

Međusobno priznavanje profesionalnih kvalifikacija i

Poštanske usluge.

Institucije nadležne za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2026-2027, su: Ministarstvo ekonomskog razvoja, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo turizma, Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine.

Pregovaračko poglavlje otvoreno je 11. decembra 2017, na Međuvladinoj konferenciji u Briselu, a zatvoreno 16. decembra 2025. godine, na Međuvladinoj konferenciji u Briselu.

1. PLANOV I I POTREBE						
1.1. STRATEŠKI OKVIR						
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Period važenja		Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Poštanske usluge						
1.	MER	Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja poštanske djelatnosti u Crnoj Gori za period 2024 - 2028, za 2025. godinu, sa Akcionim planom za 2026 - 2027. godinu	2026/II	2026/II		
1.2. ZAKONODAVNI OKVIR						
Ozn.	Nadlež. inst.	Naziv pravnog akta	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga						
1.	MER	Pravilnik o minimalnim tehničkim uslovima za promet robe i obavljanje usluga u prometu robe	2026/II	2026/II	32006L0123 [P]	
2.	MER	Pravilnik o sadržaju trgovinskih prijava i registra za vođenje evidencije trgovaca	2026/II	2026/II	32006L0123 [P]	
B) Međusobno priznavanje profesionalnih kvalifikacija						
3.	MRZSD	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o priznavanju profesionalnih kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija	2026/II	Danom pristupanja	32005L0036 [P] 32013L0055 [P] 32018L0958 [P]	
4.	MRZSD	Odluka o utvrđivanju Liste regulisanih profesija	2026/IV	Danom pristupanja	32005L0036 [P] 32013L0055 [P]	
5.	MRZSD	Pravilnik o utvrđivanju Liste udruženja ili organizacija koje su ovlašćene u drugoj drzavi ugovornici za izdavanje potvrda o profesionalnim kvalifikacijama	2026/II	Danom pristupanja	32005L0036 [P] 32013L0055 [P]	
6.	MRZSD	Pravilnik o ocjeni proporcionalnosti uslova kojima se ograničava pristup regulisanoj profesiji ili njeno obavljanje	2026/II	Danom pristupanja	32018L0958 [P]	
7.	MZ	Pravilnik o spisku dokaza o formalnim kvalifikacijama i referentnim datumima za njihovo priznavanje u skladu sa sistemom automatskog	2026/II	Danom pristupanja	32024L0505 [P] 32025D2187 [P]	

		priznavanja kvalifikacija radi pristupa i obavljanja zdravstvene djelatnosti u Crnoj Gori				
8.	MZ	Pravilnik o programima osposobljavanja kojima se ispunjavaju minimalni uslovi osposobljavanja koji se priznaju sistemom automatskog priznavanja kvalifikacija radi pristupa i obavljanja zdravstvene djelatnosti u Crnoj Gori	2026/II	Danom pristupanja	32025D2187 [P]	
9.	MPŠV	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o veterinarstvu	2026/II	Danom pristupanja EU	32025L1223 [P]	
10.	MPŠV	Pravilnik o programu osposobljavanja veterinara koji ispunjavaju minimalne uslove osposobljavanja za obuke za doktore veterinarske medicine koji ispunjavaju minimalne zahtjeve za automatsko priznavanje dokaza o formalnim kvalifikacijama	2026/II	Danom pristupanja	32025L1223 [P]	
11.	MPPUDI	Pravilnik o bližim uslovima, načinu i postupku priznavanja profesionalnih kvalifikacija licenciranog arhitekta	2026/I	Danom pristupanja	32025D2187 [P]	
12.	MT	Zakon o turizmu i ugostiteljstvu	2026/II	2026/III	32005L0036 [P]	
13.	MT	Zakon o planinskim stazama	2027/II	2027/III	32013L0055 [P]	

UVOD

Sloboda kretanja kapitala je jedan od osnovnih principa jedinstvenog tržišta Evropske unije i jedina od četiri slobode koja prelazi granice Evropske unije. Osnovna načela jedinstvenog tržišta su načelo nediskriminacije i načelo uzajamnog priznavanja. Načelo nediskriminacije proizilazi iz Poglavlja II, člana 18 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (UFEU), koji zabranjuje svaku diskriminaciju na osnovu državljanstva, odnosno različit tretman u jednakim okolnostima. Temelji unutrašnjeg tržišta postavljeni su odredbama člana 26 Poglavlje III, naslov 1, Ugovora o funkcionisanju Evropske unije koji definiše jedinstveno tržište EU kao „prostor bez unutrašnjih granica na kome je slobodan promet robe, kretanje lica, usluga i kapitala“.

Slobodno kretanje kapitala omogućava protok sredstava unutar EU, olakšava prekograničnu trgovinu, doprinosi mobilnosti radnika, olakšava prikupljanje kapitala potrebnog za započinjanje poslovanja i rast privrednih subjekata, kao i funkcionisanje integrisanog, otvorenog i efikasnog unutrašnjeg tržišta, što je od interesa za sve građane Evropske unije.

Ovo pregovaračko poglavlje propisuje pravila slobodnog kretanja kapitala među državama članicama Unije. Ona obuhvataju zabranu svih restrikcija u kretanjima kapitala i plaćanjima, kako unutar država članica EU, tako i između država članica i trećih država. Pritom, postoje određeni izuzeci koji su, prvenstveno, vezani za poreze, sprečavanje pranja novca, finansiranje terorizma i sl. Ovo poglavlje pravne tekovine sadrži i pravila za prekogranična ulaganja u sektor finansijskih usluga i prava vlasništva nad nekretninama izvan nacionalnih okvira, a unutar EU.

Sloboda kretanja kapitala obuhvata tri temeljna područja: slobodu kretanja kapitala i plaćanja, usluge platnog prometa i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

Institucije nadležne za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji su: Ministarstvo evropskih poslova, Centralna banka Crne Gore, Ministarstvo finansija, Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Uprava policije, Komisija za tržište kapitala i Agencija za nadzor osiguranja.

Poglavlje je otvoreno 24. juna 2014. godine a privremeno zatvoreno 16.decembra 2025. godine. na Međuvladinoj konferenciji u Briselu.

1. PLANOV I POTREBE						
1.1. ZAKONODAVNI OKVIR						
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Opšti principi						
1.	MF	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o platnom prometu	2026/I	2026/II	32024R0886[P]	
B) Sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma						
2.	MUP	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma ³	2026/III	2027/IV		OECD preporuke

---

³ Planirane izmjene u cilju potpunog usklađivanja sa OECD preporukama i otklanjanja tehničkih nedostataka uočenih tokom primjene Zakona;

UVOD

Javne nabavke u Evropskoj uniji obuhvataju skup djelovanja naručilaca iz država članica Evropske unije radi nabavke robe, pružanja usluga ili izvođenja radova. Naručioci podrazumijevaju javne naručioce, kao što su državne institucije, gradovi, opštine i sektorske naručioce koji obavljaju djelatnosti vodosnabdijevanja, snabdijevanja energijom, obezbjeđivanja saobraćajnih i poštanskih usluga.

Cilj evropskog zakonodavstva u ovoj oblasti je da se davaocima usluga, isporučiocima roba i izvođačima radova obezbijedi mogućnost nadmetanja na javnim tenderima u državama članicama Evropske unije. Cilj je, sa jedne strane, jačanje ekonomskog razvoja i efikasnosti, ali i davanje punog smisla jedinstvenom tržištu Evropske unije. Institucije uspostavljene u tu svrhu treba da obezbijede poštovanje zakonodavnog okvira na svim nivoima i osiguraju efikasan sistem pravne zaštite u postupcima javnih nabavki, koji se, između ostalog, zasniva na pravu podnošenja žalbe. Naručioci usluga su dužni da postupak javnih nabavki sprovode uz puno poštovanje principa transparentnosti. Projekti javno-privatnog partnerstva su projekti koji imaju za cilj zadovoljenje neke javne potrebe, odnosno projekti koji za cilj imaju pružanje javne usluge iz nadležnosti javne vlasti.

Zakonodavni okvir uređuje: načela javnih nabavki; postupke nabavke koji djeluju u sektorima vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskog saobraćaja; koordinaciju postupaka za dodjelu ugovora o javnim nabavkama radova, ugovora o javnoj nabavki robe i ugovora o javnim nabavkama usluga; postupak zaštite prava u postupku javne nabavke, „koncesije i javno privatno partnerstvo”, elektronske javne nabavke; jedinstveni rječnik javnih nabavki (CPV); održive javne nabavke i postupke nabavke u oblasti odbrane i bezbjednosti.

Institucija nadležna za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2026-2027. je Ministarstvo finansija.

Poglavlje je otvoreno na Međuvladinoj konferenciji 18. decembra 2013. godine, a privremeno zatvoreno na Međuvladinoj konferenciji 27. juna 2025. godine u Briselu.

1. PLANOVI I POTREBE						
1.1. STRATEŠKI OKVIR						
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Period važenja	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
1.	MF	Godišnji izvještaj za 2025. Godinu	2026/II			
1.2. ZAKONODAVNI OKVIR						
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Horizontalne mjere						
1.	MF	Uputstvo za provjeru ispunjenosti obaveznih uslova za učešće u postupku javne nabavke kroz funkcionalnu vezu CEJN-a sa elektronskim sistemom Ministarstva pravde	2026/II	2026/II		
2.	MF	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama	2026/II	2026/II		

UVOD

Privredno pravo odnosi se na osnivanje, funkcionisanje i kontrolu finansijskog poslovanja privrednih društava u državama članicama Evropske unije. Obuhvata dva dijela: pravo privrednih društava u užem smislu, kao i računovodstvo i reviziju.

Tekovina prava privrednih društava EU obuhvata pravila o osnivanju, registraciji, podjeli akcionarskih društava, domaćim i prekograničnim spajanjima, preuzimanju akcionarskih društava, pravima akcionara, zahtjevima u pogledu kapitala, zahtjevima za transparentnošću poslovanja, preporuke o politici naknada za direktore kotiranih akcionarskih društava te preporuke o ulozi nezavisnih direktora i članova nadzornog odbora kotiranih društava, kao i komisija odbora ovih društava. Pravo privrednih društava u užem smislu obuhvata i pravila sadržana u Uredbi o Statutu Evropske kompanije i Uredbi o Evropskom ekonomskom interesnom udruženju.

Područje računovodstva i revizije uključuje uspostavljanje sistema provjere kvaliteta rada revizorske struke i djelotvornog sistema javnog nadzora nad njenim radom uopšte, sistema javnog objavljivanja godišnjih finansijskih izvještaja, kao i uspostavljanje i dosljednu primjenu međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja. Ovaj segment ostvariće i direktan uticaj na strukturu organa pojedinih vrsta društava kapitala u Crnoj Gori, kroz obavezu uvođenja odbora za reviziju, organa zaduženog za sprovođenje interne kontrole finansijskog poslovanja.

Institucije nadležne za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji su: Ministarstvo ekonomskog razvoja i Ministarstvo finansija.

Poglavlje 6 – Privredno pravo je otvoreno 18. decembra 2013. na Međuvladinoj konferenciji koja je održana u Briselu, a privremeno zatvoreno 16. decembra 2025. na Međuvladinoj konferenciji koja je održana u Briselu.

1. PLANOV I POTREBE**1.1. ZAKONODAVNI OKVIR**

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Računovodstvo						
1.	MF	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o reviziji	2027/II	2027/III	32025L0794 [P]	
2.	MF	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu	2027/II	2027/III	32025L0794 [P] 32024R2952 [P]	
B) Privredno pravo						
3.	MF	Zakon o registraciji privrednih i drugih subjekata	2026/II	2026/III	32025L0025 [P]	
4.	MER	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju	2026/IV	2026/IV	32025R2073 [P]	
C) Tržište kapitala						
5.	MF	Zakon o tržištu kapitala	2026/I	2027/I	32025L0794 [P] 32024R2809 [P] 32024L2811 [P]	

UVOD

Pravna tekovina Evropske unije u oblasti prava intelektualne svojine obuhvata pitanje autorskog i srodnih prava, prava industrijske svojine i odredbe o njihovom sprovođenju. Ključni izazovi u narednom periodu se odnose na dalje usklađivanje sa pravom EU u oblasti dizajna, implementaciju Strategije intelektualne svojine za period 2023-2026, jačanje administrativnih kapaciteta, kao i na efikasno sprovođenje prava intelektualne svojine. Crna Gora je 31. marta 2014. na Međuvladinoj konferenciji u Briselu otvorila poglavlje.

Autorsko i srodna prava štite djela iz oblasti književnosti, nauke i umjetnosti, dok se pod industrijskom svojinom podrazumijevaju prava na patent, žig, industrijski dizajn, geografske oznake i topografije poluprovodnika.

Zaštita prava intelektualne svojine obuhvata: administrativnu zaštitu; građanskopravnu zaštitu; krivičnopravnu zaštitu i prekršajnu zaštitu.

Institucija nadležna za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2026-2027 je Ministarstvo ekonomskog razvoja.

Poglavlje je privremeno zatvoreno 16. decembra 2024. na Međuvladinoj konferenciji koja je održana u Briselu.

1. PLANOVI I POTREBE						
1.1. STRATEŠKI OKVIR						
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Horizontalne mjere						
1.	MER	Akcioni plan za sprovođenje Strategije intelektualne svojine Crne Gore za period 2023-2026, za 2026. Godinu	2026/II	2026		
1.2. ZAKONODAVNI OKVIR						
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Horizontalne mjere						
1.	MER	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravnoj zaštiti industrijskog dizajna	2027/III	2027/III	32024L2823 [P]	

UVOD

Pravila koja se odnose na zaštitu konkurencije predstavljaju osnov na kojem je formirana tržišna privreda jedne zemlje. U procesu pristupanja Evropskoj uniji politika konkurencije zauzima jedno od najznačajnijih mjesta, jer njeno efikasno sprovođenje doprinosi unapređenju ekonomije, razvoju i rastu broja privrednih društava, unapređenju ulaganja u istraživanje i razvoj novih proizvoda, privlačenju novih investicija i povećanju proizvodnje i izvoza.

Pravna tekovina Evropske unije u oblasti zaštite konkurencije se dijeli na politiku konkurencije i državnu pomoć. To podrazumijeva pravila i procedure za suzbijanje povreda pravila ponašanja učesnika na tržištu (restriktivne sporazume između preduzeća, zloupotrebu dominantnog položaja i praćenje koncentracije učesnika na tržištu), kao i postupak dodjele i kontrole namjenskog korišćenja državne pomoći, radi zaštite konkurencije.

U narednom periodu najveća pažnja će biti posvećena jačanju administrativnih kapaciteta nadležne institucije za politiku konkurencije i kontrolu državne pomoći – Agencije za zaštitu konkurencije, kako bi se obezbijedio odgovarajući bilans ostvarenih rezultata i u potpunosti omogućili jednaki i fer uslovi svim učesnicima na crnogorskom tržištu.

Pored Agencije za zaštitu konkurencije koja je nadležna za valjano sprovođenje zakonodavstva u oblasti konkurencije i državne pomoći, institucije nadležne za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji su Ministarstvo ekonomskog razvoja i Ministarstvo finansija.

Crna Gora je otvorila pregovaračko poglavlje 8 na Međuvladinoj konferenciji u Briselu 30. juna 2020.

1. PLANOV I POTREBE**1.1. ZAKONODAVNI OKVIR**

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Konkurencija						
1.	MER	Zakon o postupcima za naknadu štete zbog povreda konkurencije na tržištu	2026/I	2026/I	32014L0104 [P]	
2.	MER	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti konkurencije	2026/I	2026/I	32019L0001 [P]	
3.	MER	Uredba o grupnim izuzećima vertikalnih sporazuma od zabrane	2026/I	2026/I	32022R0720 [P]	
4.	MER	Uredba o grupnom izuzeću od zabrane horizontalnih sporazuma o specijalizaciji	2026/I	2026/I		
5.	MER	Uredba o grupnom izuzeću od zabrane horizontalnih sporazuma o istraživanju i razvoju	2026/I	2026/I		
6.	MER	Uredba o grupnom izuzeću od zabrane sporazuma o prenosu tehnologija	2026/I	2026/I		
7.	MER	Uredba o grupnom izuzeću od zabrane sporazuma o distribuciji rezervnih dijelova i servisiranju motornih vozila	2026/I	2026/I		
8.	MER	Uredba o grupnom izuzeću od zabrane sporazuma u drumskom, željezničkom i saobraćaju u unutrašnjim vodama i sporazuma o konzorcijumu u linijskom pomorskom saobraćaju	2026/I	2026/I		

UVOD

Poglavlje Finansijske usluge odnosi se na usklađenost propisa u oblasti bankarstva, osiguranja i reosiguranja, penzijskih fondova pod pokroviteljstvom poslodavca, infrastrukture finansijskog tržišta, tržišta hartija od vrijednosti i investicionih usluga, s pravnom tekovinom EU, ali i na njeno efikasno sprovođenje od strane nadležnih supervizorskih institucija, što za krajnji cilj ima podsticanje i očuvanje finansijske stabilnosti.

Ovo poglavlje obuhvata četiri potpoglavlja:

1. bankarstvo i finansijski konglomerati,
2. osiguranje i penzijsko osiguranje pod pokroviteljstvom poslodavca,
3. infrastruktura finansijskog tržišta, i
4. tržišta hartija od vrijednosti i investicione usluge.

Institucije nadležne za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji su: Ministarstvo finansija, Centralna banka Crne Gore, Komisija za tržište kapitala i Agencija za nadzor osiguranja.

Crna Gora će nastaviti sa daljim usklađivanjem i implementacijom EU acquis-a u oblasti finansijskih usluga u cilju dostizanja naprednog nivoa usklađenosti i pokazati čvrstinu i nezavisnost regulatornih i supervizorskih institucija sa adekvatnim administrativnim kapacitetima za njenu implementaciju i sprovođenje.

Poglavlje je otvoreno 22. juna 2015.

1. PLANOV I I POTREBE						
1.1. ZAKONODAVNI OKVIR						
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Bankarstvo i finansijski konglomerati						
1.	MF/CBCG	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sanaciji kreditnih institucija	2026/I	2026/I		
2.	MF/CBCG	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama	2026/I	2026/I		
3.	MF/CBCG	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o finansijskim konglomeratima	2026/I	2026/I		
B) Infrastruktura finansijskog tržišta						
4.	MF	Zakon o tržištu kapitala	2026/I	2026/I	32014L0065(P) 32019L2034 (P) 32014R0600 (P) 32019L2034 (P) 32014R0909 (P) 32012R0648 (P) 32024R2809(P) 32024R2810(P) 32024R2811(P) 32014R0596 (P) 32014L0057 (P) 32017R1129 (P) 32004L0109 (P) 32007L0036 (P) 31997L0009 (P) 31998L0026 (D) 2015/2365 (P)	
5.	MF	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o finansijskom obezbjedjenju	2026/I	2026/I		
6.	MF	Zakon o sanaciji centralnih drugih ugovornih strana	2026/I	2026/I	32021R0023 (P)	
7.	MF	Zakon o digitalnoj i operativnoj otpornosti	2026/I	2026/I		

C) Tržište hartija od vrijednosti i investicionih usluga

8.	MF	Zakon o referentnim vrijednostima	2026/I	2026/I	32016R1011 [P]	
9.	MF/KTK	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o otvorenim investicionim fondovima s javnom ponudom	2026/I	2026/I	32019L1160 [P] 32019L2162 [P] 32021L2261 [P] 32022L2256 [D] 32023L2864 [D]	
10.	MF/KTK	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o alternativnim investicionim fondovima	2026/I	2026/I	32019L1160 [P] 32022L2256 [D] 32023L2864 [D] 32024L0927 [P]	
11.	MF/KTK	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izdavanju pokrivenih obveznica i nadzoru nad pokrivenim obveznicama	2026/I	2026/I	32023L2864 [P]	
12.	MF	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sanaciji investicionih društava	2026/I	2026/I	32024L1174 [P] 32023L2864 [P] 32019L0879 [P]	
13.	MF/KTK	Zakon o zelenim i održivim obveznicama	2026/I	2026/I	32019R2088 [P] 32020R0852 [P] 32023R2631 [P]	
14.	MF, CBCG, KTK	Zakon o kriptovalutama	2027/IV	2028/IV	32023R1114[P]	

D) Osiguranje i penzije pod pokroviteljstvom poslodavca

15.	MF	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o dobrovoljnim penzionim fondovima	2026/I	2026/I	32022L2556 [P] 32023L2864 [P]	
16.	MF	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju	2026/I	2026/I		
17.	MF	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju	2026/IV	2026/IV	32025L0001 32025L0002	

UVOD

Poglavlje Informatičko društvo i mediji čini cjelinu od tri oblasti: elektronske komunikacije, usluge informatičkog društva i audiovizuelna politika.

Ključna pitanja u okviru oblasti elektronskih komunikacija su: nezavisnost regulatorne agencije za elektronske komunikacije, širokopojasni pristup Internetu, interkonekcija, izgradnja, obezbjeđivanje i korišćenje elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme, pružanje elektronskih komunikacionih usluga, tržište i analiza tržišta, univerzalne usluge, prava i zaštita korisnika, i politika i upravljanje radio-frekvencijskim spektrom, upravljanje adresnim i numeričkim resursima, bezbjednost elektronskih komunikacionih mreža i usluga. Ključna pitanja u okviru oblasti usluga informatičkog društva su: elektronska uprava, informatička bezbjednost, elektronsko zdravstvo, elektronski potpis, javni sektor, elektronska trgovina. Ključna pitanja u okviru oblasti audiovizuelne politike su: audiovizuelne medijske usluge, javni emiteri Crne Gore, zaštita maloljetnika, filmsko naslijeđe, kulturna raznolikost.

Institucije nadležne za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru aktuelnog Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji su: Ministarstvo javne uprave, Ministarstvo ekonomskog razvoja i Ministarstvo kulture i medija.

Poglavlje je otvoreno 31. marta 2014.

Poglavlje je privremeno zatvoreno 16. decembra 2024. na Međuvladinoj konferenciji koja je održana u Briselu.

1. PLANovi I POTREBE**1.1. STRATEŠKI OKVIR**

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Period važenja	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo

B) Usluge informatičkog društva

1.	MJU	Strategija vještačke inteligencije za period 2026-2030 sa Akcionim planom	2026/IV	2026-2030		

1.2. ZAKONODAVNI OKVIR

	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo

A) Elektronske komunikacije

1.	MER	Zakon o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacijskih mreža vrlo visokog kapaciteta	2026/I	2026/I	32024R1309 [P]	
2.	MER	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim komunikacijama	2026/I	2026/I	32022L2555 [P]	
3.	MER	Pravilnik o utvrđivanju detaljnih pravila o primjeni politike fer korištenja, metodologiji za procjenu održivosti ukidanja maloprodajnih dodatnih naknada za roaming i zahtjevu koji podnosi pružatelj usluga roaminga u svrhu takve procjene	2026/I	2026/II	32016R2286 [P]	
4.	MER	Odluka o određivanju jedinstvene maksimalne cijene završavanja mobilnih glasovnih poziva i jedinstvene maksimalne cijene završavanja fiksnih glasovnih poziva	2026/I	2026/II	32021R0654[P]	
5.	MER	Pravilnik o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga	2026/I	2026/II	32022R0612 [P]	
6.	MER	Zakon o sprovođenju Regulative (EU) 2022/2065 Evropskog parlamenta i savjeta od 14. septembra 2022. godine o pravednim tržištima sa mogućnošću neograničenog tržišnog takmičenja u digitalnom sektoru i o izmjeni direktiva (EU) 2019/1937 i (EU) 2020/1828 (Akt o digitalnim tržištima)	2026/II	2026/II	32022R1925 [P]	

B) Usluge informatičkog društva

7.	MJU	Zakon o elektronskoj identifikaciji i elektronskim uslugama povjerenja	2026/IV	2027/I	32024R1183 [P]	
C) Audiovizuelna politika						
8.	MKM	Zakon o sprovođenju Regulative (EU) 2022/2065 Evropskog parlamenta i savjeta od 19. oktobra 2022. godine o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga i izmjeni Direktive 2000/31/EZ (Akt o digitalnim uslugama)	2026/II	2026/II	32022R2065 [P]	

UVOD

Pravna tekovina za poglavlje 11 - Poljoprivreda i ruralni razvoj obuhvata veliki broj obavezujućih pravila, od kojih su mnoga direktno primjenjiva. Njihova odgovarajuća primjena i efikasnost sprovođenja od strane efikasne administracije su neophodni za funkcionisanje Zajedničke poljoprivredne politike (ZPP).

ZPP je podijeljena na dva stuba: direktna plaćanja i tržišne mjere (prvi stub) i ruralni razvoj (drugi stub). Osnovu prvog stuba čine različite mjere podrške koje direktno ili indirektno utiču na prihode poljoprivrednih proizvođača. Politika ruralnog razvoja, kroz podršku raznovrsnih ekonomskih aktivnosti u ruralnim područjima, ima za cilj poboljšanje kvaliteta života na selu, kako sa ekonomskog, tako i sa društvenog aspekta. Mjere prvog stuba integralno se finansiraju iz zajedničkog budžeta EU, dok za drugi stub važi princip kofinansiranja iz nacionalnog budžeta. Jedna od osnovnih karakteristika ZPP je finansiranje u sedmogodišnjem periodu, sa tačno utvrđenim iznosima podrške potencijalnim korisnicima.

Država članica EU mora da bude spremna za primjenu pravne tekovine EU za šeme direktnih plaćanja i implementaciju politike zajedničkog uređenja tržišta, kao i sprovođenje mjera ruralnog razvoja.

Poglavlje 11 podijeljeno je na sljedeća potpoglavlja: direktna plaćanja, zajednička organizacija tržišta, državna pomoć, ruralni razvoj, politika kvaliteta i organska proizvodnja.

Crna Gora će danom pristupanja u EU primjenjivati Zajedničku poljoprivrednu politiku, što podrazumijeva uspostavljanje administrativnog i institucionalnog okvira za njeno sprovođenje. Pravilno sprovođenje Zajedničke poljoprivredne politike zahtjeva od Crne Gore jačanje postojećih i osnivanje novih odgovarajućih administrativnih struktura – Agencije za plaćanja, Upravljačkog tijela, kao i uspostavljanje određenih sistema kao što su Integrisani administrativni sistem kontrole i računovodstveni sistem na farmama.

Institucija nadležna za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Pregovaračko poglavlje 11 je zatvoreno na Međuvladinoj konferenciji održanoj 16. decembra 2025.

1. PLANOV I I POTREBE						
1.1. ZAKONODAVNI OKVIR						
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Opšti propisi						
1.	MPŠV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o obliku i načinu vođenja registra subjekata i registra poljoprivrednih gazdinstava	2026/II	2026/II	32013R1306 [D]	
2.	MPŠV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o bližoj sadržini i načinu uspostavljanja evidencije parcela poljoprivrednog zemljišta	2026/II	2026/II	32013R1306 [D]	
3.	MPŠV	Pravilnik o metodologiji prikupljanja podataka za sistem računovodstvenih podataka poljoprivrednih gazdinstava	2026/IV	2026/IV	32009R1217 [D] 32013R1318 [D] 32016R2129 [D] 32019R1975 [D] 32020R1652 [D] 32022R2499 [P] 32023R2674 [P]	
B) Poljoprivredno tržište						
B.1) Zajednička organizacija tržišta						
4.	MPŠV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o izvještavanju o cijenama određenih poljoprivrednih proizvoda	2026/III	2026/III	32017R1185 [D] 32024R2391 [P]	
5.	MPŠV	Zakon o nepoštenim trgovačkim praksama u sektoru poljoprivrede	2026/IV	2026/IV		
6.	MPŠV	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda	2027/II	2027/II	32025R0083 [P] 32025R0082 [P]	
B.2) Vino						
7.	MPŠV	Pravilnik o aromatizovanim proizvodima od vina	2026/III	2026/III	32014R0251 [D] 32021R2117 [P]	
8.	MPŠV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika načinu vođenja registra zaštićenih oznaka porijekla i geografskih oznaka vina i drugih proizvoda od grožđa	2027/II	2027/II	32025R0026 [P] 32025R0028 [P]	
B.3) Voće i povrće						

9.	MPŠV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o opštim i posebnim standardima za stavljanje na tržište voća i povrća	2026/II	2026/II	32019R0428 [P] 32021R1890 [P] 32023R2429 [P] 32023R2430 [P]	
B.4) Maslinovo ulje						
10.	MPŠV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o karakteristikama i kvalitetu, načinu uzorkovanja i metodama analize maslinovog ulja	2026/II	2026/II	32013R1308 [P] 32019D1987 [P] 32022D2391 [P] 32022D2103 [P] 32022R2104 [P] 32022R2105 [P]	
11.	MPŠV	Pravilnik o načinu deklarisanja i označavanja maslinovog ulja	2026/II	2026/II	32013R1308 [P] 32019D1987 [P] 32024R1401 [P]	
B.5) Džem, voćni sok i med						
12.	MPŠV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o minimalnom kvalitetu meda i drugih pčelinjih proizvoda	2026/IV	2026/IV	32024L1438 [P]	
13.	MPŠV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o minimalnom kvalitetu voćnih sokova	2026/IV	2026/IV	32024L1438 [P]	
14.	MPŠV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o minimalnom kvalitetu voćnih džemova, želea, marmelada, pekmeza i zaslađenog kesten pirea	2026/IV	2026/IV	32024L1438 [P]	
15.	MPŠV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu označavanja, prodajne oznake i uslovima za stavljanje na tržište mlijeka i mliječnih proizvoda	2026/IV	2026/IV	32024L1438 [P]	
C) Alkoholna pića						
16.	MPŠV	Zakon o izmjenama i dopunama dopunama Zakona o jakim alkoholnim pićima	2027/II	2027/II	32021R1236 [P] 32025R0026 [P] 32025R0027 [P]	
		D) Politika kvaliteta				
17.	MPŠV	Pravilnik o oznakama porijekla, geografskim oznakama i oznakama garantovano tradicionalnog specijaliteta	2027/II	2027/II	32025R0026 [P] 32025R0027 [P]	
E) Organska proizvodnja						

18.	MPŠV	Pravilnik o bližim pravilima i uslovima za biljnu i stočarsku organsku proizvodnju	2026/I	2026/I	32018R0848 [P] 32020R0427 [P] 32021R0716 [P]	
19.	MPŠV	Pravilnik o bližim uslovima i pravilima za preradu, pakovanje, transport i skladištenje organskih proizvoda	2026/I	2026/I	32018R0848 [P]	
20.	MPŠV	Pravilnik o načinu i metodologiji vršenja stručne kontrole u organskoj proizvodnji	2026/II	2026/II	32018R0848 [P] 32021R1691 [P] 32023R0207 [P] 32021R1006 [P]	
21.	MPŠV	Pravilnik o sadržaju i veličini znaka organske proizvodnje	2026/III	2026/III	32018R0848 [P] 32021R0642 [P] 32025R0452 [P]	
22.	MPŠV	Pravilnik o bližim uslovima i pravilima za uvoz i izvoz organskih proizvoda	2026/IV	2026/IV	32018R0848 [P] 32023R1202 [P] 32023R0186 [P] 32022R2047 [P] 32022R2049 [P] 32021R2325 [P] 32021R2306 [P] 32021R2307 [P] 32021R2305 [P]	
23.	MPŠV	Pravilnik o bližim pravilima i uslovima organske proizvodnje životinja, akvakulture i morskih algi	2027/I	2027/I	32018R0848 [P] 32021R0716 [P]	
24.	MPŠV	Pravilnik o bližim pravilima i uslovima o grupi subjekata u organskoj proizvodnji	2027/II	2027/II	32018R0848 [P] 32021R0771 [P] 32021R0715 [P]	
25.	MPŠV	Pravilnik o bližim pravilima i uslovima za proizvodnju i upotrebu neorganskih sadnica, sadnica iz prelaznog perioda i organskih sadnica i drugog biljnog reproduktivnog materijala i stavljanje na tržište biljnog reproduktivnog materijala iz organskog heterogenog materijala određenih rodova ili vrsta	2027/II	2027/II	32018R0848 [P] 32022R0474 [P] 32020R0464 [P] 32020R1794 [P] 32021R1189 [P]	

UVOD

Evropski pristup u oblasti bezbjednosti hrane, veterinarstva i fitosanitarnog nadzora podrazumijeva primjenu integralnog principa „od njive do trpeze“ koji pokriva sve segmente prehrambenog lanca: primarnu proizvodnju, preradu, skladištenje, transport i trgovinu.

Pravna tekovina za ovo poglavlje sastoji se od tri dijela koji se međusobno nadopunjuju:

Bezbjednost hrane sadrži: pravila za proizvodnju i stavljanje na tržište hrane, hrane za životinje i nus proizvoda životinjskog porijekla (higijenska pravila, specifična pravila za proizvode životinjskog porijekla, deklarisanje i reklamiranje, pravila za aditive, enzime, suplemente i boje, kao i materijale koji dolaze u kontakt sa hranom), pravila za zvanične kontrole i mehanizme za osiguranje bezbjednosti hrane, sa strogim pravilima za hranu životinjskog porijekla.

Veterinarska politika sadrži: pravila za unutrašnji promet životinja i životinjskih proizvoda, kontrolu i zdravstvene zahtjeve za uvoz životinja, proizvoda životinjskog porijekla i nus proizvoda, identifikaciju i registraciju životinja i praćenje njihovog kretanja, kontrolu i iskorjenjivanje bolesti životinja i zoonoza, promet živih životinja, sjemeni, jajnih ćelija i embriona, kontrolu rezidua i drugih supstanci, zootehniku, kao i zahtjeve za dobrobit životinja.

Fitosanitarna politika sadrži: pravila za kontrolu štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom, pravila za sredstva za zaštitu bilja, kvalitet i stavljanje na tržište sjemenskog i sadnog materijala i zaštitu novih biljnih sorti.

Takođe, ovo poglavlje sadrži pravila za genetički modifikovane organizme.

Institucija nadležna za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji je Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove. Polazeći od činjenice da Evropska unija u ovim oblastima postavlja stroge uslove koji do kraja moraju biti ispunjeni na putu pridruživanja, bitno je, između ostalog, ispuniti sledeće pretpostavke: usvojiti odgovarajuće propise (zakone i podzakonske akte), osigurati primjenu propisanih normi od strane držaoca životinja, bilja i subjekata u poslovanju hranom, hranom za životinje i nus proizvode životinjskog porijekla, zaposliti dovoljan broj stručnih lica (administracija i inspekcija) za sve navedene oblasti poglavlja 12, a posebno u dijelu službenih kontrola, obezbijediti adekvatan budžet, potrebnu tehničku opremu i sredstva za rad, unaprijediti postojeće laboratorije, granična inspekcijska mjesta, karantinske objekte i ostalu potrebnu infrastrukturu. Usklađivanjem zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije svi proizvodi na tržištu moraću zadovoljiti jednake zahtjeve. Time će se podići opšti nivo, kao i povjerenje građana u proizvode koje kupuju.

1. PLANOV I I POTREBE						
1.1. ZAKONODAVNI OKVIR						
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Bezbjednost hrane						
A.1) Opšti dio						
1.	UBHVFP	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o bezbjednosti hrane	2026/I	2026/I	32017R0625 [P]	
A.2) Stavljanje na tržište hrane, hrane za životinje i nusproizvoda životinjskog porijekla						
A.2.1) Higijenska pravila						
2.	UBHVFP	Pravilnik o obrascu zdravstvenog sertifikata za premještanja pošiljaka nusproizvoda životinjskog porijekla iz zona ograničenja uspostavljenih radi sprečavanja i kontrole određenih bolesti sa popisa	2026/IV	2026/IV	32021R1699 [P]	
A.2.2) Posebna pravila za proizvode životinjskog porijekla						
3.	UBHVFP	Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o mjerama za sprječavanje trihinele kod ljudi	2026/IV	2026/IV	32020R1478 [P] 32022R1418 [P] 32025R0506 [P]	
A.2.3) Pravila kontrole za za nusproizvode životinjskog porijekla						
4.	UBHVFP	Pravilnik o klasifikaciji i postupanju sa nus proizvodima životinjskog porijekla, higijensko i veterinarsko-zdravstvenim uslovima za nus proizvode	2026/IV	2026/IV	32021R1929 [P] 32021R1891 [P] 32021R1925 [P] 32021R1973 [P] 32022R0384 [P] 32022R0488 [P]	
A.2.4) Pravila kontrole za za nusproizvode životinjskog porijekla						
5.	UBHVFP	Zakon o zahtjevima za upravljanje i postupanje nusproizvodima životinjskog porijekla	2026/I	2026/I	32009R1069 [P] 32011R0142 [P] 32021R1929 [P]	
A.3) Pravila bezbjednosti hrane						
A.3.1) Označavanje, reklamiranje i oglašavanje hrane, uključujući prehrambene i zdravstvene tvrdnje i nutritivno označavanje						
6.	UBHVFP	Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o korišćenju zdravstvenih i nutritivnih	2026/I	2026/I	32024R2105 [P] 32024R2063 [P]	

		tvrdnji prilikom označavanja, reklamiranja i prezentacije hrane			32024R2041 [P]	
7.	UBHVFP	Uredba o izmjeni uredbe o zahtjevima za proizvodnju i stavljanje na tržište hrane za životinje za posebne nutritivne potrebe	2026/I	2026/	32024R2899 [P]	
A.3.2) Arome						
8.	UBHVFP	Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o prehrambenim aromama koje se mogu koristiti u i na hrani	2026/I	2026/I	32024R2067 [P] 32024D2077 [P] 32024D2079 [P] 32024D2078 [P] 32024D2071 [P] 32024D2073 [P] 32024D2072 [P] 32024D2069 [P] 32024D2066 [P] 32024R0238 [P] 32024R0234 [P]	
A.3.3) Dodaci hrani						
9.	UBHVFP	Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o aditivima koji se mogu koristiti u hrani	2026/II	2026/II	32023R2108 [P] 32023R2379 [P]	
10.	UBHVFP	Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o vrstama vitamina i minerala koji se mogu koristiti u proizvodnji suplemenata	2026/II	2026/II	32024R0346 [P] 32024R0248 [P] 32023R2782 [P]	
11.	UBHVFP	Uredba o izmjeni Uredbe o vitaminima, mineralima i drugim supstancama koje se mogu dodavati hrani	2026/III	2026/III	32022R2340 [P] 32022R0860 [P] 32023R1065 [P] 32023R0612 [P] 32024R1821 [P]	
A.3.4) GMO hrana						
12.	UBHVFP	Uredba o izmjeni i dopuni uredbe o uslovima i načinu korišćenja genetički modificovane hrane i hrane za životinje	2026/I	2026/I	32025D1321 [P] 32025D1898 [P] 32024D2628 [P] 32024D2627 [P] 32024D2618 [P] 32024D2629 [P]	

A.3.4) Hrana za posebnu prehrambenu upotrebu						
13.	UBHVFP	Uredba o izmjeni Uredbe o načinu i uslovima stavljanja na tržište hrane za posebne prehrambene potrebe	2026/III	2026/III	32021R1040 [P] 32021R1041 [P] 32021R0571 [P] 32021R0077 [P] 32022R2182 [P] 32023R0589 [P] 32023R0439 [P] 32022R0519 [P]	
A.4) Specifična pravila za hranu za životinje						
A.4.1) Aditivi za hranu za životinje						
14.	UBHVFP	Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o dodacima hrani za životinje i premiksima koji se mogu stavljati na tržište	2026/I	2026/I	32025R0782 [P] 32025R2046 [P] 32025R1915 [P] 32025R1928 [P] 32025R1795 [P] 32025R1784 [P] 32025R1782 [P] 32025R1787 [P] 32025R1776 [P] 32025R1527 [P] 32025R1523 [P] 32025R1504 [P] 32025R1468 [P] 32025R1465 [P] 32025R1441 [P] 32025R1424 [P] 32025R1419 [P] 32025R1423 [P] 32025R1426 [P] 32025R1418 [P] 32025R1417 [P] 32025R1400 [P] 32025R1402 [P] 32025R1403 [P] 32025R1392 [P]	

					32025R1395 [P] 32025R1386 [P] 32025R1391 [P] 32025R1390 [P] 32025R1254 [P] 32025R0757 [P] 32025R0752 [P] 32025R0756 [P] 32025R0720 [P] 32025R0708 [P] 32025D0694 [P] 32025D0692 [P] 32025R0711 [P] 32025R0714 [P] 32025D0699 [P] 32025R0647 [P] 32025R0634 [P] 32025R0630 [P] 32025R0353 [P] 32025R0359 [P] 32025R0364 [P] 32025R0316 [P] 32025R0314 [P] 32025R0313 [P] 32025R0284 [P] 32025R0273 [P] 32025R0275 [P] 32025R0277 [P] 32025R0278 [P] 32025R0279 [P] 32025R0272 [P] 32025R0276 [P] 32025R0281 [P] 32025R0188 [P] 32025R0187 [P] 32025R0181 [P] 32025R0193 [P] 32025R0183 [P]	

					32025R0182 [P] 32025R0169 [P] 32025R0168 [P] 32025R0160 [P] 32025R0159 [P] 32025R0154 [P] 32025R0161 [P] 32025R0143 [P] 32025R0142 [P] 32025R0148 [P] 32025R0152 [P] 32025R0157 [P] 32025R0151 [P] 32024R3167 [P] 32024R3162 [P] 32024R3168 [P] 32024R3166 [P]	
15.	UBHVFP	Pravilnik o maksimalno dozvoljenim količinama rezidua farmakološki aktivnih supstanci veterinarskih lijekova u proizvodima životinjskog porijekla	2026/I	2026/i	32025R1908 [P] 32025R1102 [P] 32025R1105 [P]	
B) Veterina						
16.	UBHVFP	Zakon o zdravlju životinja	2026/I	2027/I	32016R0429 [P] 32024R2623 [P]	
B.1) Identifikacija i registracija životinja						
17.	UBHVFP	Uredba o identifikaciji i registraciji kopitara	2026/II	2027/I	32021R0963 [P] 32021R0577 [P]	
18.	UBHVFP	Uredba kojim su propisana pravila za objekte koji drže kopnene životinje i inkubatorske stanice i sledljivost određenih držanih kopnenih životinja i jaja za priplod	2026/II	2027/I	32019R2035[P] 32020R1625[P] 32021R0520 [P] 32022R0671 [P] 32022R0160[P]	
19.	UBHVFP	Uredba o zahtjevima za zdravlje životinja, sertifikovanje i obaveštavanja za premještanja proizvoda životinjskog porijekla od kopnenih životinja	2026/III	2027/I	32020R2154 [P]	
B.2) Kontrolne mjere za bolesti životinja						
20.	UBHVFP	Uredba o dodatnim pravilima o sprečavanju i kontroli bolesti prenosivih na životinje ili	2026/I	2026/I	32024R3160 [P]	

42.	UBHVFP	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uslovima za nekomercijalno kretanje kućnih ljubimaca	2026/III	2027/I	32024R0822 [P]	
B.6) Dobrobit životinja						
43.	UBHVFP	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti dobrobiti životinja	2026/I	2026/I	32019R0268 [P]	
44.	UBHVFP	Pravilnik o načinu držanja životinja koje se koriste u eksperimentima	2026/IV	2026/IV	32024L1262 [P]	
B.7) Zootehnika						
45.	UBHVFP	Modeli obrazaca zootehničkih sertifikata za uzgojne životinje i njihove embrione	2026/III	2026/IV	32020R0602 [P]	
C) Fitosanitarna politika						
C.1) Zdravlje bilja – štetni organizmi						
46.	UBHVFP	Zakon o zdravstvenoj zaštiti bilja	2026/I	2026/I	32016R2031 [P] 32017R0625 [P]	
47.	UBHVFP	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o fitosanitarnim mjerama za unošenje bilja i biljnih proizvoda koji predstavljaju neprihvatljiv rizik od štetnih organizama	2026/I	2026/I	32025R1949 [P]	
48.	UBHVFP	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja štetnog organizma <i>Popillia japonica</i> Newman*	2026/I	2026/I	32025R1313 [P]	
49.	UBHVFP	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o fitosanitarnim mjerama za suzbijanje štetnog organizma fitoplazme <i>Grapevine flavescence dorée</i> u obilježenim područjima*	2026/I	2026/I	32025R1163 [P] 32025R0358 [P]	
50.	UBHVFP	Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja štetnog organizma <i>Curtobacterium flaccumfaciens</i> pv. <i>flaccumfaciens</i> (Hedges) Collins i Jones	2026/II	2026/II	32025R1316 [P]	
51.	UBHVFP	Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za iskorjenjivanje i sprečavanje širenja voćnih muva vrsta <i>Bactrocera dorsalis</i> (Hendel), <i>Bactrocera latifrons</i> (Hendel) i <i>Bactrocera zonata</i> (Saunders)	2026/II	2026/II	32025R0311 [P]	
52.	UBHVFP	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o fitosanitarnim mjerama za suzbijanje štetnog organizma <i>Aleurocanthus spiniferus</i> (Quaintance) u obilježenim područjima*	2026/II	2026/II	32025R1075 [P]	
53.	UBHVFP	Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja i širenja bakterije <i>Ralstonia solanacearum</i> (Smith) Yabuuchi et al.	2026/II	2026/II	32025R1289 [P]	
54.	UBHVFP	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o fitosanitarnim ekvivalentnim mjerama radi sprečavanja unošenja <i>Thaumatotibia leucotreta</i> plodovima pomorandže <i>Citrus</i>	2026/II	2026/II	32025R1489 [P] 32025R1080 [P]	

		sinensis Pers. porijeklom iz Izraela				
55.	UBHVFP	Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za unošenje furnira od nekoliko vrsta Acer L. porijeklom iz Kanade	2026/III	2026/III	32025R1305 [P] 32025R0659 [P]	
56.	UBHVFP	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja štetnog organizma Meloidogyne graminicola (Golden & Birchfield)*	2026/III	2026/III	32025R1076 [P]	
57.	UBHVFP	Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za unošenje neukorijenjenih reznica za sadnju vrsta Calibrachoa spp., Petunia spp. i njihovih hibrida iz Gvatemale	2026/III	2026/III	32025R1078 [P]	
58.	UBHVFP	Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za unošenje neukorijenjenih reznica za sadnju vrsta Calibrachoa spp., Petunia spp. i njihovih hibrida iz Kenije	2026/III	2026/III	32025R1082 [P]	
59.	UBHVFP	Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za iskorjenjivanje i sprečavanje širenja Agrilus planipennis Fairmaire	2026/III	2026/III	32024R0434 [P]	
60.	UBHVFP	Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za unošenje patuljastih biljaka za sadnju iz rodova Chamaecyparis Spach, Juniperus L. i određenih vrsta iz roda Pinus L. porijeklom iz Japana	2026/IV	2026/IV	32024R2852 [P]	
61.	UBHVFP	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja štetnog organizma Phyllosticta citricarpa (McAlpine) Van der Aa	2026/IV	2026/IV	32025R0505 [P]	
62.	UBHVFP	Pravilnik o uslovima i načinu obavljanja smanjenog obima provjera identiteta i zdravstvenog stanja pošiljke bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom	2026/IV	2026/IV	32022R2389 [P] 32024R0591 [P]	
C.1.1) Zaštićene zone						
63.	UBHVFP	Pravilnik o uslovima za sistematska istraživanja štetnih organizama bilja za proglašavanje zaštićenih područja	2026/IV	2026/IV	32022R2404 [P]	
C.2) Zdravlje bilja –sredstva za zaštitu bilja						
64.	UBHVFP	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sredstvima za zaštitu bilja	2026/I	2026/I	32017R0625 [P]	
65.	UBHVFP	Lista proizvoda i osnovnih supstanci za upotrebu u organskoj proizvodnji	2026/II	2026/II	32023R0121 [P]	
C.2.1) Stavljanje u promet						
66.	UBHVFP	Lista aktivnih supstanci dozvoljenih za upotrebu u sredstvima za zaštitu bilja	2026/I	2026/I	32025R2068 [P] 32025R2027 [P] 32025R0910 [P]	

					32025R0881 [P] 32025R0845 [P] 32025R0808 [P] 32025R0833 [P] 32025R0787 [P]	
67.	UBHVFP	Instrukcija za primjenu uniformnih principa za evaluaciju i registraciju sredstava za zaštitu bilja koja sadrže mikroorganizme	2026/III	2026/III	32022R1441 [P]	
68.	UBHVFP	Instrukcija o potrebnim informacijama koje se podnose za sredstava za zaštitu bilja koja sadrže mikroorganizme	2026/IV	2026/IV	32022R1440 [P] 32022R1439 [P] 32022R1438 [P]	
D) Službene kontrole						
69.	UBHVFP	Smjernice i obrazac za izvještavanje o izvršenim planovima službenih kontrola	2026/III	2026/III	52021XC0301(01) [P]	
70.	UBHVFP	Pravila o utvrđivanju ujednačene minimalne učestalosti službenih kontrola za verifikaciju usklađenosti sa zahtjevima za zdravlje životinja	2026/III	2026/III	32022R0160 [P]	
71.	UBHVFP	Pravila o vođenju, čuvanju i dijeljenju zapisnika o službenim kontrolama koje se sprovode na plovilima za prevoz stoke i pravila o kriznim planovima u slučaju nužde za plovila za prevoz stoke	2026/III	2026/III	32023R0372 [P]	
72.	UBHVFP	Pravilnik o službenim kontrolama proizvoda životinjskog porekla namijenjenih ljudskoj potrošnji	2026/III	2026/III	32022R2503 [P]	
73.	UBHVFP	Pravilnik o vršenju službenih kontrola za provjeru usklađenosti sa zahtjevima dobrobiti životinja za transport životinja na plovilima	2026/III	2026/III	32023R0842 [P]	
74.	UBHVFP	Pravilnik o načinu vršenja službene kontrole životinja, proizvoda životinjskog porijekla, embriona, nusproizvoda životinjskog porijekla i dobijenih proizvoda kao i sijena i slame	2026/IV	2026/IV	32019R2074 [P] 32019R2122 [P] 32019R2130 [P] 32019R2129 [P] 32019R2126 [P]	
75.	UBHVFP	Pravilnik za službene kontrole pošiljaka životinja i robe u provozu, pretovaru i daljnjem prevozu	2026/IV	2026/IV	32019R2124 [P]	
76.	UBHVFP	Višegodišnji plan službenih kontrola	2026/IV	2026/IV	32022D1947 [P] 32023D1811 [P] 32024D2210 [P]	
77.	UBHVFP	Godišnji plan službenih kontrola kontaminanata u hrani	2026/IV	2026/IV	32022R0932 [P]	

78.	UBHVFP	Lista kompozitnih proizvoda izuzetih od službenih kontrola	2026/IV	2026/IV	32022R0887 [P]	
79.	UBHVFP	Pravila za određene kategorija životinja i roba koje ne podliježu službenim kontrolama na graničnim inspekcijskim mjestima, način i kontrola ličnog prtljaga putnika i malih pošiljaka robe koje se šalju fizičkim licima i koje nisu namijenjene stavljanju na tržište	2026/IV	2026/IV	32023R1674 [P] 32023R0182 [P]	
80.	UBHVFP	Pravila o službenim kontrolama životinja, proizvoda životinjskog porijekla i reproduktivnog materijala i mjerama u slučajevima neusklađenosti sa pravilima o označavanju i registraciji goveda, ovaca i koza ili u slučaju neusklađenosti tokom provoza goveda	2026/IV	2026/IV	32022R0671 [P]	

UVOD

Ribarstvo u Crnoj Gori je viševjekovna privredna grana, zastupljena kako u teritorijalnom moru Crne Gore, tako i na Skadarskom jezeru. Osim ekonomske ima i važnu sociološku i kulturološku ulogu. Ribarstvo je istorijski posmatrano, dugo prisutna djelatnost u zemljama EU. Racionalna eksploatacija obnovljivih ribljih resursa, pitanja uređenja tržišta proizvoda ribarstva i akvakulture, strukturne politike, nadzora i kontrole i međunarodne saradnje u ribarstvu uređena su Zajedničkom ribarskom politikom EU. Uspostavljanjem Zajedničke ribarske politike definisani su i njeni ciljevi: povećanje produktivnosti, poboljšanje životnog standarda zaposlenih u ribarstvu, stabilizacija tržišta, efikasnije snabdijevanje i obezbjeđivanje zaliha hrane po pristupačnim cijenama.

Pregovaračko poglavlje 13 je podijeljeno na šest potpoglavlja: upravljanje resursima i flotom, inspekcija i kontrola, strukturne mjere, kontrola državne pomoći, tržišna politika i međunarodni sporazumi.

Institucija nadležna za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Pregovaračko poglavlje 13 je zatvoreno na Međuvladinoj konferenciji, održanoj 16. decembra 2025.

1. PLANOV I POTREBE**1.1. STRATEŠKI OKVIR**

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Period važenja	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Upravljanje resursima i ribolovnom flotom						
1.	MPŠV	Plan upravljanja za ribolov obalnim mrežama potegačama	2026/II	2026-2028	32006R1967 [D] 32013R1380 [D] 32019R1241 [D] 32023R2124 [D]	
2.	MPŠV	Plan upravljanja za ribolov okružujućim mrežama plivaricama	2026/II	2026-2028	32006R1967 [D] 32013R1380 [D] 32019R1241 [D] 32023R2124 [D]	
3.	MPŠV	Plan upravljanja za ribolov pridnenim mrežama kočama	2026/II	2026-2028	32006R1967 [D] 32013R1380 [D] 32019R1241 [D] 32023R2124 [D]	
4.	MPŠV	Plan upravljanja jeguljom	2026/II	2026-2028	32007R1100 [D] 32013R1380 [D] 32019R1241 [D] 32023R2124 [D]	
5.	MPŠV	Nacionalni program prikupljanja podataka u ribarstvu	2026/II	2026-2028	32006R1967 [D] 32013R1380 [D] 32019R1241 [D] 32023R2124 [D] 32007R1100 [D] 32017R1004 [D] 32021R1167 [D] 32021R1168 [D]	
B) Akvakultura						
6.	MPŠV	Nacionalni strateški plan akvakulture	2026/IV	2027-2029	32013R1380 [D] 32009R1224 [D] 32007R0708 [D] 32017R1004 [D]	

C) Sistem kontrole u ribarstvu

C) Sistem kontrole u ribarstvu						
7.	MPŠV	Standardne operativne procedure za inspekciju	2026/II	2026-2029	32009R1224 [D] 32023R2842 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D] 32008R1005 [D] 32009R1010 [D]	
1.2. ZAKONODAVNI OKVIR						
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Morsko ribarstvo						
1.	MPŠV	Pravilnik o ribolovu plavoperajne tune	2026/I	2026/II	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32019R1241 [D] 32023R2053 [D] 32017R2107 [D] 32024R0897 [D] 32024R1389 [D] 32003R1984 [D] 32007R0520 [D] 32023R2833 [D]	
2.	MPŠV	Pravilnik o ribolovu sabljarke	2026/I	2026/II	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32019R1241 [D] 32019R1154 [D] 32007R0520 [D]	
3.	MPŠV	Pravilnik o dozvoli za obavljanje privrednog ribolova na moru	2026/I	2026/II	32009R1224 [D] 32013R1380 [D]	

					32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D] 32011R0404 [D] 32008R1005 [D]	
4.	MPŠV	Pravilnik o sportsko-rekreativnom ribolovu na moru	2026/I	2026/II	32009R1224 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D] 32008R1005 [D] 32011R0404 [D]	
5.	MPŠV	Pravilnik o kriterijumima za određene mjere upravljanja u privrednom ribolovu	2026/I	2026/II	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D]	
6.	MPŠV	Pravilnik o sistemima praćenja plovila	2026/I	2026/II	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D]	
7.	MPŠV	Pravilnik o naknadi štete i minimalnim referentnim veličinama za očuvanje	2026/II	2026/III	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D]	

8.	MPŠV	Pravilnik o označavanju serije proizvoda ribarstva i minimalnih informacija za sljedljivost i obaveznih informacija za potrošače	2026/II	2026/III	32019R1154 [D]	
9.	MPŠV	Pravilnik o uslovima, ograničenjima i redoslijedu obavljanja ribolova	2026/III	2026/IV	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D]	
10.	MPŠV	Pravilnik o opažanjima na moru i zapisniku o inspekcijskom nadzoru	2026/III	2026/IV	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D]	
11.	MPŠV	Pravilnik o plombiranju konfiskovanih ribolovnih alata	2026/III	2026/IV	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D]	
12.	MPŠV	Pravilnik o službenoj legitimaciji i uniformi ribarskih inspektora	2026/III	2026/IV	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D]	

					32025R2196 [D]	
13.	MPŠV	Naredba o vrstama zabranjenim za ribolov	2026/IV	2027/I	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D]	
14.	MPŠV	Pravilnik o obavezi iskrcaja	2026/IV	2027/I	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D]	
15.	MPŠV	Pravilnik o ribolovnoj floti i spoljašnjoj oznaci ribarskog plovila	2026/IV	2027/I	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] *32025R2196 [D] 32017R2403 [D]	
16.	MPŠV	Pravilnik o prikupljanju podataka	2026/IV	2027/I	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D] 32017R1004 [D]	

					32021R1167 [D] 32021R1168 [D]	
17.	MPŠV	Pravilnik o ovlašćenim posmatračima	2026/IV	2027/I	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D] 32017R1004 [D] 32021R1167 [D] 32021R1168 [D]	
18.	MPŠV	Pravilnik o dnevniku ulova, prethodnom obavještenju, iskrcajnoj deklaraciji, prekrcajnoj deklaraciji, prevoznom dokumentu i potvrdi o preuzimanju	2026/IV	2027/I	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D]	
19.	MPŠV	Plan uzorkovanja plovila	2027/I	2027/II	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D]	
20.	MPŠV	Pravilnik o prvim kupcima i prodajnom listu	2027/I	2027/II	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D]	

					32025R1766 [D] 32025R2196 [D]	
21.	MPŠV	Pravilnik o vaganju proizvoda ribarstva	2027/I	2027/II	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D]	
22.	MPŠV	Pravilnik o registru prekršaja	2027/I	2027/II	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D]	
23.	MPŠV	Pravilnik o mjerama za smanjenje uticaja ribolovnih aktivnosti na morske sisare, morske ptice i morske gmizavce	2027/II	2027/III	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D]	
24.	MPŠV	Pravilnik o ribolovu okružujućim mrežama plivaricama, autorizacijama i ribolovnim mogućnostima	2027/II	2027/III	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D]	
25.	MPŠV	Pravilnik o ribolovu mrežama obalnim potegačama, autorizacijama, ribolovnim	2027/II	2027/III	32006R1967 [D]	

		mogućnostima i ribarskim postama			32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D]	
26.	MPŠV	Pravilnik o potvrdi o ulovu	2027/III	2027/IV	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D]	
27.	MPŠV	Pravilnik o ribolovu pridnenim mrežama kočama, autorizacijama i ribolovnim mogućnostima	2027/III	2027/IV	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D]	
28.	MPŠV	Pravilnik o pasivnim ribolovnim alatima	2027/III	2027/IV	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D]	
29.	MPŠV	Pravilnik o ribolovnom turizmu	2027/IV	2027/IV	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D]	

					32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D]	
30.	MPŠV	Pravilnik o ribolovu bez plovila	2027/IV	2027/IV	32006R1967 [D] 32009R1224 [D] 32011R0404 [D] 32019R1241 [D] 32013R1380 [D] 32023R2842 [D] 32025R1766 [D] 32025R2196 [D]	
B) Akvakultura						
31.	MPŠV	Pravilnik o kriterijumima za imenovanje članova Savjetodavnog tijela	2026/I	2026/II	32013R1380 [D] 32007R0708 [D]	
32.	MPŠV	Pravilnik o kriterijumima za imenovanje članova Odbora za strane i lokalno neprisutne vrste	2026/I	2026/II	32013R1380 [D] 32007R0708 [D]	
33.	MPŠV	Pravilnik o sadržaju projekta akvakulture	2026/I	2026/II	32013R1380 [D] 32009R1224 [D] 32007R0708 [D]	
34.	MPŠV	Pravilnik o izdavanju dozvola u akvakulturi	2026/I	2026/II	32013R1380 [D] 32009R1224 [D] 32007R0708 [D]	
35.	MPŠV	Pravilnik o određivanju pogodnosti područja za akvakulturu	2026/IV	2027/I	32013R1380 [D] 32007R0708 [D]	
36.	MPŠV	Pravilnik o sadržaju dokumentacije za korišćenje stranih i lokalno neprisutnih vrsta u akvakulturi	2026/IV	2027/I	32013R1380 [D] 32007R0708 [D]	
37.	MPŠV	Pravilnik o postupku procjene rizika za nerutinska premještanja	2026/IV	2027/I	32013R1380 [D] 32007R0708 [D]	
38.	MPŠV	Pravilnik o listi često korišćenih stranih i lokalno neprisutnih vrsta u akvakulturi	2026/IV	2027/I	32013R1380 [D] 32007R0708 [D]	
39.	MPŠV	Pravilnik o sadržaju liste zatvorenih objekata akvakulture, Registru dozvola za korišćenje stranih i lokalno neprisutnih vrsta u akvakulturi i Registru unošenja i	2026/IV	2027/I	32013R1380 [D] 32009R1224 [D] 32007R0708 [D]	

		premještanja				
40.	MPŠV	Pravilnik o vođenju dnevnika uzgoja u akvakulturi	2026/IV	2027/I	32013R1380 [D] 32009R1224 [D] 32007R0708 [D] 32017R1004 [D]	
41.	MPŠV	Pravilnik o statističkim podacima i prikupljanju podataka u akvakulturi	2026/IV	2027/I	32013R1380 [D] 32009R1224 [D] 32007R0708 [D] 32017R1004 [D]	
42.	MPŠV	Pravilnik o plovilima u akvakulturi	2026/IV	2027/I	32013R1380 [D] 32007R0708 [D]	
C) Tržišna politika						
43.	MPŠV	Pravilnik o priznavanju organizacija proizvođača	2026/II	2026/III	32013R1379 [D] 32013R1419 [D]	
44.	MPŠV	Pravilnik o tržišnim standardima i popis proizvoda ribarstva koji mogu biti stavljeni na tržište	2026/II	2026/III	32013R1379 [D]	
45.	MPŠV	Pravilnik o obaveznim informacijama za potrošače za proizvode ribarstva i akvakulture – (Pravilnik o označavanju proizvoda ribarstva	2026/II	2026/III	32013R1379 [D] 32011R1169 [D]	
46.	MPŠV	Pravilnik o sadržaju Plana proizvodnje, roku za podnošenje i načinu kontrole sprovođenja Plana	2026/II	2026/III	32013R1418 [D]	
D) Strukturne mjere i državna pomoć						
47.	MPŠV	Pravilnik o sprovođenju mjera strukturne politike u ribarstvu i akvakulturi	2027/IV	2027/IV	32021R1060 [D] 32021R1139 [D]	
48.	MPŠV	Pravilnik o uspostavljanju i sprovođenju državne pomoći	2027/IV	2027/IV	32021R1060 [D] 32021R1139 [D]	

UVOD

Saobraćajna politika ima za cilj poboljšanje funkcionisanja unutrašnjeg tržišta Evropske unije obezbjeđivanjem sigurnosti, djelotvornosti, dostupnosti i kvaliteta saobraćajnih usluga, zaštite interesa korisnika tih usluga i zaštite životne sredine. Poglavlje je otvoreno na Međuvladinoj konferenciji u Briselu 21. decembra 2015.

Poglavlje Saobraćajna politika obuhvata:

- drumski saobraćaj,
- željeznički saobraćaj,
- putnu infrastrukturu,
- vazdušni saobraćaj,
- pomorski saobraćaj i
- saobraćaj unutrašnjim plovnim putevima.

Poglavlje 14 – Saobraćajna politika nalazi se u okviru klastera Zelena agenda i održiva povezanost.

Imajući u vidu specifičnost propisa EU koji se odnose na poglavlje 14, a koja se ogledaju u tome da obuhvata različite vidove saobraćaja za koje je za svaki propisana obimna pravna tekovina, koja zahtjeva i ekspertska znanja za svaki vid saobraćaja pojedinačno, izazovi usklađivanja su identifikovani u svim oblastima. Crna Gora treba da postigne internu spremnost za privremeno zatvaranje poglavlja najkasnije u I kvartalu 2026, dok je značajan dio aktivnosti okončan ili će je u završnoj fazi. U narednom periodu, Crna Gora nastavlja usklađivanje s pravnom tekovinom EU, prateći njen razvoj i dalje strateško planiranje usmjerenu ka unapređenju saobraćajnog sistema Crne Gore, poboljšanje infrastrukture te stvaranje uslova za realizaciju projekata

Institucije nadležne za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru aktuelnog Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. su Ministarstvo saobraćaja, Ministarstvo pomorstva i Agencija za civilno vazduhoplovstvo.

1. PLANOV I POTREBE**1.1. STRATEŠKI OKVIR**

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Period važenja	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Drumski saobraćaj						
1.	MS	Ažuriranje Strategije razvoja saobraćaja 2019-2035 - II faza	2026/III	2026-2035	52020DC0789 [P] 32024R1679 [P]	
B) Putna infrastruktura						
2.	MS	Program izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite magistralnih i regionalnih puteva za 2026. godinu, s Izvještajem o realizaciji Programa za 2025. godinu	2026/I	2026		
3.	MS	Program izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite magistralnih i regionalnih puteva za 2027. godinu, s Izvještajem o realizaciji Programa za 2026. godinu	2027/I	2027		
C) Vazdušni saobraćaj						
4.	ACV	Nacionalni program bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva	2026/III	2026/III	32025R0920 [P]	

1.2. ZAKONODAVNI OKVIR

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Drumski saobraćaj						
1.	MS	Pravilnik o sadržaju i obrascu izjave	2026/II	2026/III	32017R0548 [P]	
2.	MS	Pravilnik o tehničkim i izvođačkim zahtjevima za tahografe, tahografske listiće i memorijske kartice	2026/II	2026/III	32014R0165 [P] 32014R1161 [P] 32021R1228 [P]	
3.	MS	Pravilnika o dopunama pravilnika o bližim uslovima koje moraju da ispunjavaju vozila u saobraćaju na putevima	2026/II	2026/III	32015L0719 [P]	
B) Željeznički saobraćaj						
4.	MS	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o tehničkoj specifikaciji interoperabilnosti podsistema vozila – lokomotive i putnička vozila	2026/I	2026/I	32021R0541 [P]	

5.	MS	Pravilnik o strukturi izvještaja u slučaju istraga željezničkih nesreća i nezgoda	2026/I	2026/I	32020R0572 [P]	
6.	MS	Saobraćajni pravilnik	2026/I	2026/I	32016L0798 [P]	
7.	MS	Pravilnik o odobrenom tipu vozila	2026/I	2026/I	32021D0701 [P]	
8.	MS	Pravilnik o načinu vođenja registra željezničkih vozila	2026/I	2026/I	32016L0797 [P]	
9.	MS	Pravilnik o TSI podsistema regulisanje i upravljanje saobraćajem	2026/I	2026/I	32016L0797 [P]	
10.	MS	Pravilnik o izjavi o mreži	2026/I	2026/I	32012L0034 [P]	
11.	MS	Pravilnik o metodologiji vrjednovanja kriterijuma za utvrđivanje visine naknada za korišćenje trase voza	2026/I	2026/I	32012L0034 [P] 32015R0909 [P]	
12.	MS	Pravilnika o načinu pružanja usluga i pristup uslužnim objektima	2026/I	2026/I	32012L0034 [P]	
13.	MS	Pravilnik o stručnoj osposobljenosti željezničkih radnika	2026/II	2026/III	32016L0798 [P]	
C) Putna infrastruktura						
14.	MS	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o putevima	2026/I	2026/II	32023L2661 [P]	
15.	MS	Pravilnik o načinu regulisanja saobraćaja u zoni radova na putu	2026/I	2026/I	32008L0096 [P] 32019L1936 [P]	
16.	MS	Pravilnik o priključcima na puteve	2026/II	2026/II	32008L0096 [P]	
17.	MS	Pravilnik o bližem načinu, tehničkim zahtjevima, posebnim uslovima i elementima interoperabilnosti elektronske naplate putarine	2026/II	2026/II	32008L0096 [P] 32019L1936 [P]	
18.	MS	Pravilnik o bližim kriterijumima za određivanje putarine	2026/IV	2026/IV	32022L0362 [P]	
19.	MS	Odluka o utvrđivanju visine godišnje naknade za korišćenje puteva pri registraciji drumskih motornih vozila, traktora i priključnih vozila	2026/IV	2026/IV	31999L0062 [P]	

D) Vazdušni saobraćaj

20.	MS	Zakon o vazdušnom saobraćaju	2026/I	2026/I	32018R1139 [P]	
21.	ACV	Pravilnik o tehničkim zahtjevima i administrativnim postupcima za odobravanje organizacija uključenih u dizajn ili proizvodnju sistema i sastavnih dijelova za upravljanje vazdušnim saobraćajem/usluge u vazdušnoj plovidbi	2026/I	2026/I	32023R1769 [P]	
22.	ACV	Pravilnik o detaljnim pravilima za sertifikaciju i deklaraciju sistema upravljanja vazdušnim saobraćajem/usluga vazdušne plovidbe i komponenti upravljanja vazdušnim saobraćajem/usluga vazdušne plovidbe	2026/I	2026/I	32023R1768 [P]	
23.	MS	Pravilnik o principima rada računarskih sistema rezervacija	2026/I	2026/I	32009R0080 [P]	
24.	ACV	Pravilnik o izmjenama Pravilnika o tehničkim zahtjevima i procedurama za obavljanje letaćkih operacija operatora vazduhoplova iz trećih zemalja	2026/I	2026/I	32023R0659 [P]	
25.	ACV	Pravilnik o izmjenama Pravilnika o posadi vazduhoplova	2026/I	2026/I	32024R2076 [P] 32024R1111 [P]	
26.	ACV	Pravilnik o izmjenama Pravilnika o tehničkim zahtjevima i procedurama za obavljanje vazdušnih operacija	2026/I	2026/I	32024R2076 [P] 32024R1111 [P]	
27.	ACV	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o načinu, pravilima i postupcima letenja vazduhoplova i operativnim uslugama u vazdušnom saobraćaju	2026/I	2026/I	32024R1111 [P]	
28.	ACV	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o zajedničkim zahtjevima za pružaoce usluga upravljanja vazdušnim saobraćajem i usluga u vazdušnoj plovidbi i drugih mrežnih funkcija upravljanja vazdušnim saobraćajem i nadzoru nad njima	2026/I	2026/I	32024R1111 [P]	
29.	ACV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o dodatnim specifikacijama plovidbenosti za određenu vrstu operacija	2026/I	2026/I	32024R2954 [P]	
30.	ACV	Pravilnik o utvrđivanju odredbi o opremi vazduhoplova potrebnoj za korišćenje vazdušnog prostora Jedinственog evropskog neba i operativnim pravilima u vezi sa korišćenjem vazdušnog prostora Jedinственog evropskog neba	2026/I	2026/I	32023R1770 [P]	

31.	ACV	Pravilnik o zahtjevima za upravljanje rizicima informacione bezbjednosti sa potencijalnim uticajem na sigurnost vazduhoplovstva (za organizacije obuhvaćene regulativama Komisije (EU) br. 748/2012 i (EU) br. 139/2014 i o izmjeni Regulative Komisije (EU) br. 748/2012 i (EU) br. 139/2014)	2026/I	2026/I	32022R1645 [P] 32025R0022 [P]	
32.	ACV	Pravilnik o zahtjevima u vezi sa identifikacijom i upravljanjem rizicima informacione bezbjednosti sa potencijalnim uticajem na sigurnost vazduhoplovstva (za organizacije obuhvaćene regulativama Komisije (EU) br. 1321/2014, (EU) br. 965/2012, (EU) br. 1178/2011, (EU) 2015/340, sprovedbenim regulativama Komisije (EU) 2017/373 i (EU) 2021/664 i za nadležne organe obuhvaćene regulativama Komisije (EU) br. 748/2012, (EU) br. 1321/2014, (EU) br. 965/2012, (EU) br. 1178/2011, (EU) 2015/340 i (EU) br. 139/2014, sprovedbenim regulativama Komisije (EU) 2017/373 i (EU) 2021/664 i o izmjeni 68egulative Komisije (EU) br. 1178/2011, (EU) br. 748/2012, (EU) br. 965/2012, (EU) br. 139/2014, (EU) br. 1321/2014, (EU) 2015/340 i sprovedbenih 68egulative Komisije (EU) 2017/373 i (EU) 2021/664)	2026/I	2026/I	32023R0203 [P] 32023R1769 [P] 32024R1109 [P] 32025R2293 [P]	
33.	ACV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o dozvolama i organizacijama za osposobljavanje kontrolora letenja	2026/II	2026/III	32023R0203 [P]	
34.	ACV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o kontinuiranoj plovidbenosti vazduhoplova i vazduhoplovnih proizvoda, djelova i uređaja i o odobravanju organizacija i osoblja koji obavljaju ove poslove	2026/II	2026/III	32023R0989 [P] 32023R0203 [P]	
35.	ACV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o certifikaciji plovidbenosti i ekološkoj certifikaciji vazduhoplova i vazduhoplovnih proizvoda, djelova i uređaja i za certifikaciju projektnih i proizvodnih organizacija	2026/II	2026/II	32022R1253 [P]	
36.	ACV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu, pravilima i postupcima letenja vazduhoplova i operativnim uslugama u vazдушnom saobraćaju	2026/III	2026/III	32023R1772 [P]	
37.	ACV	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o zajedničkim projektima i uspostavljanju Prvog zajedničkog projekta za sprovođenje Evropskog Master plana	2026/III	2026/III	32024D1663 [P]	

38.	ACV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o posadi vazduhoplova	2026/III	2026/III	32023R0203 [P]	
39.	ACV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o tehničkim zahtjevima i procedurama za obavljanje vazdušnih operacija	2026/III	2026/III	32023R0203 [P] 32023R1020 [P]	
40.	ACV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o zahtevima i administrativnim procedurama koje se odnose na aerodrome	2026/III	2026/III	32022R1645 [P] 32023R0203 [P] 32024R1400 [P]	
41.	ACV	Pravilnik o uspostavljanju vazdušnog prostora za izvođenje operacija sistema bespilotnih vazduhoplova	2026/III	2026/III	32021R0664 [P]	
42.	ACV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o zajedničkim zahtjevima za pružaoce usluga upravljanja vazdušnim saobraćajem i usluga u vazdušnoj plovidbi i drugih mrežnih funkcija upravljanja vazdušnim saobraćajem i nadzoru nad njima	2026/III	2026/III	32021R0665 [P] 32023R1771 [P] 32024R0403 [P]	
43.	ACV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu, pravilima i postupcima letenja vazduhoplova i operativnim uslugama u vazdušnom saobraćaju	2026/III	2026/III	32021R0666 [P] 32023R1772 [P] 32024R0404 [P]	
44.	ACV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o certifikaciji plovidbenosti i ekološkoj certifikaciji vazduhoplova i vazduhoplovnih proizvoda, djelova i uređaja i za certifikaciju projektnih i proizvodnih organizacija	2026/III	2026/III	32023R1028 [P] 32022R1645 [P] 32023R0203 [P]	
45.	ACV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o zahtjevima i administrativnim procedurama koje se odnose na aerodrome	2026/IV	2026/IV	32024R0894 [P]	
46.	MS	Pravilnik o kriterijumima i metodologiji utvrđivanja visine aerodromskih naknada	2026/IV	2026/IV	322009L0012 [P]	
47.	MS	Pravilnik o tehničkim zahtjevima koje mora da ispunjava proizvod – bespilotni vazduhoplov	2026/IV	2026/IV	32019R0945 [P] 32020R1058 [P] 32024R1108 [P] 32024D2103 [P] 32024R1110 [P]	
48.	ACV	Pravilnik o programu efikasnosti u Jedinstvenom evropskom nebu	2027/I	/	32019R0317 [P]	
49.	ACV	Pravilnik o kontinuiranoj plovidbenosti sertifikovanih sistema bespilotnih	2027/I	2027/I	32024R1107 [P] 32024R1109 [P]	

		vazduhoplova i njihovih komponentim o odboravanju organizacija i osoblja koje obavljaju ove poslove i o pravilima i postupcima za procjenu usklađenosti sa zahtjevima za kontinuiranu plovidbenost				
50.	ACV	Pravilnik o implementaciji Jedinstvenog evropskog neba	2027/I	/	32024R2803 [P]	
51.	ACV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o zahtjevima i administrativnim procedurama koje se odnose na aerodrome	2027/I	2027/I	32024R0405 [P]	
52.	ACV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o dozvolama i organizacijama za osposobljavanje kontrolora letenja	2027/I	2027/I	32025R1044 [P] 32025r2143 [P]	
53.	ACV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o certifikaciji plovidbenosti i ekološkoj certifikaciji vazduhoplova i vazduhoplovnih proizvoda, djelova i uređaja i za certifikaciju projektnih i proizvodnih organizacija	2027/I	2027/I	32024R1108 [P] 32024R1110 [P]	
54.	ACV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o tehničkim zahtjevima i procedurama za obavljanje vazdušnih operacija	2027/II	2027/II	32025R0024 [P]	
55.	ACV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o certifikaciji plovidbenosti i ekološkoj certifikaciji vazduhoplova i vazduhoplovnih proizvoda, djelova i uređaja i za certifikaciju projektnih i proizvodnih organizacija	2027/IV	2027/IV	32025R1065 [P]	
56.	ACV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o zajedničkim pravilima u oblasti civilnog vazduhoplovstva i osnivanju Agencije Evropske unije za sigurnost vazduhoplovstva	2027/IV	2027/IV	32025R0870 [P]	
57.	ACV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o zahtjevima i administrativnim procedurama koje se odnose na aerodrome	2027/IV	2027/IV	32025R0021 [P]	
58.	ACV	Pravilnik o zajedničkim zahtjevima za pružanje zemaljskih usluga i za organizacije koje ih pružaju	2027/IV	2027/IV	32025R0020 [P]	
59.	ACV	Pravilnik o zahtjevima za nadzor zemaljskih usluga i organizacija koje ih pružaju	2027/IV	2027/IV	32025R0023 [P]	
60.	ACV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o zajedničkim zahtjevima za pružaoce usluga upravljanja vazdušnim saobraćajem i usluga u vazdušnoj plovidbi i drugih mrežnih funkcija upravljanja vazdušnim saobraćajem i	2027/IV	2027/IV	32025R0343 [P]	

		nadzoru nad njima				
61.	ACV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o tehničkim zahtjevima i procedurama za obavljanje vazdušnih operacija	2027/IV	2027/IV	32025R0133 [P]	
62.	ACV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o posadi vazduhoplova koji se odnosi na uvođenja dozvole pilota žirokoptera	2027/IV	2027/IV	32025R0134 [P]	
63.	ACV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o kontinuiranoj plovdbenosti vazduhoplova i vazduhoplovnih proizvoda, djelova i uređaja i o odobravanju organizacija i osoblja koji obavljaju ove poslove	2027/IV	2027/IV	32025R0111 [P]	
64.	ACV	Pravilnik o izmjenama Pravilnika o zabrani ili ograničenju letenja vazdušnih prevoznika iz trećih zemalja	2027/IV	2027/IV	32025R3137 [P]	
E) Pomorski saobraćaj						
65.	MPO	Pravilnik o sigurnosti plovdbе, izvještavanju i upravljanju pomorskom plovdbom	2026/III	2026/III	32019R1239 [P]	
66.	MPO	Pravilnik o zajedničkim pravilima i normama za organizacije koje obavljaju pregled i nadzor brodova	2026/III	2026/III	32009L0015 [P] 32009R0391 [P]	
67.	MPO	Pravilnik o načinu i uslovima sigurnog ukrcaja i iskrcaja rasutog tereta	2026/III	2026/III	32001L0096 [P]	
68.	MPO	Pravilnik o izvještavanju, predaji i prijemu otpada sa brodova	2026/III	2026/III	32019L0883 [P]	
69.	MPO	Pravilnik o nadzoru opasnih materijala ugrađenih na brodovima i recikliranju brodova	2026/IV	2026/IV	32013R1257 [P]	
70.	MPO	Uredba o bližim postupcima i načinu istraživanja pomorskih nesreća	2026/IV	2026/IV	32009L0018 [P]	
71.	MPO	Zakon o unutrašnjoj plovdbi	2026/IV	2026/IV	32016L1629 [P] 32017L2397 [P]	

UVOD

Upravljanje energetske sektorom predstavlja posebno važnu oblast djelovanja institucija Evropske unije. Oblast energetike je podijeljena na sljedeće podoblasti: električna energija, ugljovodonici, gas, obnovljivi izvori energije, energetska efikasnost i nuklearna sigurnost i zaštita od zračenja.

U okviru energetskeg sektora Crne Gore, najrazvijeniji je elektroenergetski sektor. Elektroprivreda Crne Gore AD (EPCG) je preduzeće koje obavlja djelatnosti proizvodnje električne energije i snabdijevanja električnom energijom. Crnogorski elektroprenosni sistem AD je operator prenosnog sistema električne energije, Crnogorski elektrodistributivni sistem DOO je operator distributivnog sistema električne energije, a Crnogorski operator tržišta električne energije DOO obavlja poslove operatora tržišta. U cilju daljeg razvoja tržišta električne energije, osnovana je crnogorska berza električne energije pod nazivom Berza električne energije DOO Podgorica. Velika kompanija koja posluje u oblasti rudarstva je Rudnik uglja AD Pljevlja, koja je od jula 2019. godine u vlasništvu EPCG. Crna Gora se kao potpisnica Sofijske deklaracije o Zelenoj agendi za Zapadni Balkan obavezala da će zajedno s EU raditi na cilju da do 2050. godine Evropa bude klimatski neutralan kontinent, što pored ostalih mjera podrazumijeva i reformu energetskeg sektora, te njegovu dekarbonizaciju kroz napuštanje uglja i prelazak na obnovljive izvore energije.

Crna Gora nema pristup izvorima prirodnog gasa, ni infrastrukturu koja bi podržala njegovo korišćenje. Crna Gora u potpunosti uvozi potrebne količine naftnih derivata. Glavni energetske subjekte u oblasti naftnih derivata su: Jugopetrol AD Podgorica, Montenegro Bonus DOO Cetinje, Petrol CG MNE, INA Crna Gora, Lukoil Montenegro i veliki broj drugih kompanija koje su licencirane za djelatnost trgovine na malo naftnim derivatima.

Usklađivanje propisa Crne Gore sa pravnom tekovinom Evropske unije u ovoj oblasti potpomognuto je članstvom Crne Gore i aktivnim učešćem u Energetskoj zajednici, koja nastoji da proširi unutrašnje energetske tržište Evropske unije na susjedne zemlje.

Institucija nadležna za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru aktuelnog Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji je Ministarstvo energetike i rudarstva.

Poglavljje je otvoreno na Međuvladinoj konferenciji održanoj 21. decembra 2015. godine u Briselu.

PLANOVI I POTREBE**STRATEŠKI OKVIR**

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
Ugljovodonici						
1.	MEIR	Krizni plan za rješavanje poremećaja u snadbijevanju naftnim derivatima	2026/III	2026	32009L0119 [P] 32018L1581 [P]	
2.	MEIR	Godišnji plan formiranja i održavanja obaveznih rezervi naftnih derivata	2026/IV	2027	32009L0119 [P] 32018L1581 [P]	

ZAKONODAVNI OKVIR

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
Električna energija						
1.	MEIR	Uredba o smjernicama za funkcionisanje prenosnog sistema električne energije	2026/I	2026/I	32017R1485 [P] 32021R0280 [P]	
2.	MEIR	Uredba o uspostavljanju mrežnog kodeksa za poremećeni pogon i ponovno uspostavljanje elektroenergetskog sistema	2026/I	2026/I	32017R2196 [P]	
Energetska efikasnost						
3.	MEIR	Pravilnik o tehničkim zahtjevima eko dizajna za ventilatore pogonjene motorima ulazne električne snage između 125 W i 500 Kw	2026/II	2026/II	32024R1834 [P]	
4.	MEIR	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o eko dizajnu proizvoda koji utiču na potrošnju energije	2026/II	2026/II	32024R1781 [P]	
5.	MEIR	Pravilnik o nivoima kontrole izdatih sertifikata energetske efikasnosti zgrada	2026/II	2026/II	32023L1791 [P]	

UVOD

Svaka država članica EU odgovorna je za upravljanje vlastitom poreskom politikom, koja je temeljno obilježje nacionalnog suvereniteta. U oblasti poreza i dalje se primjenjuje konsenzualno odlučivanje među državama članicama. Ipak, postoje neka zajednička pravila koja, u duhu nenarušavanja tržišne utakmice, propisuju minimalne poreske stope. Razlike u poreskim sistemima država članica, kao i u nacionalnim poreskim politikama koje one vode, izazivaju diskriminaciju u pogledu investicija između država članica, pa je određena poreska harmonizacija postala neophodan uslov funkcionisanja jedinstvenog tržišta EU.

Poreska politika Crne Gore zasniva se na: sveobuhvatnosti poreskih obveznika (fizičkih i pravnih lica), niskim i konkurentnim poreskim stopama i veoma selektivnim poreskim olakšicama. Poreski sistem Crne Gore sastoji se od više vrsta poreza i drugih fiskaliteta.

Direktne poreze, koji terete privrednu sposobnost obveznika neposredno pogađajući njihovu imovinu ili prihode, čine: porez na dobit pravnih lica; porez na dohodak fizičkih lica; porez na nepokretnost; porez na upotrebu putničkih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica; porez na premije osiguranja; doprinosi; takse; koncesije i naknade.

Indirektni porezi, koji se naplaćuju u vezi s radnjama proizvodnje, potrošnje ili razmjene dobara, dijele se na: porez na dodatu vrijednost; akcize; carine; porez na promet nepokretnosti; porez na promet upotrebljivanih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica.

U strukturi poreskih prihoda dominiraju indirektni porezi i to porez na dodatu vrijednost i akcize, a slijede porez na dohodak fizičkih lica i porez na dobit.

Državni prihodi koji u potpunosti pripadaju državi su: porez na dodatu vrijednost, akcize i porez na dobit.

Institucije nadležne za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji su: Ministarstvo finansija za vođenje poreske politike (u okviru Ministarstva Direktorat za poreski i carinski sistem, odnosno Direkcija za poreski sistem i poresku politiku) kao i Poreska uprava i Uprava carina (akcize) za implementaciju poreske politike.

Poglavlje je otvoreno 30. marta 2015.

1. PLANOV I POTREBE**1.1. ZAKONODAVNI OKVIR**

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Direktno oporezivanje						
1.	MF	Zakon o globalnom minimalnom porezu	2026/I	2026/I	32022L2523 [P]	
2.	MF	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica	2026/II	Danom pristupanja	32017L0952 [P]	
B) Indirektno oporezivanje						
3.	MF	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost	2026/I	2026/I	32006L0112 [D] 32010R0904 [D]	
4.	MF	Zakon o porezu na dodatu vrijednost	2026/II	Danom pristupanja	32006L0112 [P] 32011R0282[P] 32020L0285 [P] 32022L0542[P] 32025L0425[P] 32025L0516 [P] 32025R0517[P] 32025R0518[P] 32008L0009 [P] 31986L0560 [P] 32009L0132 [P] 32006L0079 [P] 32007L0074 [P] 32010R0904 [P]	
5.	MF	Zakon o akcizama	2026/II	Danom pristupanja	32020L0262 [P] 32003L0096 [P] 31992L0083 [P] 32020L1151 [P] 31992L0084 [P] 32011L0064 [P] 31995L0060 [P]	

					32022D0197 [P] 32024R0296[P] 32024R0289[P] 32023R2707[P] 32024R0355 [P]	
6.	MF	Zakon o privremenom uvozu prevoznih sredstava	2026/II	Danom pristupanja	31983L0182 [P]	
C) Administrativna saradnja i uzajamna pomoć						
7.	MF	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji	2026/II	2026/III	32018L0822 [D] 32015L2376 [D] 32025L0872 [P]	
8.	MF	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o bližem načinu i obrascu izvještavanja na osnovu Standarda zajedničkog izvještavanja	2026/I	2026/I	32021L0514 [P] 32023L2226 [P]	
9.	MF	Uputstvo o izmjenama i dopunama Uputstva o bližem načinu razmjene informacija kojima raspolaže organ uprave nadležan za poslove poreza sa nadležnim organom druge države	2026/II	2026/II	32021L0514 [P] 32023L2226 [P] 32018L0822 [P] 32015L2376 [P]	
10.	MF	Zakon o mehanizmima za rješavanje poreskih sporova u Uniji	2026/II	Danom pristupanja	32017L1852 [P]	
11.	MF	Pravilnik o postupku zaključivanja prethodnog sporazuma o transfernim cijenama	2026/II	2026/IV	32015L2376 [P]	

UVOD

Pravnu tekovinu čine Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Protokol br. 4 o Statutu Evropskog sistema centralnih banaka i Evropske centralne banke, kao i određeni broj uredbi i odluka. Pored toga, potrebno je pridržavati se odredbi Pakta o stabilnosti i rastu, kao i pravila koja se odnose na fiskalni nadzor.

Poglavlje Ekonomska i monetarna unija podijeljeno je na dva potpoglavlja:

1. Monetarna politika, koja obuhvata pravnu tekovinu u oblasti nezavisnosti centralne banke, zabrane finansiranja javnog sektora od strane centralne banke, zabrane privilegovanog pristupa javnog sektora finansijskim institucijama, kao i standarde korišćenja eura;
2. Ekonomska politika, koja obuhvata zakonodavni okvir u oblasti fiskalne politike i fiskalnog nadzora.

Crnogorski pravni okvir u oblasti monetarne politike je u visokom stepenu usklađen s principima i regulativom Evropske unije koje se odnose na nezavisnost centralne banke, zabranu finansiranja javnog sektora od strane centralne banke, zabranu privilegovanog pristupa javnog sektora finansijskim institucijama i standarde korišćenja eura, dok je pravni okvir u oblasti fiskalne politike i nadzora većim dijelom usklađen s relevantnom direktivom Evropske unije.

Institucije nadležne za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, su: Ministarstvo finansija, nadležno za vođenje ekonomske politike, odnosno za oblast fiskalne politike i fiskalnog nadzora; kao i Centralna banka Crne Gore, nadležna za monetarnu politiku, oblast nezavisnosti centralne banke, zabranu finansiranja javnog sektora od strane centralne banke, zabranu privilegovanog pristupa javnog sektora finansijskim institucijama (dijelom i u nadležnosti Agencije za nadzor osiguranja i Komisije za tržište kapitala), kao i za oblast standarda korišćenja eura.

Poglavlje je otvoreno na Međuvladinoj konferenciji 25. juna 2018. u Luksemburgu.

1. PLANOV I POTREBE**1.1. STRATEŠKI OKVIR**

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Period važenja	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Politike						
1.	MF	Smjernice makroekonomske i fiskalne politike za period 2026–2029. godine	2026/II	2026-2029	32011L0085 [D]	
B) Programi						
2.	MF	Program ekonomskih reformi za Crnu Goru za period 2026 - 2028. godine	2026/I	2026-2028	32011L0085 [D]	
3.	MF	Program reforme upravljanja javnim finansijama	2026/III	2027-2031		
4.	MF	Program ekonomskih reformi za Crnu Goru za period 2027 - 2029. godine	2027/I	2027-2029	32011L0085 [D]	

UVOD

Cilj zvanične statistike je da obezbjeđuje kvantitativne i reprezentativne informacije o ekonomskom, demografskom, socijalnom i stanju životne sredine u Crnoj Gori svim korisnicima, u skladu sa međunarodno definisanom metodologijom i najvišim profesionalnim standardima.

Pregovori u okviru Poglavlja 18 – Statistika obuhvataju usklađivanje crnogorskih pravnih propisa s pravnom tekovinom Evropske unije iz oblasti zvanične statistike, koju čini približno 350 regulativa, direktiva i preporuka. Ova oblast se smatra naročito značajnom, jer će pozitivne promjene koje će proistići iz uspješnog procesa pregovora, kao rezultat imati bolji kvalitet, dostupnost i vjerodostojnost statističkih podataka, koji predstavljaju osnovu za kreiranje javnih politika, čime će se stvoriti bolji uslovi za dinamičniji društveni i ekonomski razvoj Crne Gore.

Oblast zvanične statistike je u procesu pregovora zastupljena kao posebno pregovaračko poglavlje, ali je od velike važnosti i za ostala poglavlja, imajući u vidu njenu povezanost s brojnim oblastima u okviru pregovora. Na bazi podataka koje proizvodi zvanična statistika mjeriće se napredak u svim oblastima, kao i određivati finansijske obaveze naše zemlje prema EU, ali i finansijske obaveze EU prema Crnoj Gori.

Oblast zvanične statistike podijeljena je na pet domena i to:

- Demografska i društvena statistika;
- Makroekonomska statistika, nacionalni računi i strukturalna biznis statistika;
- Poslovna statistika i cijene;
- Statistika poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, životne sredine, registara i klasifikacija;
- Koordinacija statističkog sistema, u skladu sa međunarodnom metodologijom i principima Kodeksa evropske prakse.

Glavni koordinatorski sistem Crne Gore je Uprava za statistiku Crne Gore, dok značajnu ulogu u procesu usklađivanja s pravnom tekovinom Evropske unije imaju Ministarstvo finansija, u oblasti statistike javnog duga i deficita, i Centralna banka Crne Gore, u oblasti finansijske i monetarne statistike. Pored navedenih institucija, i drugi proizvođači zvanične statistike, prepoznati kroz Godišnji plan zvanične statistike, kao i petogodišnji Program zvanične statistike, u značajnoj mjeri doprinose usklađivanju pravne tekovine u okviru poglavlja 18.

Imajući u vidu novu metodologiju proširenja, Statistika se nalazi u klasteru koji okuplja najvažnija, ali i najizazovnija poglavlja u kontekstu neophodnih reformi i implementacije EU standarda. S obzirom na to da su, u zavisnosti od prioriteta, najavljena i veća sredstva podrške, položaj statistike kao jednog od fundamentalnih poglavlja doprinijeće snažnijoj podršci daljem razvoju ove oblasti. Činjenica da je Statistika svrstana u fundamentalna poglavlja u okviru najvažnijeg, ali i najizazovnijeg klastera, ukazuje na nužnost rješavanja ključnih preduslova za dalji razvoj, koji su ujedno i izazovi za zatvaranje ovog poglavlja.

Pregovaračko poglavlje 18 – Statistika otvoreno je 16. decembra 2014. na Međuvladinoj konferenciji u Briselu.

1. PLANOV I POTREBE						
1.. ZAKONODAVNI OKVIR						
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Opšti propisi						
1.	MF	Izveštaj o izvršenju godišnjeg plana zvanične statistike za 2025. godinu	2026/I	2026/I		
2.	MF	Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja zvanične statistike za period 2024-2028. godina (za 2025. godinu)	2026/I	2026/I		
3.	MF	Godišnji plan zvanične statistike za 2027. godinu	2026/IV	2027/I	32009R0223 [P] 32019R0505 [D] 32019R0516 [D] 32019R0803 [D] 32019R0280 [D] 32017R0881 [D] 31995Y1207(01)[D] 32005R1552 [D] 32006R0198 [D] 32008R0452 [D] 32010R0822 [D] 22008A1119(02)[D] 31998D2179 [D] 32002R2150 [D] 32004R0574 [D] 32005R0782 [D] 32005R1445 [D] 32007L0030 [D] 32009R0221 [D] 32010R0849 [D]	

					32016R0172 [D] 31991H0141 [D] 31993D0704 [D] 31994Y1230(02)[D] 31996R2223 [D] 31996S2390 [D] 31998R0448 [D] 32000R1897 [D] 32002R1889 [D] 32003R1059 [D] 32007R0105 [D] 32007R0833 [D] 32008R0011 [D] 32008R0377 [D] 32009L0042 [D] 32009R1022 [D] 32010D0216 [D] 32010R0202 [D] 32010R0220 [D] 32010R0715 [D] 32011R0031 [D] 32012R1046 [D] 32016R2066 [D] 32008R1099 [D] 32013R0147 [D] 32014R1113 [D] 32015D1773 [D] 32016R1952 [D] 31994D0168 [D] 31998R0448 [D] 32000R1500 [D] 32000R2516 [D] 32001R0995 [D] 32001R2558 [D] 32002R0113 [D]	

					32002R1889 [D] 32005H0881 [D] 32005R0184 [D] 32006R0317 [D] 32007R0294 [D] 32007R1165 [D] 32009R0036 [D] 32009R0707 [D] 32010D0196 [D] 32010R0163 [D] 32010R0860 [D] 32012R0461 [D] 32012R0555 [D] 32016R1013 [D] 31993D0704 [D] 32001D0423 [D] 32001R2163 [D] 32003R0006 [D] 32003R0437 [D] 32003R1358 [D] 32004R0642 [D] 32005R0546 [D] 32007R0158 [D] 32007R0332 [D] 32007R0833 [D] 32009L0042 [D] 32010D0216 [D] 32010R0202 [D] 32012D0186 [D] 32012R0070 [D] 32010R0821 [D] 32011R0937 [D] 32012R1083 [D] 32015R2003 [D] 32016R2015 [D]	

					31999R0530 [D] 31999R1726 [D] 32000R1897 [D] 32000R1916 [D] 32003R0450 [D] 32003R1216 [D] 32003R1980 [D] 32003R1981 [D] 32003R1982 [D] 32003R1983 [D] 32004R0028 [D] 32005R1737 [D] 32006R0676 [D] 32006R0698 [D] 32007R0224 [D] 32008R0377 [D] 32009R1022 [D] 32010R0220 [D] 32012R0062 [D] 32013D0097 [D] 32013R0112 [D] 32013R0141 [D] 32014R1153 [D] 32015R0245 [D] 32006R1921 [D] 32008R0762 [D] 32009R0216 [D] 32009R0217 [D] 32009R0218 [D] 32010D0076 [D] 32011D0626 [D] 31997D0080 [D] 31998D0582 [D] 31999D0799 [D] 32000D2298 [D]	

					32000R1760 [D] 32000R1825 [D] 32002D1919 [D] 32002R0178 [D] 32004R0138 [D] 32005D0288 [D] 32005R0306 [D] 32006D0717 [D] 32006R0909 [D] 32007R0275 [D] 32007R0333 [D] 32011D0142 [D] 32014R0887 [D] 32017R0949 [D] 31987R2658 [D] 32009R0707 [D] 32011R0312 [D] 32011R0313 [D] 32011R0314 [D] 32011R0315 [D] 32011R0316 [D] 32011R0428 [D] 32011R0447 [D] 32016R1013 [D] 31993R0696 [D] 32001R1049 [D] 32004D0452 [D] 32008D0876 [D] 32008R0451 [D] 32008R0763 [D] 32009D0411 [D] 32009R1201 [D] 32010D0373 [D] 32010R0519 [D] 32011R0428 [D]	

					32017R0543 [D] 32017R0712 [D] 32017R0881 [D] 32015R1330 [D] 32015R1390 [D] 32015R1473 [D] 32015R1517 [D] 32015R1740 [D] 32015R1815 [D] 32016D1711 [D] 32020R0256 [D] 32020R0258 [D] 32020R0405 [D] 32020R0257 [D] 32019R2180 [D] 32019R1700 [D] 32019R2146 [D] 32019R2181 [D] 32019R2241 [D] 32019R2242 [D] 32019R1776 [D] 32019R2240 [D] 32019R0280 [D] 22020D0345 [D] 22020D0344 [D] 32019R0516 [D] 32019R1681 [D] 32019R1933 [D] 32019R2152 [D] 32020R1197 [D] 32020R1546 [D] 32021R0466 [D] 32020R1642 [D] 32020R2175 [D] 32020R1721 [D]	

					32020R1640 [D] 32020R0851 [D] 32022R2379 [D] 32023R1797 [D] 32023R1579 [D] 32023R1537 [D] 32023R1538 [D] 32023R1484 [D] 32023R0212 [D] 32023R0167 [D] 32023R0126 [D] 32022R2498 [D] 32022R2447 [D] 32022R2312 [D] 32022R1399 [D] 32022R0590 [D] 32022R0132 [D] 32022R0029 [D] 32021R2286 [D] 32021R2269 [D] 32021R2052 [D] 32021R1223 [D] 32025R0941[D] 32025R1526 [D] 32025R1322 [D] 32025R0367 [D] 32025R0368[D] 32024R2915 [D] 32024R2887 [D] 32024R3024[D] 32025R0472[D] 32024R3171[D] 32024R3159[D] 32025R1542[D] 32025R0668[D]	

					32025R0368[D] 32024R2887[D]	
4.	MF	Izveštaj o izvršenju godišnjeg plana zvanične statistike za 2026. godinu	2027/I	2027/I		
5.	MF	Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Startegije razvoja zvanične statsitike za period 2024-2028. godina (za 2026. godinu)	2027/I	2027/I		
6.	MF	Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja zvanične statistike 2024-2028, za 2028. godinu	2027/IV	2028/I		
7.	MF	Godišnji plan zvanične statistike za 2028. godinu	2027/IV	2028/I	32009R0223 [P] 32019R0505 [D] 32019R0516 [D] 32019R0803 [D] 32019R0280 [D] 32017R0881 [D] 31995Y1207(01)[D] 32005R1552 [D] 32006R0198 [D] 32008R0452 [D] 32010R0822 [D] 22008A1119(02)[D] 31998D2179 [D] 32002R2150 [D] 32004R0574 [D] 32005R0782 [D] 32005R1445 [D] 32007L0030 [D] 32009R0221 [D] 32010R0849 [D] 32016R0172 [D] 31991H0141 [D] 31993D0704 [D]	

					31994Y1230(02)[D] 31996R2223 [D] 31996S2390 [D] 31998R0448 [D] 32000R1897 [D] 32002R1889 [D] 32003R1059 [D] 32007R0105 [D] 32007R0833 [D] 32008R0011 [D] 32008R0377 [D] 32009L0042 [D] 32009R1022 [D] 32010D0216 [D] 32010R0202 [D] 32010R0220 [D] 32010R0715 [D] 32011R0031 [D] 32012R1046 [D] 32016R2066 [D] 32008R1099 [D] 32013R0147 [D] 32014R1113 [D] 32015D1773 [D] 32016R1952 [D] 31994D0168 [D] 31998R0448 [D] 32000R1500 [D] 32000R2516 [D] 32001R0995 [D] 32001R2558 [D] 32002R0113 [D] 32002R1889 [D] 32005H0881 [D] 32005R0184 [D]	

					32006R0317 [D] 32007R0294 [D] 32007R1165 [D] 32009R0036 [D] 32009R0707 [D] 32010D0196 [D] 32010R0163 [D] 32010R0860 [D] 32012R0461 [D] 32012R0555 [D] 32016R1013 [D] 31993D0704 [D] 32001D0423 [D] 32001R2163 [D] 32003R0006 [D] 32003R0437 [D] 32003R1358 [D] 32004R0642 [D] 32005R0546 [D] 32007R0158 [D] 32007R0332 [D] 32007R0833 [D] 32009L0042 [D] 32010D0216 [D] 32010R0202 [D] 32012D0186 [D] 32012R0070 [D] 32010R0821 [D] 32011R0937 [D] 32012R1083 [D] 32015R2003 [D] 32016R2015 [D] 31999R0530 [D] 31999R1726 [D] 32000R1897 [D]	

					32000R1916 [D] 32003R0450 [D] 32003R1216 [D] 32003R1980 [D] 32003R1981 [D] 32003R1982 [D] 32003R1983 [D] 32004R0028 [D] 32005R1737 [D] 32006R0676 [D] 32006R0698 [D] 32007R0224 [D] 32008R0377 [D] 32009R1022 [D] 32010R0220 [D] 32012R0062 [D] 32013D0097 [D] 32013R0112 [D] 32013R0141 [D] 32014R1153 [D] 32015R0245 [D] 32006R1921 [D] 32008R0762 [D] 32009R0216 [D] 32009R0217 [D] 32009R0218 [D] 32010D0076 [D] 32011D0626 [D] 31997D0080 [D] 31998D0582 [D] 31999D0799 [D] 32000D2298 [D] 32000R1760 [D] 32000R1825 [D] 32002D1919 [D]	

					32002R0178 [D] 32004R0138 [D] 32005D0288 [D] 32005R0306 [D] 32006D0717 [D] 32006R0909 [D] 32007R0275 [D] 32007R0333 [D] 32011D0142 [D] 32014R0887 [D] 32017R0949 [D] 31987R2658 [D] 32009R0707 [D] 32011R0312 [D] 32011R0313 [D] 32011R0314 [D] 32011R0315 [D] 32011R0316 [D] 32011R0428 [D] 32011R0447 [D] 32016R1013 [D] 31993R0696 [D] 32001R1049 [D] 32004D0452 [D] 32008D0876 [D] 32008R0451 [D] 32008R0763 [D] 32009D0411 [D] 32009R1201 [D] 32010D0373 [D] 32010R0519 [D] 32011R0428 [D] 32017R0543 [D] 32017R0712 [D] 32017R0881 [D]	

					32015R1330 [D] 32015R1390 [D] 32015R1473 [D] 32015R1517 [D] 32015R1740 [D] 32015R1815 [D] 32016D1711 [D] 32020R0256 [D] 32020R0258 [D] 32020R0405 [D] 32020R0257 [D] 32019R2180 [D] 32019R1700 [D] 32019R2146 [D] 32019R2181 [D] 32019R2241 [D] 32019R2242 [D] 32019R1776 [D] 32019R2240 [D] 32019R0280 [D] 22020D0345 [D] 22020D0344 [D] 32019R0516 [D] 32019R1681 [D] 32019R1933 [D] 32019R2152 [D] 32020R1197 [D] 32020R1546 [D] 32021R0466 [D] 32020R1642 [D] 32020R2175 [D] 32020R1721 [D] 32020R1640 [D] 32020R0851 [D] 32022R2379 [D]	

					32023R1797 [D] 32023R1579 [D] 32023R1537 [D] 32023R1538 [D] 32023R1484 [D] 32023R0212 [D] 32023R0167 [D] 32023R0126 [D] 32022R2498 [D] 32022R2447 [D] 32022R2312 [D] 32022R1399 [D] 32022R0590 [D] 32022R0132 [D] 32022R0029 [D] 32021R2286 [D] 32021R2269 [D] 32021R2052 [D] 32021R1223 [D] 32025R0941[D] 32025R1526[D] 32025R1322[D] 32025R0367[D] 32025R0368[D] 32024R2915[D] 32024R2887[D] 32024R3024[D] 32025R0472[D] 32024R3171[D] 32024R3159[D] 32025R1542[D] 32025R0668[D] 32025R0368[D] 32024R2887[D]	

UVOD

Pravna tekovina Evropske unije u oblasti socijalne politike i zapošljavanja tiče se područja radnog prava, zaštite i zdravlja na radu, jednakog tretiranja muškaraca i žena po pitanjima zapošljavanja, socijalne zaštite, socijalne inkluzije, politike zapošljavanja i socijalnog dijaloga. Osim toga, postoje posebna obavezujuća pravila za sve države članice Evropske unije u pogledu zabrane diskriminacije po osnovu rasne i etničke pripadnosti, religije i vjere, invaliditeta, starosne dobi i seksualne orijentacije. Najbitniji ciljevi socijalne politike Evropske unije jesu postizanje jedinstvenog i pravednog pristupa osnovnim socijalnim uslugama, unapređenje sistema socijalne zaštite, visok obrazovni stepen radne snage, visoka stopa zaposlenosti uz posebnu brigu za grupe koje su manje prisutne na tržištu rada, postizanje sigurnih i održivih prihoda, kao i dostojnih uslova rada za žene i muškarce.

Podoblasti u okviru poglavlja 19 su: radno pravo, zaštita i zdravlje na radu, socijalni dijalog, politika zapošljavanja, Evropski socijalni fond, socijalna inkluzija i zaštita, deinstitutionalizacija, zabrana diskriminacije u zapošljavanju i socijalnoj politici i ravnopravnost između žena i muškaraca u zapošljavanju i socijalnoj politici.

Institucije nadležne za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru aktuelnog Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, su: Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava i Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera.

Crna Gora je izradom Akcionog plana za postepeno usklađivanje zakonodavstva i izgradnju neophodnih kapaciteta za implementaciju i sprovođenje evropske pravne tekovine ispunila uslov za otvaranje ovog poglavlja, što je i potvrđeno na Međuvladinoj konferenciji koja je održana 13. decembra 2016.

1. PLANOV I POTREBE**1.1. STRATEŠKI OKVIR**

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Period važenja	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Zaštita i zdravlje na radu						
1.	MRZSD	Akcioni plan Strategije za unapređenje zaštite i zdravlja na radu 2022–2027. za 2026. godinu sa Godišnjim izvještajem o sprovođenju Akcionog plana za unapređenje zaštite i zdravlja na radu za 2025. godinu	2026/I	2026	52021DC0323 [P]	
B) Politika zapošljavanja						
2.	MRZSD	Strategija zapošljavanja Crne Gore 2026-2030. sa Akcionim planom za 2026-2027. Godinu	2026/III	2026-2030	32024D3134 [P]	
C) Socijalna inkluzija						
3.	MSSBPD	Izvještaj o realizaciji Strategije deinstitutionalizacije za 2025. godinu i donošenje Akcionog plana za 2026. godinu za sprovođenje Startegije deinstitutionalizacije za period od 2025. do 2028. godine ⁴	2026/I	2026.		
4.	MSSBPD	Izvještaj o realizaciji Strategije razvoja sistema socijalne i dječje zaštite za 2025. godinu i donošenje Akcionog plana za 2026. godinu za sprovođenje Startegije razvoja sistema socijalne i dječje zaštite za period od 2025. do 2028. godine ⁵	2026/I	2026		
5.	MSSBPD	Nacionalni Akcioni plan za Garanciju za djecu ⁶	2026/III	2026-2030		
D) Antidiskriminacija i jednake mogućnosti						

⁴ Poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava

⁵ Poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava

⁶ Poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava

6.	MLJMP	Akcioni plan za sprovođenje Strategije za unapređenje kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori za period 2024-2028, za period 2026-2027, s Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za unapređenje kvaliteta života LGBT osoba u Crnoj Gori 2024-2028. za 2025. godinu. ⁷	2026/II	2026-2027		
7.	MLJMP	Akcioni plan za sprovođenje Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2022 - 2027. za 2026/2027. Godinu	2026/I	2026-2027		
8.	MLJMP	Strategija za unapređenje kvaliteta života Roma i Egipćana u Crnoj Gori za period 2026-2030, sa Akcionim planom za period 2026-2027. ⁸	2026/II	2026-2027		

1.2. ZAKONODAVNI OKVIR

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Radno pravo						
1.	MRZSD	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu	2026/II	2026/II	32019L1158 [P] 32019L1152 [P] 32023L0970 [P] 32022L2041 [P] 32002L0014 [P] 32024L2831 [P]	
2.	MRZSD	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o štrajku	2026/III	2026/III		
3.	MRZSD	Zakon o reprezentativnosti sindikata i poslodavačkih udruženja	2026/IV	2026/IV		
B) Zaštita i zdravlje na radu						
4.	MRZSD	Zakon o zaštiti i zdravlju na radu	2026/II	2026/III	31989L0391[P] 31992L0057[P]	
5.	MRZSD	Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti azbestu*	2026/I	2026/I	32023L2668 [P]	
6.	MERS	Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o zabranjenim odnosno dozvoljenim načinima	2026/IV	2026/IV	32023R2055 [P]	

⁷ Poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava

⁸ Poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava

		upotrebe, proizvodnje i stavljanja na tržište hemikalija koje predstavljaju neprihvatljiv rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu ⁹			32023R1464 [P] 32023R1132 [P] 32023R0923 [P] 32022R2291 [P] 32023R2049 [D] 32023R1608 [P] 32023R0866 [P] 32023R2482 [P] 32024R1849 [P] 32024R1328 [P] 32024R2929 [P] 32024R2462 [P] 32024R2570 [P] 32024R2555 [P]	
C) Socijalna inkluzija						
7.	MSSBPD	Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti ¹⁰	2026/II	2026/II		
8.	MSSBPD	Zakon o povlastici na putovanje lica sa invaliditetom ¹¹	2026/I	2026/I		
D) Antidiskriminacija i jednake mogućnosti						
9.	MLJMP	Zakon o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ¹²	2026/II	2026/III	32024L1499 [P] 32024L1500 [P] 32014L0054 [P]	Pariški principi, 20. XII1993. Usvojeni Rezolucijom Generalne skupštine 48/134.
10.	MLJMP	Zakon o rodnoj ravnopravnosti ¹³	2026/II	2026/III	32010L0041 [P] 31979L0007 [P]	UN Konvencija o

⁹ Poglavlje 27 – Životna sredina

¹⁰ Poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava

¹¹ Poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava

¹² Poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava

¹³ Poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava

					32000L0043 [P] 32000L0078 [P] 32004L0113 [P] 32006L0054 [P]	eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (CEDAW)
11.	MLJMP	Zakon o pravnom prepoznavanju rodnog identiteta na osnovu samoodređenja ¹⁴	2026/II	2026/III		Praksa Evropskog suda za ljudska prava

---

¹⁴ Poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava

UVOD

Evropska unija ističe preduzetništvo i industriju kao jedan od prioriteta za budućnost evropske privrede i postavlja tri osnovna stuba kojima definiše ovo poglavlje: preduzetnička politika, industrijska politika i sektorske politike koje imaju za cilj podizanje konkurentnosti na tržištu. Glavni cilj poglavlja je unapređenje preduzetničkog i inovativnog duha preduzeća, konkurentnosti nacionalne industrije, kapaciteta i konkurentne sposobnosti privrednih subjekata na tržištu, uz nužne procese tržišnog, tehnološko-tehničkog, finansijskog, kadrovskog i organizacijskog prilagođavanja, sveukupnog prilagođavanja strukturnim promjenama, kao i stvaranje povoljnog poslovnog okruženja unutar EU. Evropska unija putem mnogobrojnih programa finansijske pomoći za podsticaj preduzetništva, inovacija i industrije ima za cilj promovisanje programa putem kojih će biti olakšan proces pokretanja sopstvenih biznisa i unapređenje poslovanja već postojećih, kao i mogućnosti za otvaranje novih mjesta za zapošljavanje.

Potpoglavlja poglavlja 20 - Preduzetništvo i industrijska politika su sljedeća: industrijska politika, mala i srednja preduzeća, politika inovacija, unapređenje poslovnog ambijenta i Direktiva o odloženom plaćanju u komercijalnim transakcijama, turizam, građevinarstvo i vazdušna i pomorska industrija.

Institucije nadležne za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji su: Ministarstvo ekonomskog razvoja, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija i Ministarstvo turizma.

Poglavlje 20 je otvoreno 18. decembra 2013. na Međuvladinoj konferenciji koja je održana u Briselu, a privremeno zatvoreno 16. decembra 2024. na Međuvladinoj konferenciji koja je održana u Briselu.

1. PLANOVI I POTREBE						
1.1. STRATEŠKI OKVIR						
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Period važenja	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Industrijska politika						
1.	MER	Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za implementaciju Industrijske politike Crne Gore 2024-2028, za 2025.	2026/I	2025		
2.	MER	Akcioni plan za implementaciju Industrijske politike Crne Gore 2024-2028, za period 2027-2028.	2027/II	2027-2028		52021DC035052 52023DC0168 52023DC0062
B) Mala i srednja preduzeća						
3.	MER	Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori 2025-2028, za period 2027-2028.	2027/II	2027-2028		
4.	MER	Strategija razvoja mikro, malih i srednjih preduzeca Crne Gore 2027-2030.	2027/III	2027-2030		
5.	MER	Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća 2027-2030, za period 2027-2028.	2027/III	2027-2028		
C) Politika inovacija						
6.	MPNI	Strategija pametne specijalizacije	2026/II	2026-2031		EU-40 [P]
D) Turizam						
7.	MT	Strategija razvoja turizma Crne Gore 2027-2036, sa Akcionim planom za period 2027-2028.	2027/I	2027-2036		
1.2. ZAKONODAVNI OKVIR						
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Turizam						
1.	MT	Zakon o turizmu i ugostiteljstvu	2026/II	2026/III	32005L0036 [P]	

2.	MT	Zakon o planinskim stazama ¹⁵	2027/II	2027/III	32013L0055 [P]	

---

¹⁵ Očekuje se da će pravna tekovina biti zamijenjena sredinom 2026. godine, pa će Predlog zakona biti usklađen sa novim zakonodavstvom na nivou EU.

UVOD

Primjenom pravne tekovine za poglavlje Trans-evropske mreže Evropska unija obezbjeđuje finansijsku pomoć na planu izgradnje trans-evropskih saobraćajnih, energetskih i telekomunikacijskih mreža, tako što će se određena sredstva obezbijediti kroz kohezione fondove i druge finansijske instrumente. Cilj uspostavljanja i razvoja trans-evropskih mreža i unapređenja odgovarajuće povezanosti i interoperabilnosti nacionalnih mreža jeste da se u potpunosti iskoristi unutrašnje tržište i doprinese ekonomskom rastu i stvaranju radnih mjesta u Evropskoj uniji. Poglavlje 21 – Trans-evropske mreže nalazi se u okviru klastera Zelena agenda i održiva povezanost.

Trans-evropske mreže uključuju:

- Trans-evropsku saobraćajnu mrežu (TEN-T), koja pokriva drumski i intermodalni saobraćaj, plovne puteve i pomorske luke, vazdušni saobraćaj, kao i mrežu evropskih brzih željeznica,
- Trans-evropsku energetska mrežu (TEN-E), koja pokriva sektor električne energije i gasa, i
- Trans-evropsku telekomunikacijsku mrežu (eTEN), koja pokriva telekomunikacijske mreže uspostavljene kao uslužne djelatnosti.

Crna Gora je u okviru Poglavlja 21 ostvarila stabilan i mjerljiv napredak u usklađivanju sa politikom Evropske unije u oblasti transevropskih mreža (TEN-T). U prethodnom periodu uspostavljen je funkcionalan strateški i institucionalni okvir koji omogućava dalju integraciju Crne Gore u evropsku transportnu mrežu. Crna Gora dosljedno ispunjava obaveze koje proizilaze iz članstva u Transportnoj zajednici i aktivno učestvuje u sprovođenju TEN-T politike, uključujući i učešće u proširenoj TEN-T mreži. Razvoj transportne infrastrukture usmjeren je na unapređenje regionalne i evropske povezanosti, poboljšanje bezbjednosti saobraćaja i jačanje otpornosti infrastrukture, uz postepeno uvođenje principa održivog transporta u skladu sa politikama Evropske unije.

Strateški okvir u oblasti saobraćaja dodatno je ojačan kroz ažuriranje Strategije razvoja saobraćaja Crne Gore, pri čemu je završena prva faza ažuriranja Strategije, čime je obezbijeđeno njeno usklađivanje sa ključnim politikama Evropske unije, uključujući Strategiju EU za održivu i pametnu mobilnost (EU Strategy for Sustainable and Smart Mobility). Ovim je Strategija razvoja saobraćaja dodatno usmjerena ka principima digitalizacije, održivosti, otpornosti i dekarbonizacije transporta, u skladu sa savremenim EU zahtjevima.

Aktivnosti predviđene PPCG za programski period su u nadležnosti Ministarstva saobraćaja.

Poglavlje je otvoreno na Međuvladinoj konferenciji u Luksemburgu 22. juna 2015.

1. PLANOVI I POTREBE**1.1. STRATEŠKI OKVIR**

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Period važenja	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Trans-evropska saobraćajna mreža						
1.	MS	Ažuriranje Strategije razvoja saobraćaja 2019-2035 - II faza	2026/III	2026-2035	52020DC0789 [P] 32024R1679 [P]	
2.	MS	Program izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite magistralnih i regionalnih puteva za 2026. godinu, s Izvještajem o realizaciji Programa za 2025. godinu	2026/I	2026		
3.	MS	Program izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite magistralnih i regionalnih puteva za 2027. godinu, s Izvještajem o realizaciji Programa za 2026. godinu	2027/I	2027		

1.2. ZAKONODAVNI OKVIR

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Trans-evropska saobraćajna mreža						
1.	MS	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o tehničkoj specifikaciji interoperabilnosti podsistema vozila – lokomotive i putnička vozila	2026/I	2026/I	32021R0541 [P]	
2.	MS	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o putevima	2026/I	2026/II	32023L2661 [P]	
3.	MS	Pravilnik o načinu regulisanja saobraćaja u zoni radova na putu	2026/I	2026/I	32008L0096 [P] 32019L1936 [P]	
4.	MS	Pravilnik o priključcima na puteve	2026/II	2026/II	32008L0096 [P]	
5.	MS	Pravilnik o bližem načinu, tehničkim zahtjevima, posebnim uslovima i elementima interoperabilnosti elektronske naplate putarine	2026/II	2026/II	32008L0096 [P] 32019L1936 [P]	
6.	MS	Pravilnik o bližim kriterijumima za određivanje putarine	2026/IV	2026/IV	32022L0362 [P]	
7.	MS	Odluka o utvrđivanju visine godišnje naknade za korišćenje puteva pri registraciji drumskih motornih vozila, traktora i priključnih vozila	2026/IV	2026/IV	31999L0062 [P]	

UVOD

Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata predstavlja dio politike EU koja se odnosi na pitanja finansijske podrške državama i regionima Evropske unije. Cilj ove politike je usmjeren na obezbjeđivanje podrške za finansiranje projekata čiji je cilj razvoj infrastrukture, pružanje podsticaja razvoju industrije i zapošljavanju, a sve u cilju daljeg ekonomskog razvoja slabije razvijenih regiona u EU, ujednačavanja razvijenosti po regionima i jačanja regionalne konkurentnosti. Programi regionalne politike se finansiraju iz sredstava Evropskih strukturnih i investicionih fondova (ESI fondovi), u prvom redu iz Evropskog fonda za regionalni razvoj i Evropskog socijalnog fonda i (za neke države članice) iz programa Kohezionog fonda. Evropski fond za regionalni razvoj predstavlja glavni instrument EU za sprovođenje mjera regionalne politike. Sredstva iz ovog fonda usmjerena su na projekte čiji je cilj smanjivanje razlika između ekonomske razvijenosti regiona EU u cilju jačanja ekonomske i društvene kohezije. Evropski socijalni fond predstavlja instrument za sprovođenje politike EU u oblasti zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa. Kohezioni fond pruža finansijsku podršku za realizaciju projekata iz oblasti zaštite životne sredine i projekte koji su usmjereni na razvoj Trans-evropskih mreža u oblasti saobraćaja i energetike.

Pravna tekovina EU i praksa u sprovođenju u oblasti poglavlja 22 definiše šest ključnih oblasti: (1) Zakonodavni okvir; 2) Institucionalni okvir; 3) Administrativni kapaciteti; 4) Programiranje; 5) Praćenje i evaluacija i 6) Finansijska kontrola i upravljanje. Pravna tekovina EU koja se odnosi na ovo poglavlje sastoji se od okvirnih propisa i propisa za sprovođenje, koji ne zahtijevaju prenošenje u domaće zakonodavstvo. Zakonodavnim okvirom se definiše neophodnost postojanja višegodišnjeg programiranja na nacionalnom i lokalnom nivou, višegodišnjeg budžeta, kao i stvaranja preduslova koji će omogućiti kofinansiranje na nacionalnom i lokalnom nivou.

Korištenje ESI fondova zahtijeva uspostavljanje odgovarajućeg institucionalnog okvira, uz jasno određivanje nadležnosti i međusobnih odnosa svih elemenata strukture na nacionalnom i lokalnom nivou. Važan preduslov za efikasno korišćenje ESI fondova zahtijeva postojanje i kontinuirani razvoj administrativnih kapaciteta, koji moraju postojati u svim relevantnim strukturama. Proces programiranja obuhvata pripremu strategijskih dokumenata (Nacionalni partnerski plan), uključujući procjenu preduslova (*enabling conditions*). Efikasno funkcionisanje cjelokupnog sistema podrazumijeva i uspostavljanje odgovarajućeg sistema za nadgledanje i ocjenjivanje, što zahtijeva uspostavljanje struktura i postupaka za ocjenjivanje u različitim institucijama/organima, kao i izradu sveobuhvatnog elektronskog sistema za upravljanje informacijama (MIS). Pored toga, neophodno je uspostaviti poseban okvir za finansijsko upravljanje i kontrolu, uključujući i reviziju.

Pregovačko poglavlje 22 - Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata je zvanično otvoreno 20. juna 2017.

1. PLANOV I I POTREBE						
1.1. STRATEŠKI OKVIR						
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Period važenja	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Pristup strukturnim fondovima						
1.	MEP	Okvirni strateški planski dokument za buduće fondove	2026/II	2026-2034	32021R1060 [P]	
2.	MEP	Nacrt nacionalnog i regionalnog partnerskog plana	2027/IV	Danom pristupanja EU	32021R1060 [P]	
1.2. ZAKONODAVNI OKVIR						
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Programiranje						
1.	MEP	Zaključak Vlade o institucionalnom okviru	2026/I	2026/I-dana pristupanja	32021R1060 [P]	
2.	MEP	Zakon o implementaciji kohezione politike	2027/IV	Danom pristupanja EU	32021R1060 [P]	

UVOD

Pregovaračko poglavlje 23 posvećeno je pravosuđu i temeljnim pravima. Propisi i standardi iz ovog poglavlja odnose se na jačanje principa nepristrasnosti, nezavisnosti, odgovornosti, efikasnosti, profesionalizma, pristupa pravdi i kvaliteta pravosuđa, snaženje državnog sistema u odnosu na sprečavanje i suzbijanje korupcije, kao i na zaštitu temeljnih prava, kako u zakonu, tako i u praksi. U skladu s navedenim, pregovaračko poglavlje podijeljeno je na tri podoblasti: pravosuđe, borba protiv korupcije (prevencija i represija) i temeljna prava.

U skladu s novim pristupom u pregovorima o pristupanju EU, koji podrazumjeva da se 23. i 24. poglavlje otvaraju prva, a posljednja zatvaraju, Crnoj Gori je kao početno mjerilo u odnosu na ovo poglavlje određena izrada Akcionog plana. Vlada Crne Gore usvojila je predmetni akcioni plan 27. juna 2013. i potom ga adaptirala 19. februara 2015. Kao aneks adaptiranog Akcionog plana za poglavlje 23, u julu 2016. donijet je Operativni dokument za sprečavanje korupcije u oblastima od posebnog rizika. Većina mjera iz Akcionog plana i pratećeg aneksa odnosila se na uspostavljanje zakonodavnog i institucionalnog okvira u navedenim oblastima kao i na uspostavljanje početnog bilansa rezultata u oblastima od značaja. Predmetne obaveze su do danas u najvećem dijelu realizovane što je i zvanično evidentirano u junu 2024. godine, kada je Evropska komisija dala pozitivan Izvještaj o procjeni ispunjenosti privremenih mjerila u poglavlju 23 (IBAR). Tom prilikom, Evropska komisija donijela je i novu Zajedničku poziciju EU kojom su zadata završna mjerila u ovom poglavlju. Shodno zadatim završnim mjerilima, fokus ostaje na jačanju nezavisnosti i efikasnosti pravosuđa, borbi protiv korupcije s posebnim akcentom na visoku korupciju, kao i na zaštiti temeljnih prava.

Institucije nadležne za donošenje strateških i zakonodavnih akata u okviru ovog poglavlja su: Kabinet potpredsjednika Vlade za politički sistem, pravosuđe i antikorupciju, Ministarstvo pravde, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo javne uprave, Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava i Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije. Podršku u realizaciji aktivnosti u navedenim podoblastima poglavlja 23 pružaju tri predstavnice NVO sektora.

1. PLANOV I POTREBE	

1.1. STRATEŠKI OKVIR

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Period važenja	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Pravosuđe						
1.	MP	Akcioni plan za sprovođenje Strategije reforme pravosuđa 2024-2027. godine, za period 2026-2027. godine	2026/I	2026-2027		
B) Borba protiv korupcije						
2.	KPPV	Akcioni plan za implementaciju Strategije za borbu protiv korupcije za period 2024-2027, za period 2026-2027. godine	2026/I	2026-2027		
C) Temeljna prava						
3.	MSSBPD	Akcioni plan za sprovođenje Strategije deinstitucionalizacije za period 2025-2028. godine za 2026. godinu	2026/I	2026-2027		
4.	MSSBPD	Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja sistema socijalne i dječije zaštite za period od 2025. do 2028. godine za 2026. godinu	2026/I	2026-2027		
5.	MLJMP	Akcioni plan za sprovođenje Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2022-2027, za period 2026-2027. godine	2026/II	2026-2027		
6.	MLJMP	Akcioni plan za sprovođenje Strategije za unapređenje kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori za period 2024-2028, za period 2026-2027. godine	2026/II	2026-2027		
7.	MLJMP	Strategija za unapređenje kvaliteta života Roma i Egipćana u Crnoj Gori za period 2026-2030, sa Akcionim planom za period 2026-2027. godine	2026/II	2026-2027		
8.	MLJMP	Akcioni plan za sprovođenje Strategije manjinske politike 2024-2028 za period 2026-2027. godine	2026/II	2026-2027		
9.	MSSBPD	Nacionalni akcioni plan za garanciju za djecu	2026/III	2025-2030		
1.2. ZAKONODAVNI OKVIR						

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Pravosuđe						
1.	MP	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima	2026/I	2026/II		Preporuke Evropske komisije
2.	MP	Zakon o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku	2026/II	2026/III	32012L0013 [P] 32016L0343 [P] 32012L0029 [P]	
3.	MP	Zakon o zaradama i drugim pravima u vezi sa vršenjem pravosudne i ustavnosudske funkcije	2026/II	2026/II		Preporuka Venecijanske komisije iz mišljenja CDL-PI(2024)007-e16
4.	MP	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Sudskom savjetu i sudijama	2026/II	2026/III		Preporuka Venecijanske komisije iz mišljenja CDL-PI(2024)007-17
5.	MP	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnom tužilaštvu	2026/II	2026/III		Preporuka Venecijanske komisije iz mišljenja CDL-PI(2024)012-e18
B) Borba protiv korupcije						
6.	MP	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije	2026/II	2026/III		Usaglašavanje sa preporukama Evropske komisije i Venecijanske komisije

¹⁶ [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-PI\(2024\)007-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-PI(2024)007-e)

¹⁷ [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-PI\(2024\)007-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-PI(2024)007-e)

¹⁸ [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-PI\(2024\)012-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-PI(2024)012-e)

7.	MP	Zakon o zaštiti zviždača	2026/II	2026/III	32019L1937 [P]	
8.	MP	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu	2026/II	2026/III		Preporuke Venecijanske komisije iz mišljenja CDL-PI(2024)011
C) Temeljna prava						
9.	MLJMP	Zakon o pravnom prepoznavanju rodnog identiteta na osnovu samoodređenja	2026/II	2026/III		Praksa Evropskog suda za ljudska prava, Komitet Savjeta Evrope za sprečavanje torture (CPT), Komitet UN za eliminaciju diskriminacije žena (CEDAW), Savjet UN-a za ljudska prava
10.	MLJMP	Zakon o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore	2026/II	2026/III	32024L1499 [P] 32024L1500 [P] 32014L0054 [P]	Pariški principi, 20. XII 1993. Usvojeni Rezolucijom Generalne skupštine 48/134.
11.	MSSBPD	Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti	2026/II	2026/II		UN Konvencija o pravima osoba sa invaliditetom sa Opcionim protokolom, Konvencija UN o pravima djeteta, Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i sloboda, Protokolom br. 12 uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda,

						Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima (1948), Konvencija o zabrani svih oblika diskriminacije protiv žena, Konvencijom UN o pravima djeteta, Međunarodna povelja o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima i Međunarodni paktom o građanskim i političkim pravima.
12.	MP	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od nasilja u porodici	2026/II	2026/IV		Konvencija Savjeta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici - Istanbulska konvencija
13.	MUP	Zakon o zaštiti podataka o ličnosti	2026/II	2026/IV	32016R0679 [P]	
14.	MUP	Zakon o zaštiti podataka o ličnosti koji će sprovoditi Uprava policije, državna tužilaštva, organi za izvršenja krivičnih sankcija ili drugi organi koji sprovode istrage, otkrivanja i gonjenja počinioca krivičnih djela	2026/II	2026/IV	32016L0680 [P]	
15.	MLJMP	Zakon o rodnoj ravnopravnosti	2026/II	2026/III	32010L0041 [P] 31979L0007 [P] 32000L0043 [P] 32000L0078 [P] 32004L0113 [P] 32006L0054 [P]	UN Konvencija za zabranu diskriminacije žena (CEDAW)

16.	MLJMP	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama	2026/II	2026/III		Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina Savjeta Evrope; Evropska povelja o regionalnim i manjinskim jezicima, preporuke Venecijanske komisije.
D) Saradnja s NVO						
17.	MJU	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o nevladinim organizacijama	2026/II	2027/I		Povelja o osnovnim pravima Evropske unije
E) Reforma javne uprave						
18.	MJU	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi	2026/II	2026/II		Zaključci posebne grupe za reformu Javne uprave
19.	MJU	Zakon o lokalnim službenicima i namještenicima	2026/II	2026/II		Zaključci posebne grupe za reformu Javne uprave

UVOD

Osnovni cilj realizacije svih aktivnosti prepoznatih u okviru pregovaračkog poglavlja 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost je da se omogući slobodno kretanje ljudi, uz garantovanje njihove bezbjednosti. Tako široko postavljen okvir obuhvata spektar većeg broja pitanja koja se dijele na sljedeće podoblasti: migracije, azil, vizna politika, vanjske granice i Šengen, pravosudna saradnja u građanskim i krivičnim stvarima, policijska saradnja i borba protiv organizovanog kriminala, borba protiv terorizma, saradnja u oblasti droga i falsifikovanje novca.

Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost zvanično je otvoreno 18. decembra 2013. na Međuvladinoj konferenciji u Briselu. U skladu s novim pristupom u pregovorima o pristupanju EU, koji podrazumjeva da se 23. i 24. poglavlje otvaraju među prvima, a zatvaraju posljednja, Crnoj Gori je kao prvo početno mjerilo u odnosu na ovo poglavlje određena izrada akcionog plana za realizaciju zadatih obaveza iz evropske agnede. Vlada Crne Gore je usvojila Akcioni plan za realizaciju privremenih mjerila 27. juna 2013. i potom ga adaptirala 19. februara 2015. Akcioni plan je izrađen u skladu s preporukama iz Izvještaja o analitičkom pregledu, na način što su preporuke određene kao ciljevi, koji će se ostvariti kroz propisivanje konkretnih mjera. Većina mjera iz Akcionog plana odnosila se na uspostavljanje zakonodavnog i institucionalnog okvira te dostizanje određenog stepena bilansa rezultata u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala, i do danas je realizovana. U junu 2024. godine, Evropska komisija je donijela Izvještaj o procjeni ispunjenosti privremenih mjerila u poglavljima 23 i 24 (IBAR), a istovremeno je donijeta i Zajednička pozicija EU kojom su zadata završna mjerila u ovim poglavljima. Shodno zadatim mjerilima i podmjerilima, fokus Pregovaračke radne grupe za poglavlje 24 ostaje na suzbijanju organizovanog kriminala, borbi protiv pranja novca i finansiranja terorizma, kao i na jačanju rezultata u oblasti legalnih i ilegalnih migracija, azila i pitanja u vezi s šengenskom pravnom tekovinom, viznom politikom i kontrolom vanjskih granica. Podršku u svim navedenim podoblastima poglavlja 24 pružaju i dva predstavnika nevladinog sektora u Pregovaračkoj radnoj grupi za poglavlje 24.

Institucije nadležne za uspostavljanje zakonodavnog okvira u oblasti ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji su: Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo pravde i Ministarstvo zdravlja.

1. PLANOV I POTREBE**1.1. STRATEŠKI OKVIR**

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Period važenja		Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Migracije						
1.	MUP	Završni izvještaj o realizaciji Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori za period 2021-2025. godine	2026/II	2026/II	32020D2165 [P]	
B) Vanjske granice i Šengen						
2.	MUP	Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije integrisanog upravljanja granicom 2025-2028.godina, u 2025.godini	2026/I	2026/II	32024R1717 [P] 32019R1896[P]	
3.	MUP	Akcioni plan za sprovođenje Šengenskog akcionog plana za 2026. godinu, s Izveštajem o implementaciji Akcionog plana za sprovođenje Šengenskog akcionog plana u 2025. godini	2026/I	2026/II		
C) Policijska saradnja i borba protiv organizovanog kriminala						
4.	MUP	Akcioni plan za sprovođenje Strategije za borbu protiv transnacionalnog organizovanog kriminala 2024-2027, za 2026. godinu, sa Izveštajem o realizaciji Akcionog plana za 2025. godinu.	2026/II	2026/II		
5.	MUP	Akcioni plan za sprovođenje Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za period 2025-2028. godine, za 2026. godinu, sa Izveštajem o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za period 2025-2028. godine, za 2025. godinu.	2026/II	2026/II		
6.	MUP	Izveštaj o realizaciji Strategije za borbu protiv trgovine ljudima 2025–2028, za 2026. godinu i Akcioni plan za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima 2025–2028 za 2027. i 2028. godinu	2027/I	2027/I		
D) Borba protiv terorizma						
7.	MUP	Strategija prevencije i suzbijanja terorizma, radikalizacije i nasilnog ekstremizma za period 2026-2031. sa Akcionim planom za period 2026-	2026/I	2026/II		

		2027.				
8.	MUP	Završni izvještaj o sprovođenju Strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma za period 2022-2025. godinu	2026/II	2026/II		
9.	MUP	Nacionalna procjena rizika od pranja novca i finansiranja terorizma - NPR i izrada Akcionog plana za smanjenje rizika od pranja novca i finansiranja terorizma	2026/II	2026/II		
10.	MUP	Izrada Predloga odluke o utvrđivanju liste kritične infrastrukture	2026/II	2026/II	32022L2557[P]	

1.2. ZAKONODAVNI OKVIR

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Pravosudna saradnja u građanskim i krivičnim stvarima						
1.	MP	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku	2026/II	2026/III	32016L0800 [P] 3206L0800 [P]	
2.	MP	Zakon o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku	2026/II	2026/III	32012L0013 [P] 32016L0343 [P] 32012L0029 [P]	
3.	MP	Zakon o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću	2026/II	2026/IV	32024L1260 [P]	
4.	MP	Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika	2026/II	2026/IV	32024L1226 [D]	
5.	MP	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju i obezbjeđenju	2026/IV	Danom pristupanja EU u dijelu usklađivanja sa celexom, u ostalom dijelu osam dana od dana objave u Službenom listu CG	32014R0655 [P]	
6.	MP	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku	2026/IV	Danom pristupanja EU u dijelu usklađivanja sa	32020R1783 [P] 32020R1784 [P]	

				celexima, u ostalom dijelu osam dana od dana objave u Službenom listu CG		
7.	MP	Zakon o potvrđivanju Haške konvencije o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba iz 2000. Godine	2027/II	2027/II		Haška konvencija o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba iz 2000. Godine
8.	MP	Zakon o pravosudnoj saradnji u krivičnim stvarima s državama članicama EU	2026/IV	Danom pristupanja EU	32018R1727 [P] 32017R1939 [P] 32002F0465 [P] 32009F0315 [P] 32009D0316 [P] 32019L0884 [P] 32018R1726 [P] 32019R0816 [P] 32018R1805 [P]	
B) Migracije						
9.	MUP	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strancima	2027/II	2027/II	32003L0109 [P] 32003L0086 [P] 32014L0036 [P] 32014L0066 [P] 32016L0801 [P] 31996L0071 [P] 32018L0957 [P] 32014L0067 [P]	
C) Saradnja u oblasti droge						
10.	MZ	Zakon o sprečavanju zloupotrebe droga	2026/IV	2026/IV	32025D0493 [P]	
D) Policijska saradnja i borba protiv organizovanog kriminala						
11.	MUP	Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma	2027/II	2027/II	32024L1640 [P]	

UVOD

Crna Gora je u oblasti nauke i istraživanja uskladila pravni sistem sa Lisabonskim sporazumom i prihvatila ciljeve, smjernice i prioritete Evropske unije u ovoj oblasti. Prioritetna aktivnost Crne Gore u ovoj djelatnosti odnosi se na pozicioniranje crnogorske istraživačke zajednice u okviru Evropskog istraživačkog prostora – ERA, otvaranje mogućnosti za pristup savremenim tehnologijama i velikim međunarodnim infrastrukturama, kao i dalje uključivanje u međunarodne programe u nauci i inovacijama.

Institucionalni okvir, naučnoistraživačka i inovaciona zajednica omogućavaju realizaciju istraživačke i inovacione politike u Crnoj Gori.

Institucija nadležna za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji je Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija. Relevantne adrese su i Savjet za naučnoistraživačku djelatnost, Savjet za inovacije i pametnu specijalizaciju, Fond za inovacije Crne Gore, naučnoistraživačka zajednica (Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, centri izvrsnosti i trenutno 48 licenciranih naučnoistraživačkih ustanova) i subjekti inovacione djelatnosti (trenutno registrovanih 173 subjekata inovacione djelatnosti, upisanih u Registar inovacione djelatnosti Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija – univerziteta, instituti, fakulteti, privredni subjekti, inovacione infrastrukture, fizička i pravna lica koja obavljaju i promovišu inovacionu djelatnost, ali i koja ulažu u ovu djelatnost).

Dostignuti nivo razvoja naučnoistraživačke i inovacione djelatnosti u Crnoj Gori, omogućio je uspostavljanje novih subjekata naučnog i inovacionog sistema Crne Gore: centra izvrsnosti, Inovaciono-preduzetničkog centra „Tehnopolis“ i Naučno-tehnološkog parka Crne Gore, kojima će se posebno podsticati naučna izvrsnost i inovativnost u privrednom sektoru. Poseban segment predstavlja Fond za inovacije Crne Gore, koji omogućava sprovođenje inovacione politike kroz obezbjeđivanje i realizaciju sredstava za podsticanje inovacione djelatnosti.

Ovo poglavlje je otvoreno i privremeno zatvoreno 18. decembra 2012. na Međuvladinoj konferenciji u Briselu.

1. PLANOV I POTREBE**1.1. STRATEŠKI OKVIR**

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Period važenja	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Horizontalne mjere						
1.	MPNI	Akcion plan za sprovođenje Strategije naučnoistraživačke djelatnosti Crne Gore 2026-2027.	2026/II	2026-2027		EU-40[P]
2.	MPNI	Strategija pametne specijalizacije (2026-2031)	2026/II	2026-2031		EU-40[P]

UVOD

Oblasti obrazovanja i kulture su u nadležnosti zemalja članica. Evropska unija raspoloživim mehanizmima doprinosi razvoju obrazovanja i mobilnosti, preduzima potrebne mjere kako bi obrazovanje postalo dio strategije zapošljavanja i kako bi Evropska unija postala svjetski centar znanja.

Obrazovne politike u Crnoj Gori predstavljaju jedan od ključnih stubova crnogorskog društva, a kontinuirano unapređenje kvaliteta obrazovanja jeste prioritet na svim nivoima. Kroz integrisani pristup postići će se povećanje kvaliteta i inkluzivnosti obrazovanja radi poboljšanja ishoda učenja i sticanja trajnih i primjenjivih znanja. Strateški okvir za evropsku saradnju u obrazovanju i osposobljavanju koji vodi ka Evropskom obrazovnom prostoru i šire (2021-2030) daje jasnu viziju i ciljeve i koristi se kao osnova prilikom definisanja strateškog okvira polazeći od pet ciljeva definisanih na nivou Evropske unije i prioritetnih oblasti za evropsku saradnju u obrazovanju i osposobljavanju. Uspostavljanje Evropskog prostora obrazovanja usklađeno je sa Evropskom agendom za vještine, obnovljenom politikom stručnog obrazovanja i obuke, kako bi znanje postalo temelj za oporavak i blagostanje Evrope, pri čemu se poštuju zajednička načela uključenosti, mobilnosti i inovacija. Princip cjeloživotnog učenja i mobilnosti ostaje kao jedan od prioriteta i nastaviće da se promoviše kroz novu perspektivu programa Erasmus+ 2021-2017. Program Erasmus+ nastaviće da promoviše međunarodnu dimenziju aktivnosti, višejezičnost, ravnopravnost i inkluzivni pristup obrazovanju, pa ćemo učešćem naših institucija doprinijeti većoj zapošljivosti, inkluzivnosti, ličnom razvoju svih uključenih pojedinaca, kao i tome da obrazovanje bude relevantno za pojedinca, tržište rada i društvo i, na kraju, inovativno.

Evropska unija promoviše očuvanje kulturnih dobara sa evropskim vrijednostima, podstiče rad u oblasti kulture u državama članicama Evropske unije osoba koje se bave djelatnošću iz oblasti kulture van svoje matične zemlje, kao i slobodnu cirkulaciju kulturnih djela širom Evropske unije i dijalog među različitim kulturama. Evropska unija teži obezbjeđivanju jednakih uslova za sticanje znanja neophodnih za uključivanje u društvene procese, istovremeno vodeći računa o nacionalnoj, regionalnoj, kulturnoj i jezičkoj raznolikosti, suverenitetu obrazovne politike država članica, kao i podsticanju saradnje između država članica.

Oblasti koje ovo poglavlje obuhvata su: obrazovanje i osposobljavanje, mladi i sport, kultura, pristup obrazovanju i programi i drugi EU instrumenti.

Institucije nadležne za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji su: Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo sporta i mladih, sindikati, kao i druge nacionalne i lokalne javne ustanove kulture.

Poglavlje je otvoreno i privremeno zatvoreno 15. aprila 2013. na Međuvladinoj konferenciji u Briselu.

1. PLANOV I POTREBE						
1.1. STRATEŠKI OKVIR			Donošenje	Primjena		
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Period važenja		Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Obrazovanje, osposobljavanje, mladi i sport						
1.	MPNI	Akcioni plan za sprovođenje Strategije za digitalizaciju obrazovnog sistema (2022-2027) za 2026-2027. godinu	2026/I	2026-2027	52020DC0624 [P]	
2.	MPNI	Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja visokog obrazovanja (2024-2027) za 2026-2027. godinu	2026/II	2026-2027	52010DC2020 [P] 52003AE0406 [P] 32021G0226(01) [D]	
3.	MPNI	Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za reformu obrazovanja (2025-2035) za 2025. godinu	2026/II		52003AE0406 [P]	
1.2. ZAKONODAVNI OKVIR						
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Obrazovanje, osposobljavanje, mladi i sport						
1.	MPNI	Zakon o studentskim poslovima	2026/IV	2026/IV	52020DC0276[D]	
B) Kultura						
2.	MKM	Predlog zakona o kulturi	2026/IV	2027/I	32006D0515 [P] 52021AG0014(01) [P] 52021AG0014(02) [P] 32007G1129(01) [P] 52018DC0267 [P] 32021R0818 [P]	
3.	MKM	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara	2026/IV	2027/I	52018DC0267 [P]	
4.	MKM	Predlog zakona o arhivskoj djelatnosti	2026/IV	2027/I	52018DC0267 [P]	

UVOD

Oblast životne sredine i klimatskih promjena je ključna za zaštitu prirodnih resursa i unapređenje kvaliteta života građana. Politika zaštite životne sredine zasniva se na očuvanju prirodnih resursa, smanjenju zagađenja, održivom razvoju i usklađivanju ljudskih aktivnosti s ekološkim principima kako bi se osigurala dugoročna ekološka ravnoteža i kvalitet života. Pregovori se fokusiraju na usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU u podoblastima iz domena poglavlja 27, kao i globalnim ciljevima iz Agende 2030 uz obezbjeđivanje infrastrukturnih kapaciteta potrebnih za punu implementaciju politika zaštite životne sredine i ublažavanja posljedica klimatskih promjena. U pitanju je jedno od najzahtjevnijih i najskupljih poglavlja pregovaračkog procesa.

Pravna tekovina Evropske unije u ovom poglavlju sastoji se od deset podoblasti: horizontalno zakonodavstvo, kvalitet voda, kvalitet vazduha, upravljanje otpadom, zaštita prirode, kontrola industrijskog zagađenja i upravljanje rizikom, hemikalije, buka, civilna zaštita, klimatske promjene.

Jedan od najzahtjevnijih aspekata poglavlja 27 je obezbjeđivanje finansijskih, administrativnih i infrastrukturnih kapaciteta za sprovođenje evropskih standarda. Ključni izazovi u narednom periodu su zagađenje vazduha, pitanje divljih deponija i devastacija prirode. Treba nastaviti usklađivanje domaćih propisa sa zakonodavstvom EU, jačanje administrativnih kapaciteta, realizaciju infrastrukturnih projekata, podizanje svijesti javnosti i korišćenje finansijskih sredstava iz međunarodnih i EU fondova.

Institucije nadležne za izradu zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji su Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Ministarstvo zdravlja.

Poglavlje je otvoreno na Međuvladinoj konferenciji održanoj 10. decembra 2018. godine u Briselu.

PLANOVI I POTREBE**STRATEŠKI OKVIR**

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
1.	MPŠV	Strategija razvoja šumarstva 2025-2030. godine	2026/I	2025-2030		Strategija EU za šume do 2030. - Održivo gazdovanje šumama u EU
2.	MERS	Strategija biodiverziteta sa Akcionim planom 2027-2036. godine	2026/II	2027-2036	31993D0626 [P] 32014R0511 [P]	
3.	MERS	Strategija upravljanja kvalitetom vazduha za period 2026-2029. godine	2026/II	2026-2029	32016L2284 [P] 32024L2881 [P]	

ZAKONODAVNI OKVIR

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo

Upravljanje otpadom

1.	MERS	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom	2026/II	2026/II	32025L1892 [P]	
2.	MERS	Uredba o načinu i postupku uspostavljanja organizovanog sistema za sakupljanje, prikupljanje i obradu otpada od jednokratnih plastičnih proizvoda, uključujući obaveze u pogledu godišnjih količina ovog otpada koje se moraju sakupiti, obraditi i reciklirati, obaveze proizvođača, distributera i komunalnih preduzeća u vezi sa saradnjom sa organizovanim sistemom, kao i obaveze koje se odnose na izvještavanje o radu tog sistema	2026/II	2026/II	32019L0904 [P]	
3.	MERS	Uredba o načinu i postupku uspostavljanja organizovanog sistema za sakupljanje, prikupljanje i obradu ambalažnog otpada, uključujući obaveze u pogledu godišnjih količina ambalažnog otpada koje se moraju sakupiti, obraditi, ponovo obraditi i reciklirati, obaveze proizvođača, distributera i komunalnih preduzeća u vezi sa saradnjom sa organizovanim sistemom, kao i obaveze u vezi sa izvještavanjem o radu tog sistema, način obračuna i plaćanja, kao i visinu naknade	2026/II	2026/II	32025R0040 [P]	

4.	MERS	Uredba o načinu i postupku uspostavljanja sistema za sakupljanje, obradu i odlaganje otpadnih baterija i akumulatora, detaljnijem sadržaju podataka koji se vode u registru proizvođača baterija i akumulatora i načinu vođenja tog registra, detaljnijem sadržaju zahtjeva za upis u registar organizovanih sistema za sakupljanje, obradu i odlaganje otpadnih baterija i akumulatora i radu tog sistema, godišnjim količinama otpadnih baterija i akumulatora koje se moraju sakupiti radi obrade, prerade i reciklaže, kao i načinu izračunavanja prosječne mase sakupljenih otpadnih baterija i akumulatora	2026/II	2026/II	32023R1542 [P] 32025R0606 [P] 32025D0934 [P] 32018L0849 [P]	
5.	MERS	Uredba o sadržaju dokumentacije koja se dostavlja uz zahtjev za izdavanje dozvole, listi klasifikacija otpada u prekograničnom prometu, obrascu dozvole za uvoz, izvoz i tranzit otpada, kao i sadržaju i načinu vođenja registra	2026/II	2026/II	32024R3229 [P]	
6.	MERS	Pravilnik o sadržaju dokumentacije koja se dostavlja uz zahtjev za izdavanje dozvole, lista klasifikacija otpada u prekograničnom prometu, obrazac dozvole za uvoz, izvoz i tranzit otpada, kao i sadržaj i način vođenja registra	2026/II	2026/II	32024R3230 [P]	
7.	MERS	Uredba o graničnim vrijednostima prisustva opasnih supstanci u pojedinim djelovima proizvoda koji se proizvode u Crnoj Gori ili se uvoze radi stavljanja na tržište ili upotrebe, kao i o oznakama koje se odnose na vrstu i način upravljanja otpadom koji nastaje od tog proizvoda, načinu vođenja i čuvanja evidencija o količinama proizvedenih ili uvezenih proizvoda, odnosno opreme u koju su ti proizvodi ugrađeni, načinu obezbjeđivanja informacija o reciklaži i označavanju	2026/II	2026/II	32024L1416 [P]	
8.	MERS	Uredba o načinu i postupku uspostavljanja sistema za sakupljanje, prikupljanje i obradu otpada od električne i elektronske opreme, sadržaju podataka koji se vode u registru proizvođača električne i elektronske opreme i načinu vođenja tog registra, sadržaju zahtjeva za upis u registar organizovanih sistema za sakupljanje, prikupljanje i obradu otpada od električne i elektronske opreme i radu tog sistema, te godišnjim količinama otpada od električne i elektronske opreme koje se moraju obraditi i reciklirati, uključujući otpad od električne i elektronske opreme dostavljen iz drugih zemalja putem online prodaje	2026/II	2026/II	32024L0884 [P] 32018L0849 [P]	
9.	MERS	Uredba o načinu i postupku uspostavljanja sistema za preuzimanje, sakupljanje i	2026/II	2026/II	32018L0849 [P]	

		obradu vozila koja su došla do kraja životnog vijeka, detaljnom sadržaju zahtjeva za upis u registar organizovanih sistema za preuzimanje, sakupljanje i obradu tih vozila, radu tog sistema, godišnjoj količini vozila koja su došla do kraja životnog vijeka koja se mora obraditi, preraditi ili reciklirati, kao i postupku sakupljanja i predaje vozila čiji je vlasnik nepoznat				
10.	MERS	Uredba o načinu i postupku osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija i rada tog sistema	2026/II	2026/III	32006L0066 [P] 32023R1542 [P]	
Kvalitet voda						
11.	MZ	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu	2026/II	2026/III	31998L0083 [P] 32020L2184 [P]	
12.	MZ	Pravilnik o sanitarno-tehničkim, higijenskim i drugim uslovima koje moraju da ispunjavaju sistemi za javno vodosnabdijevanje	2026/II	2026/II	31998L0083 [P] 32020L2184 [P]	
Zaštita prirode						
13.	MERS	Zakon o zaštiti prirode	2026/I	2026/II	32014R0511 [P]	
14.	MERS	Nacionalna lista zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva	2026/I	2026/II	32024D0630 [P]	
15.	MPŠV	Zakon o prometu drveta i proizvoda od drveta	2026/IV	2027/I	32010R0995 [P] 02005R2173 [P]	
16.	MERS	Pravilnik o listi divljih vrsta ptica koje se mogu nuditi na prodaju žive ili mrtve, transportovati i držati radi prodaje i nuditi na prodaju i njihove bilo koje prepoznatljive djelove ili derivate prodavati ako su ubijene, uhvaćene ili pribavljene u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode i Zakonom o divljači i lovstvu	2026/IV	2026/IV	32009L0147 [P]	
17.	MPŠV	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o lovnim sezonama	2026/IV	2026/IV	31991R3254 [P] 32009L0147 [P]	
Industrijsko zagađenje						
18.	MERS	Uredba o graničnim vrijednostima emisija iz postrojenja za sagorijevanje i načinu izračunavanja graničnih vrijednosti emisija za postrojenja koja koriste više vrsta goriva	2026/II	2026/II	32010L0075 [P]	
19.	MERS	Pravilnik o bližim uslovima, kriterijumima i postupku za dobijanje prava na korišćenje ekološkog znaka	2026/IV	2026/IV	32019D0070 [P] 32018D1702 [P] 32017D0175 [P]	

20.	MERS	Uputstvo za upotrebu najbolje dostupnih tehnika u skladu sa Zakonom o industrijskim emisijama	2026/IV	2026/IV	32010L0075 [P]	
Hemikalije i buka						
21.	MERS	Izmjene i dopune Zakona o hemikalijama	2026/II	2026/II	32024R2865 [P]	
22.	MERS	Pravilnik o metodama ispitivanja opasnih svojstava hemikalije	2026/II	2026/II	32024R2492 [P]	
23.	MERS	Pravilnik o uslovima za stavljanje biocidnih proizvoda u promet i upotrebu ili Pravilnik o načinu procjene rizika biocidnih proizvoda	2026/II	2026/II	32017R2100 [P]	
24.	MERS	Pravilnik o metodama mjerenja buke na otvorenom	2026/II	2026/II	32024R1208 [P]	
25.	MERS	Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini ¹⁹	2026/II	2026/II	32002L0049 [P] 32015L0996 [P] 32008R1137 [P] 32024R1208 [P]	
26.	MERS	Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičkih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke	2026/II	2026/II	32002L0049 [P] 32015L0996 [P] 32008R1137 [P] 32024R1208 [P]	
27.	MERS	Pravilnik o metodama izračunavanja i mjerenja nivoa buke u životnoj sredini	2026/II	2026/II	32024R1208 [P]	
28.	MERS	Pravilnik o načinu izrade i bližem sadržaju strateških karata buke	2026/II	2026/II	32002L0049 [P] 32015L0996 [P] 32008R1137 [P] 32024R1208 [P]	
29.	MERS	Pravilnik o oznakama usaglašenosti za izvore buke koji se stavljaju u promet i upotrebu	2026/II	2026/II	32002L0049 [P] 32015L0996 [P] 32008R1137 [P] 32000L0014 [P] 32024R1208 [P]	
30.	MERS	Pravilnik o bližim uslovima za obavljanje stručnih poslova zaštite od buke u životnoj sredini	2026/II	2026/II	32015L0996 [P] 32024R1208 [P]	

¹⁹ Uzimajući u obzir da dinamika izrade Zakona o zaštiti od buke u životnoj sredini, kao i pripadajućih podzakonskih akata, može zahtijevati produženje i za nekoliko dodatnih mjeseci, potrebno je računati na mogućnost prekoračenja planiranog roka. Ipak, krajnji rok realizacije obaveza predviđa se najkasnije u četvrtom kvartalu 2026. godine.

31.	MERS	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o listama aktivnih supstanci koje su dozvoljene za upotrebu u biocidnim proizvodima i biocidnim proizvodima manjeg rizika	2026/III	2026/III	32019D1950 [P] 32019D1973 [P] 32019D1969 [P] 32019D1951 [P] 32019R1819 [P] 32019R1821 [P] 32019R1823 [P] 32019R1824 [P] 32019R1820 [P] 32019D1030 [P] 32019D0994 [P] 32019R1822 [P] 32019R1825 [P] 32020D0027 [P] 32020R1086 [P] 32020D1037 [P] 32021D1287 [P] 32021D1299 [P] 32021D1284 [P] 32021D0333 [P] 32021D0098 [P] 32021D0327 [P] 32021D0713 [P] 32021R0807 [P] 32021D1286 [P] 32021D1285 [P] 32021D1289 [P] 32021D0354 [P] 32021R0345 [P] 32021R0348 [P] 32021R0525 [P] 32021R0364 [P] 32021R0365 [P] 32021R1288 [P] 32021R0347 [P]	

					32021R0806 [P] 32021D1290 [P] 32021R1045 [P] 32020R1771 [P] 32020R1063 [P] 32020R1763 [P] 32021D0103 [P] 32021R0407 [P] 32023D2377 [P] 32023D2380 [P] 32023D2386 [P] 32023D2101 [P] 32023D2100 [P] 32023D2088 [P] 32023D2089 [P] 32023D2052 [P] 32023R1429 [P] 32023R1421 [P] 32023D1424 [P] 32023D1097 [P] 32023R1079 [P] 32023R1078 [P] 32023R0680 [P] 32023D0471 [P] 32023D0470 [P] 32023D0459 [P] 32023D0460 [P] 32023D0458 [P] 32022D2570 [P] 32022D2327 [P] 32022D2326 [P] 32022D2325 [P] 32022D2298 [P] 32022R2048 [P] 32022D2005 [P]	

					32022R1991 [P] 32022R1993 [P] 32022R1992 [P] 32022R1990 [P] 32022R1950 [P] 32022D1489 [P] 32022D1488 [P] 32022D1484 [P] 32022D1487 [P] 32022D1485 [P] 32022D0986 [P] 32024D2460 [P] 32024D2416 [P] 32024D2410 [P] 32024D2402 [P] 32024D2401 [P] 32024D1285 [P] 32024D1278 [P] 32024D0787 [P] 32024D0731 [P] 32024D0732 [P] 32024D0734 [P] 32023D2378 [P]	
32.	MERS	Pravilnik o metodama ispitivanja opasnih svojstava hemikalije	2026/III	2026/III	32024R2492 [P]	
33.	MERS	Uredba o zabranjenim odnosno dozvoljenim načinima upotrebe, proizvodnje i stavljanja na tržište hemikalija koje predstavljaju neprihvatljiv rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu	2026/IV	2026/IV	32025R1988 [P] 32025R1930 [P] 32025R1731 [P] 32025R0843 [P] 32025R1399 [P] 32025R0718 [P] 32025R1090 [P]	
34.	MERS	Pravilnik o izmjenama i dopunama Liste klasifikovanih supstanci	2026/IV	2026/IV	32008R1272 [P] 32024R2564 [P] 32023R1434 [P] 32023R1434 [P]	

					32023R1435 [P] 32024R0197 [P] 32024R0197 [P]	

UVOD

Poglavlje Zaštita potrošača i zdravlja razmatra teme i pitanja podijeljena u dvije cjeline: zaštita potrošača i javno zdravlje.

Zaštita potrošača obuhvata oblast bezbjednosti proizvoda i oblast zaštite ekonomskih interesa potrošača. Ključna pitanja u oblasti bezbjednosti proizvoda su: opšta bezbjednost proizvoda, obmanjujući proizvodi i brza razmjena informacija o opasnim proizvodima. Ključna pitanja u oblasti zaštita ekonomskih interesa potrošača su: sklapanje ugovora na daljinu; ugovori sklopljeni van poslovnih prostorija; odredbe koje se protive načelima savjesnosti i poštenja (nepravične odredbe u potrošačkim ugovorima); prodaja robe široke potrošnje i prateće garancije; isticanje cijena proizvoda ponuđenih potrošačima; obmanjujuće i komparativno oglašavanje; nepoštena komercijalna praksa; vremenski podijeljeno korišćenje nepokretnosti (*timesharing*), dugoročni proizvodi za odmor, preprodaja i razmjena; putovanja u paket aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima; odgovornost za neispravne proizvode; sudska i upravna zabrana; potrošački krediti; vansudsko rješavanje potrošačkih sporova; saradnja između organa nadležnih za zaštitu potrošača.

Javno zdravlje obuhvata: kontrola duvana, zarazne bolesti, krv, tkiva, ćelije i organi, prava pacijenata u prekograničnoj zdravstvenoj zaštiti, mentalno zdravlje, prevencija zloupotrebe droga, zdravstvene nejednakosti, ishrana, smanjivanje štetnih posljedica uzrokovanih upotrebom alkohola, skriningi karcinoma, zdrava okruženja, promociju bezbjednosti uključujući prevenciju povreda, rijetke bolesti.

Institucije nadležne za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru aktuelnog Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, su: Ministarstvo ekonomskog razvoja, Ministarstvo turizma i Ministarstvo zdravlja.

Poglavlje je otvoreno 16. decembra 2014.

1. PLANOV I I POTREBE						
1.1. STRATEŠKI OKVIR						
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Period važenja	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Zaštita potrošača						
1.	MER	Akcioni plan za realizaciju Nacionalnog programa zaštite potrošača 2025-2027, za 2026. godinu sa Izvještajem o realizaciji Nacionalnog programa zaštite potrošača za 2025. Godinu	2026/II	2026		
2.	MER	Opšti program nadzora proizvoda na tržištu za 2027. godinu	2026/IV	2027		
1.2. ZAKONODAVNI OKVIR						
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Zaštita potrošača						
1.	MT	Zakon o turizmu i ugostiteljstvu	2026/I	2026/I	32015L2302 [P] 52020AE2964 [P] 52020IP0169 [P]	
2.	MER	Uredba o načinu rada sistema brze razmjene informacija o proizvodima koji predstavljaju rizik	2026/I	2026/II	32024R1740 [P] 32024R1459 [P] 32024R2639 [P] 32024R3173 [P] 32024R2958 [P]	
3.	MER	Pravilnik o izgledu i sadržaju obrasca obavještenja o povlačenju proizvoda	2026/I	2026/II	32024R1435 [P]	
4.	MER	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkim kreditima	2027/I	2027/III	32023L2225 [P]	
5.	MER	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača	2027/I	2027/II	32024L0825 [P] 32024L1799 [P] 32023L2673 [P] 32024R3228 [P] 32025R1960 [P]	
B) Zdravlje						
6.	MZ	Pravilnik o dopuni Pravilnika o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti,	2026/II	2026/III		

		bolničkih infekcija, stanja i smrti oboljelih od zaraznih bolesti				
7.	MZ	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda	2026/IV	2026/IV	32022I2100 [P]	
8.	MZ	Zakon o sprovođenju Regulative (EU) 2024/1938 o materijama ljudskog porijekla	2026/IV	Danom pristupanja CG EU	32024R1938 [P]	
9.	MZ	Zakon o sprovođenju Regulative (EU) 2022/2371 o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju	2026/IV	Danom pristupanja CG EU	32022R2371 [P]	

UVOD

Osnovni ciljevi prepoznati u okviru ovog poglavlja odnose se na jačanje ekonomskih odnosa među državama članicama, razvoj trgovinskih aktivnosti, zaštitu i sigurnost društva. Carinske uprave su odgovorne za nadzor nad unutrašnjim tržištem Unije, zaštitu finansijskih i ekonomskih interesa Unije i država članica, borbu protiv prevara i zaštitu prava intelektualne svojine, jačanje bezbjednosti i sigurnosti, zaštitu građana i životne sredine, unapređenje administrativnih kapaciteta carinskih uprava i jačanje konkurencije. Navedeni ciljevi će biti postignuti harmonizovanim pristupom carinskim procedurama i efikasnim i efektivnim kontrolama, kompjuterizacijom i unaprijeđenjem funkcionisanja carinske službe kroz jačanje administrativnih kapaciteta za efikasno sprovođenje pravne tekovine u ovom poglavlju.

Poglavlje je otvoreno 16. decembra 2014.

Institucije nadležne za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru aktuelnog Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji su Ministarstvo finansija, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo kulture i medija.

1. PLANOV I POTREBE**1.2. ZAKONODAVNI OKVIR**

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Prekursori za droge						
1.	MZ	Pravilnik o spisku supstanci koje se mogu upotrijebiti u proizvodnji opojnih droga i psihotropnih supstanci	2026/II	2026/II	32004R0273 [P] 32005R0111 [P] 32009R0219 [P] 32013R1258 [P] 32013R1259 [P] 32015R1011 [P] 32015R1013 [P] 32016R1443 [P] 32020R1737 [P] 32022R1518 [P] 32023R0196 [P] 32024R1331 [P] 32025R1475 [P]	
2.	MZ	Pravilnik o obrascu, sadržini i načinu dostavljanja obavještenja o izvozu prekursora	2026/II	2026/II	32004R0273 [P] 32005R0111 [P] 32013R1259 [P]	
3.	MZ	Pravilnik o obliku i sadržini izjave krajnjeg korisnika o namjeni prekursora	2026/II	2026/II	32004R0273 [P] 32005R0111 [P] 32013R1258 [P]	
4.	MZ	Pravilnik o sadržini zahtjeva za izdavanje dozvole za uvoz i izvoz prekursora, i obrascu dozvole za uvoz i izvoz prekursora	2026/II	2026/II	32004R0273 [P] 32005R0111 [P] 32015R1013 [P]	
5.	MZ	Pravilnik o sadržini zahtjeva za dobijanje, izmenu i obnovu dozvole za promet prekursora, i sadržini dozvole za promet prekursora	2026/II	2026/II	32004R0273 [P] 32005R0111 [P] 32015R1013 [P]	
6.	MZ	Pravilnik o sadržini zahtjeva za dobijanje odobrenja za korišćenje prekursora i	2026/II	2026/II	32004R0273 [P] 32005R0111 [P]	

		sadržini odobrenja za korišćenje prekursora				
7.	MZ	Pravilnik o bližim podacima i sadržini godišnjeg izvještaja o proizvodnji i prometu prekursora	2026/II	2026/II	32004R0273 [P] 32005R0111 [P]	
8.	MZ	Pravilnik o sadržini zahtjeva za dobijanje, izmenu i obnovu dozvole za proizvodnju prekursora i sadržini dozvole za proizvodnju prekursora	2026/II	2026/II	32004R0273 [P] 32005R0111 [P]	
B) Opšta carinska pravila i procedure						
9.	MF	Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti ²⁰	2026/IV	2027/I	32024R1071 [P] 32024R1072 [P] 32025R1728 [P] 32025R0218 [P]	
C) Carinska klasifikacija i tarifa						
10.	MF	Uredba o carinskoj tarifi za 2027. godinu	2026/IV	2027/I	31987R2658 [P] 32024R1363 [P] 32021R2127 [P]	
D) Carinski status robe i tranzit						
11.	MF	Zakon o ratifikaciji Konvencije o carinskom tretmanu zajedničkih kontejnera koji se koriste u međunarodnom prevozu	2026/IV	2027/I	21995A0422(02) [P] 31995D0137 [P]	
E) Kulturna dobra						
12.	MKM	Zakon o zaštiti kulturnih dobara	2026/IV	2027/I	32019R0880 [P] 32021R1079 [P]	

²⁰ Primjena navedenih celeksa u EU će početi 2027. godine

UVOD

Crna Gora je 30. marta 2015. otvorila pregovore u poglavlju 30 – Vanjski odnosi.

Definisano je jedno završno mjerilo koje se odnosilo na pripremu Akcionog plana za preostale pripreme u pogledu usklađivanja zakonodavstva, kao i usklađivanja međunarodnih sporazuma s pravnom tekovinom i poboljšanje administrativnih i kontrolnih kapaciteta, a kako bi se obezbijedila potpuna primjena i sprovođenje pravne tekovine u poglavlju 30. **Akcioni plan Vlada je usvojila 20. oktobra 2016, i ispunjenjem završnog mjerila, Crna Gora je 20. juna 2017. privremeno zatvorila poglavlje 30 – Vanjski odnosi.**

Pregovaračko poglavlje 30 obuhvata: zajedničku trgovinsku politiku Evropske unije (EU) bilateralne sporazume s trećim zemljama, međunarodnu razvojnu saradnju i humanitarnu pomoć. Međutim, treba imati u vidu i da pravna tekovina za poglavlje 30 se najvećim dijelom sastoji od direktno primjenjivog zakonodavstva EU, ali da samo dio pravne tekovine zahtijeva prenošenje u nacionalno zakonodavstvo prije dana pristupanja Crne Gore EU.

Crna Gora je posvećena jačanju administrativnih kapaciteta u okviru poglavlja 30, kao jednog od ključnih izazova u ovom poglavlju (oko 1/4 od ukupne pravne tekovine EU je u okviru ovog poglavlja), posebno u dijelu koji se odnosi na razvojnu saradnju i humanitarnu pomoć (namijenjenu zemljama u razvoju i najmanje razvijenim zemljama), osiguranju izvoznih kredita od netržišnih rizika, ali i robe dvostruke namjene. Crna Gora treba da nastavi da učestvuje u aktivnostima u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu (UCPM), sastancima Komiteta i ekspertskih radnih grupa i u raznim programima i projektima, ali i kontinuirano jača saradnju sa Centrom za koordinaciju odgovora na vanredne situacije (Emergency Response Coordination Centre – ERCC) u Briselu. Takođe, kako se od zemalja kandidata, pored daljeg usaglašavanja sa pravnom tekovinom EU, zahtijeva i da usklađuju svoje politike prema trećim zemljama (kao što su bilateralni sporazumi), pozicije u okviru međunarodnih organizacija sa politikom i pozicijama koje zastupa EU (između ostalih i Svjetska trgovinska organizacija), u tom smislu treba imati u vidu potrebu kontinuiranog jačanja administrativnih kapaciteta u svim oblastima od značaja za poglavlje 30.

1. PLANOV I I POTREBE						
1.1. ZAKONODAVNI OKVIR						
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Zajednička trgovinska politika						
1.	MKM	Zakon o zaštiti kulturnih dobara ²¹	2026/IV	2027/I	32019R0880 [P] 32021R1079 [P]	
2.	MERS	Lista zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva	2026/I	2026/II	32024D0630 [D] ²²	
3.	MER	Uredba o izmjeni uredbe o uslovima za spoljnotrgovinski promet neobrađenih dijamanaata	2026/II	2026/III	32025R1108	
4.	MER	Odluka o zabrani spoljne trgovine sa robom koja nema praktičnu namjenu osim za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje i spisak robe čija spoljna trgovine nije zabranjena a koja bi se mogla koristiti za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje	2026/III	2026/IV	32025R0928 [P]	
5.	MF	Uredbe o osiguranju izvoznih kredita od netržišnih rizika	2026/IV	2027/I	32011R1233 [P] 32018R0179 [D] ²³	
6.	MF	Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti ²⁴	2026/IV	2027/I	32024R1071 [P] 32024R1072 [P]	
7.	MF	Uredba o carinskoj tarifi za 2027. godinu	2026/IV	2027/I	31987R2658 [P] 32024R1363 [P] 32021R2127 [P]	

²¹ Celeksi i Zakon u primarnoj nadležnosti MK kroz Poglavlje 29

²² Djelimična usklađenost jer se lista odnosi na zaštitu jedne vrste (divljeg risa – *Lynx lynx*). Promjenama Anexa Konvencije donijetim na COP-u u Uzbekistanu (februar 2024.) sve zemlje potpisnice imaju obavezu da prenesu promjenu u nacionalno zakonodavstvo.

²³ Ne može se postići potpuna usklađenosti imajući u vidu finansijski uticaj na budžet.

²⁴ Primjena navedenih celeksa u EU će početi 2027. godine

UVOD

Pregovaračko poglavlje 31 – Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika otvoreno je na Međuvladinoj konferenciji u Luksemburgu 24. juna 2014. godine.

Institucije nadležne za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru aktuelnog Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji su: Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo odbrane, Ministarstvo unutrašnjih poslova, kao i Ministarstvo evropskih poslova.

Poglavlje 31 obuhvata: politički dijalog sa EU, pitanja odnosa države kandidata sa EU i njenim institucijama, saradnju sa međunarodnim organizacijama, posebno sa UN, OEBS i SE, razvijen sistem kontrole naoružanja, EBOP, saradnju sa NATO-om i borbu protiv terorizma. Prioriteti vanjske politike Crne Gore vezani su u prvom redu za punopravno članstvo u EU i ispunjavanju obaveza koje proizilaze iz članstva u NATO. Poseban značaj se daje jačanju odnosa sa susjednim državama čiji su temelji konstruktivan dijalog, razvoj povjerenja i široke regionalne saradnje. Politika dobrosusjedskih odnosa predstavlja jedan od vodećih spoljno političkih ciljeva Crne Gore.

Crna Gora je ispunila sve uslove za privremeno zatvaranje pregovaračkog poglavlja 31, koji su usaglašeni sa Evropskom komisijom prilikom otvaranja pregovora, te je konstatovano ispunjavanje završnih mjerila u ovom pregovaračkom poglavlju. Posebno se ističe da Crna Gora u kontinuitetu osigurava svoju potpunu usklađenost sa odlukama i deklaracijama u oblasti zajedničke vanjske i bezbjednosne politike EU (ZVBP), kao i zajedničke vanjske i odbrambene politike EU. U tom smislu, Crna Gora redovno, sistematično i blagovremeno u svoje zakonodavstvo uvodi i realizuje restriktivne mjere koje su rezultat ZVBP, ali i one koje su usvojene u okviru sistema Ujedinjenih nacija. Transpozicija evropskog zakonodavnog standarda u crnogorski legislativni sistem kontinuirano se sprovodi.

Ostajući čvrsto opredijeljena da očuva predvidljivost sopstvenih politika i pouzdanost u izgradnji partnerstava, Crna Gora nastavlja sprovođenje vanjske i odbrambene politike bazirajući se na stubovima koji od obnove nezavisnosti predstavljaju ključne postulate državne vanjske i odbrambene politike:

- Kredibilno članstvo u NATO, učvršćeno učešćem u misijama Alijanse i promocijom politika od značaja za kolektivni sistem bezbjednosti;
- Punopravno članstvo u Evropskoj uniji, kroz afirmaciju koncepta supremacije prava i pravde, promociju i sprovođenje vrijednosnih principa na kojima počiva Evropska unija, sa ambicijom da se pregovori o članstvu okončaju u najskorijem periodu, uz aspiraciju da država postane punopravna članica EU 2028. godine;
- Razvoj dobrosusjedске saradnje, koji se manifestuje kroz ciljne aktivnosti na snaženju povjerenja sa svim susjednim državama, ali i kroz učešće u brojnim regionalnim mehanizmima, inicijativama i organizacijama.

Upravo na planu povezivanja ključnih prioriteta vanjske politike, Crna Gora će u 2026. godini predsjedavati Berlinskim procesom, kao jedinstvenom platformom za podsticanje evropske integracije Zapadnog Balkana, kako kroz sprovođenje modela postepene integracije, tako i kroz zajedničke napore država Zapadnog Balkana da

usvajaju i implementiraju vrijednosti i principe (uključujući mjere i politike Zajedničke vanjske i bezbjednosne politke) Evropske unije. U okviru predsjedavanja Crna Gora će biti domaćin brojnih sastanaka, uključujući i Samit lidera Berlinskog procesa (oktobar 2026. godine).

Crna Gora će biti i domaćin Samita EU – Zapadni Balkan (jun 2026. godine), čime će se potvrditi opredjeljenje da se - u godini kad se slavi dvadeseti jubilej obnove državne nezavisnosti - učvrsti pozicija države promotera evropske perspektive za sve države Zapadnog Balkana, kao konkretnog doprinosa dugoročnoj stabilnosti i bezbjednosti u neposrednom susjedstvu.

Uz to, Crna Gora će tokom 2026. godine predsjedavati Fondom za Zapadni Balkan (WBF) i Regionalnom kancelarijom za saradnju mladih (RYCO), dok će u posljednjem kvartalu 2026. godine započeti i crnogorsko predsjedavanje Komitetom ministara Savjeta Evrope.

Aktivnostima koje će sprovoditi i tokom 2026. godine na međunarodnom planu, Crna Gora potvrđuje trajno opredjeljenje za izgradnju stabilnog, bezbjednog i rezistentnog demokratskog okruženja; integrisanog u zajedničko evropsko tržište, sposobnog da preuzime ulogu kontributora, a ne samo beneficijara, evropske bezbjednosne i odbrambene arhitekture.

1. PLANОВI I POTREBE						
1.1. ZAKONODAVNI OKVIR						
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Opšti principi						
1.	MUP	Zakon o oružju i municiji	2026/III	2026/IV	32021L0555 [D]	
2.	MER	Zakon o izmjeni zakona o spoljnoj trgovini naoružanjem i vojnom opremom	2026/IV	2027/II	32025D0779 [P]	

UVOD

Poglavlje 32 – Finansijski nadzor obuhvata četiri glavne oblasti: sistem unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru (PIFC), eksterna revizija, zaštita finansijskih interesa EU i zaštita eura od falsifikovanja.

U skladu sa međunarodno prihvaćenim standardima i preporukama EU, pojam unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru podrazumijeva sveobuhvatni sistem upravljanja, kontrola, revidiranja i izvještavanja o korišćenju sredstava nacionalnog budžeta i sredstava EU. Za zakonito i uspješno funkcionisanje javnog sektora od posebne važnosti je postojanje institucionalne, stručne i nezavisne eksterne kontrole raspolaganja javnim finansijama i državnom imovinom. Kako bi se obezbjedila zaštita finansijskih interesa Evropske unije, osnovana je Evropska kancelarija za borbu protiv prevara, čiji je cilj borba protiv korupcije i drugih nezakonitih aktivnosti koje izazivaju finansijske posljedice. Kazne za zloupotrebu finansijskih sredstava iz budžeta podrazumijevaju gonjenje od strane državnih vlasti, disciplinske postupke, administrativne ili finansijske sankcije. U skladu sa zahtjevima Evropske komisije, u svim zemljama članicama i kandidatima uspostavlja se Sistem za borbu protiv prevara (AFCOS) koji je odgovoran za suzbijanje nepravilnosti i prevara koje mogu nastati korišćenjem sredstava Evropske unije (EU), kao i za pružanje efikasne i kvalitetne zaštite njenih finansijskih interesa. U cilju zaštite integriteta euro novčanica i kovanog novca od falsifikovanja, usvojeni su harmonizovani pravni akti kojima se utvrđuju standardi u radu sa novcem, definišu sumnjive i falsifikovane euro novčanice i kovani novac, utvrđuje postupanje sa sumnjivim i falsifikovanim primjercima euro novčanica i kovanog novca, vrši razmjena informacija i saradnja sa domaćim i međunarodnim institucijama. Obezbijeđeni su potrebni administrativni i tehnički kapaciteti za tehničku analizu i klasifikaciju falsifikovanog novca, uključujući euro novčanice i kovanice. Crna Gora je ratifikovala i primjenjuje Ženevsku Međunarodnu konvenciju iz 1929. za suzbijanje falsifikovanja valute. Crna Gora aktivno učestvuje u Pericles programu.

Institucije nadležne za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji su: Ministarstvo finansija i Državna revizorska institucija.

Poglavlje je otvoreno na Međuvladinoj konferenciji, 24. juna 2014, a zatvoreno 26. januara 2026.

1. PLANOV I POTREBE**1.1. STRATEŠKI OKVIR**

Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Period važenja	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) PIFC						
1.	MF	Program reforme upravljanja javnim finansijama	2026/IV	2027-2031		
B) Zaštita finansijskih interesa EU						
2.	MF	Komunikaciona strategija za zaštitu finansijskih interesa EU u Crnoj Gori za period 2026-2029. godine	2026/II	2026-2029		
C) Eksterna revizija						
3.	DRI	Strategija upravljanja ljudskim resursima Državne revizorske institucije Crne Gore za period 2026 – 2029. godine	2026/II	2026-2029		INTOSAI P – 10 INTOSAI P – 20
4.	DRI	Operativni plan za sprovođenje Komunikacione strategije za 2026. godinu	2026/II	2026		INTOSAI P – 12 INTOSAI P – 20
1.2. ZAKONODAVNI OKVIR						
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
C) Eksterna revizija						
1.	MF	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o reviziji sredstava iz fondova Evropske unije	2026/II	2026/III		INTOSAI IFAC
2.	MF	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji	2027/II	2027/III		INTOSAI P-1 INTOSAI P- 10

UVOD

Sistem sopstvenih sredstava Evropske unije može se definisati kao jednostrano nepovratno alociranje sredstava Unije u cilju finansiranja budžeta Evropske unije, koje se sprovodi automatski bez potrebe donošenja posebnih odluka nacionalnih vlasti. Sopstvena sredstva EU se utvrđuju, prikupljaju, plaćaju i kontrolišu u skladu s pravilima sistema sopstvenih sredstava. Obaveza plaćanja doprinosa u budžet EU definisana je Ugovorom o funkcionisanju Evropske unije, član 311, stav 3, dok su izvori prihoda budžeta Evropske unije po osnovu sistema sopstvenih sredstava definisani Odlukom Savjeta (EU, Euratom) 2020/2053 od 14. decembra 2020. o sistemu sopstvenih sredstava Evropske unije i stavljanju van snage odluke 2014/335/EU, Euratom, koja je direktno primjenljiva za države članice EU.

Sopstvena sredstva EU sastoje se od:

- 1) Tradicionalnih sopstvenih sredstava (TOR), tj. uglavnom carina i dažbina na šećer (uključujući dažbine na poljoprivredne proizvode) na osnovu primjene carinskih propisa EU. Dažbine na šećer su nametnute proizvođačima šećera i služe namirivanju troškova EU za taj sektor, što u slučaju Crne Gore nije relevantno, jer ne posjeduje proizvodnju šećera. TOR se smatraju osnovnim oblikom prihoda EU, koji proizilazi direktno iz zakonodavstva EU. Međutim, na zemljama članicama je da prikupljaju ovaj prihod, a od ukupnog iznosa prikupljenih sredstava po ovoj osnovi država članica zadržava 25% kao kompenzaciju za troškove proistekle naplatom.
- 2) Sredstva zasnovana na osnovici PDV-a koja proizilaze iz primjene jedinstvene stope za sve zemlje članice. Međutim, ograničenje je utvrđeno na iznos od 50% BND-a preko koga procijenjena vrijednost osnovice PDV-a ne može da pređe.
- 3) Sredstva bazirana na BND-u koja služe za finansiranje troškova kada su svi ostali prihodi iskorišćeni. Utvrđuje se primjenom jedinstvene stope na ukupnu vrijednosti BND svih zemalja članica.
- 4) Od 1. januara 2021, novi sopstveni resurs EU od nerekikliranog plastičnog ambalažnog otpada je predstavljen: iznos koji se primjenjuje na težinu nerekikliranog plastičnog ambalažnog otpada koji nastaje u svakoj državi članici.

Imajući u vidu da pravna tekovina EU u ovom poglavlju ne zahtjeva direktnu izmjenu nacionalnog zakonodavstva, tj. njena primjena se odnosi na države članice, a na Crnu Goru tek po pristupanju u EU, nastavićemo usklađivanje pravnih propisa u vezanim oblastima, koja se odnose na oblasti poglavlja 16 – Porezi, 18 – Statistika, 27 – Životna sredina i klimatske promjene, 29 – Carinska unija i 32 – Finansijski nadzor. Neophodno je da zemlje kandidati ispune administrativne uslove u oblasti sopstvenih sredstava EU prije pristupanja Evropskoj uniji. Institucija nadležna za donošenje zakonodavstva u okviru ovog poglavlja, a u vezi sa definisanim obavezama u okviru Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2025-2026. je Ministarstvo finansija. Poglavlje je otvoreno na Međuvladinoj konferenciji, 16. decembra 2014.

1. PLANOV I I POTREBE						
1.1. ZAKONODAVNI OKVIR						
Ozn.	Nadležna inst.	Naziv	Donošenje	Primjena	Pravna tekovina	
					Celex No	Ostalo
A) Tradicionalna sopstvena sredstva						
1.	MF	Zakon o budžetu Crne Gore za 2027. godinu	2026/IV	2027/I		

Aneks 1. Pregled mjerila za zatvaranje pregovaračkih poglavlja

	Poglavlje	Mjerila za zatvaranje poglavlja (ZM/CB)
1	Sloboda kretanja robe 20.6.2017.	1. Crna Gora usvaja i primjenjuje zakonodavstvo kojim se prenosi Direktiva 2001/83/EZ o Kodeksu Zajednice koji se odnosi na medicinske proizvode za ljudsku upotrebu koja je izmijenjena i dopunjena Direktivom 2004/27/EZ i zakonodavstvo kojim se prenosi Direktiva 2001/82/EZ koja se odnosi na medicinske proizvode za veterinarsku upotrebu - ovo uključuje uspostavljanje postupka autorizacije za medicinske proizvode u objema oblastima, kao i Direktiva 89/105/EK koja se odnosi na određivanje cijena i refundaciju farmaceutskih proizvoda, u skladu s principima prakse Evropskog suda pravde. 2. Crna Gora nastavlja da napreduje po pitanju usklađivanja horizontalnog zakonodavstva s evropskom pravnom tekovinom i pokazuje dobar napredak u prenošenju pravne tekovine za proizvode Novog, Globalnog i Starog pristupa naročito u onim sektorima u kojima je dosadašnja usklađenost nedovoljna ili ograničena. 3. Crna Gora nastavlja napredovati ka završavanju uvođenja klauzula o međusobnom priznavanju i neophodnih izmjena i dopuna domaćeg zakonodavstva i administrativnih praksi s ciljem usaglašavanja s članovima 34-36 UFEU. 4. Crna Gora pokazuje da ima odgovarajuće administrativne kapacitete za pravilnu primjenu zakonodavstva u svim horizontalnim oblastima koje utiču na slobodu kretanja robe (regulatorna, standardizacija, akreditacija, metrologija, ocjena usaglašenosti i tržišni nadzor), kao i zakonodavstva za proizvode Novog, Globalnog i Starog pristupa do dana pristupanja.
2	Sloboda kretanja radnika 11.12. 2017.	1. Crna Gora pokazuje da će postojati adekvatne strukture i implementacioni kapaciteti za pravilno provođenje pravne tekovine o slobodi kretanja radnika do trenutka pristupanja.
3	Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga Otvoreno: 11.12.2017. Zatvoreno: 16. 12. 2025.	1. Crna Gora usvaja i dostavlja Evropskoj komisiji listu regulisanih profesija u skladu s relevantnom pravnom tekovinom, precizirajući aktivnosti pokrivene svakom od profesija, kao i objašnjenje regulative. 2. Crna Gora usklađuje sve studentske programe na kojima se stiču kvalifikacije za regulisane profesije u CG s zahtjevima Direktive 2005/36/EZ i njenim relevantnim izmjenama. 3. Crna Gora usvaja horizontalni zakon o uslugama kojim će se prenijeti Direktiva o uslugama 2006/123/EZ i da pokazuje dalji napredak u usklađivanju sektorskih propisa. 4. Crna Gora donosi izmjene nacionalnog zakonodavstva u cilju ukidanja svih zahtjeva za državljanstvom za pristup i uživanje slobode pružanja usluga, izuzev zahtjeva za državljanstvom opravdanim i proporcionalnim sa članom 51 UFEU. Ove izmjene treba da budu primjenjive najkasnije datumom pristupanja.

4	Sloboda kretanja kapitala	1. Kad je u pitanju kretanje kapitala i plaćanja, Crna Gora dovršava usklađivanje zakonodavstva s pravnom tekovinom EU i pokazuje da će biti u mogućnosti da ga u potpunosti sprovodi danom pristupanja, osiguravajući otklanjanje preostalih ograničenja kretanja kapitala.
	Otvoreno:	2. Crna Gora usklađuje podzakonske akte Zakona o platnom sistemu s pravnom tekovinom EU i pokazuje da će biti u mogućnosti da u potpunosti sprovodi Regulativu (EC) 924/2009 i Regulativu (EU) 260/2012 od dana pristupanja.
	23. 4. 2016. Zatvoreno: 16. 12. 2025.	3. U vezi s oblastima sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, Crna Gora dovršava neophodno usklađivanje s pravnom tekovinom EU i pokazuje kroz bilans ostvarenih rezultata da ima adekvatne administrativne kapacitete da implementira i sprovodi relevantno zakonodavstvo na zadovoljavajući način.
5	Javne nabavke Otvoreno : 18.12.2013. Zatvoreno: 26. 6. 2025.	1. Crna Gora usklađuje svoj nacionalni zakonodavni okvir s pravnom tekovinom u svim oblastima javnih nabavki s posebnim naglaskom na koncesije, privatno-javno partnerstvo i nabavke u oblasti odbrane, u skladu sa zakonodavstvom EU iz oblasti javnih nabavki, UFEU i drugim relevantnim odredbama pravne tekovine.
		2. Crna Gora uspostavlja adekvatne administrativne i institucionalne kapacitete na svim nivoima i preuzima adekvatne mjere kako bi osigurala primjenu i sprovođenje nacionalnog zakonodavstva u ovoj oblasti dovoljno prije pristupanja EU. Ovo naročito podrazumijeva: a) Sprovođenje crnogorske Strategije razvoja sistema javnih nabavki 2011-2015 i AP za njeno sprovođenje, u cilju jačanja administrativnih kapaciteta, uključujući adekvatne obuke na svim nivoima za sve nosioce aktivnosti; b) Priprema praktičnih sredstava za sprovođenje i nadgledanje (uključujući administrativna pravila, instrukcije, priručnike i standardna dokumenta za ugovore) c) Jačanje kontrolnih mehanizama koji su neophodni kako bi se osiguralo da sistem bude u potpunosti pouzdan, uključujući dobar nadzor i pojačanu transparentnost faze izvršenja javnih ugovora zasnovanih na sistematičnoj procjeni rizika s prioritetom kontrole ranjivih sektora i procedura; d) Efikasano funkcionisanje sistema pravne zaštite, uključujući i u oblasti koncesija, privatno-javnih partnerstava i nabavki u oblasti odbrane; e) Mjere/aktivnosti vezane za prevenciju i borbu protiv korupcije, i konflikta interesa u oblasti javnih nabavki, kako na državnom, tako i na lokalnom nivou.
		3. Crna Gora će predstaviti bilans ostvarenih rezultata (track record) fer i transparentnog sistema javnih nabavki koji obezbjeđuje vrijednost novca, konkurenciju i stroge mjere protiv korupcije.
6	Privredno pravo Otvoreno:	1. Crna Gora usvaja Zakon o tržištu kapitala i relevantne podzakonske akte, kojima će se naročito uskladiti sa Direktivom o transparentnosti
		2. Donijeti novi Zakon o privrednim društvima i relevantne podzakonske akte, usklađene s pravnom tekovinom iz oblasti kompanijskog prava,

	18. 12. 2013.	naročito uvodeći odredbe o prekograničnom spajanju.
	Zatvoreno: 16. 12. 2025.	3. Crna Gora da dovrši usklađivanje s Direktivom o ponudama o preuzimanju. 4. Crna Gora u potpunosti da uskladi zakonodavstvo u oblasti računovodstva i statutarne revizije, uključujući podzakonske akte, s pravnom tekovinom. Crna Gora da uspostavi nezavisno tijelo za javni nadzor, koje će se finansirati na adekvatan način, i sistem kontrole kvaliteta u cilju usklađivanja s pravilima o statutarnoj reviziji.
7	Pravo intelektualne svojine	1. Crna Gora izvršava sve neophodne zakonodavne izmjene u cilju obezbjeđivanja primjene principa Unijskog iscrpljenja prava na teritoriji čitave EU danom pristupanja.
	Otvoreno: 1. 3. 2014. Zatvoreno: 16. 12. 2024.	2. Crna Gora usvaja izmjene i dopune Zakona o autorskim i srodnim pravima, u cilju punog usklađivanja sa pravnom tekovinom EU.
		3. Crna Gora usvaja novi Zakon o patentima kako bi kompletirala usklađivanje sa pravnom tekovinom, s posebnim naglaskom na dodatne sertifikate zaštite.
		4. Crna Gora obezbjeđuje dovoljno administrativnih kapaciteta za registraciju i primjenu prava intelektualne svojine i obezbjeđuje bilans rezultata istraga od strane carinske službe, i efektivnu prinudnu primjenu kroz građanske, a gdje je potrebno i krivične sudske postupke za prekršioce prava.
8	Konkurencija 30.6.2020.	1. Crna Gora je završila zakonodavno usklađivanje s pravnom tekovinom EU koju obuhvata poglavlje Konkurencija. 2. Crna Gora je izgradila adekvatne administrativne i pravosudne kapacitete u oblasti antimonopolskih pravila, koncentracija i kontrole državne pomoći. 3. Crna Gora je pokazala zadovoljavajući bilans sprovođenja u oblasti antimonopolskih pravila, koncentracija i kontrole državne pomoći, uključujući bilans ostvarenih rezultata djelotvornog i učinkovitog postupanja administracije i pravosuđa u slučajevima otkrivenih nepravilnosti, između ostalog i izricanjem odvratajućih sankcija. 4. U sljedećim slučajevima Agencija za zaštitu konkurencije, kao nacionalni nadležni organ za državnu pomoć, procijenila je prisustvo i usklađenost državne pomoći s odredbama SSP-a o državnoj pomoći i naredila njen povraćaj, gdje je takva pomoć ocijenjena kao neusklađena: – u slučaju kompanije “Montenegro Airlines”, procijeniti da li je državna pomoć koja joj je dodijeljena od 2012. godine usklađena s odredbama SSP-a o državnoj pomoći. Ovo treba da obuhvati i odredbe Zakona o ulaganju u konsolidaciju i razvoj društva “Montenegro Airlines” koji je Skupština Crne Gore usvojila u decembru 2019. godine; – Utvrditi da li je Unipromov KAP primio nezakonitu pomoć; – U pogledu autoputa Bar-Boljare, utvrditi da li je bilo nezakonite pomoći u finansiranju izgradnje autoputa i njegovog poslovanja.
9	Finansijske usluge	1. Crna Gora pokazuje napredni nivo usklađenosti s pravnom tekovinom EU u oblasti bankarstva i finansijskih konglomerata, posebno u vezi s kapitalnim zahtjevima, nadzorom nad finansijskim konglomeratima, zaštitom depozita, reorganizacijom i likvidacijom kreditnih institucija i

	22. 6.2015.	pokazuje spremnost za sprovođenje pravne tekovine od dana pristupanja.	
		2. Crna Gora pokazuje napredni nivo usklađenosti s pravnom tekovinom EU u oblasti osiguranja i profesionalnih penzija, posebno u vezi životnog osiguranja, reosiguranja, posredovanja u osiguranju, osiguranja od odgovornosti za motorna vozila, direktivama Solventnost II i Direktivnom o djelatnostima i nadzoru institucija za profesionalno penziono osiguranje (IORPs) i pokazuje spremnost za sprovođenje pravne tekovine od dana pristupanja.	
		3. Crna Gora pokazuje napredni nivo usklađenosti s pravnom tekovinu EU u oblasti infrastrukture finansijskog tržišta, posebno u pogledu finalnog saldiranja i aranžmana finansijskih kolaterala i pokazuje da će biti spremna za sprovođenje pravne tekovine od dana pristupanja.	
		4. Crna Gora pokazuje napredni nivo usklađenosti s pravnom tekovinom EU u oblasti tržišta hartija od vrijednosti i investicionih usluga, posebno u pogledu Direktive o tržištu finansijskih instrumenata (MiFID), prospekta, transparentnosti i tržišnih zloupotreba i pokazuje da će biti spremna za sprovođenje pravne tekovine od dana pristupanja.	
		5. Crna Gora pokazuje stabilnost i nezavisnost regulatornih i nadzornih institucija, s adekvatnim administrativnim kapacitetima za primjenu pravne tekovine u oblasti finansijskih usluga od dana pristupanja.	
10	Informatičko društvo i mediji Otvoreno: 2. 3. 2014. Zatvoreno: 16. 12. 2024.	1. Crna Gora usklađuje svoje zakonodavstvo sa pravnom tekovinom EU u cilju obezbjeđivanja nezavisnosti regulatornog tijela za elektronske komunikacije (EKIP), i sa pravnom tekovinom EU o audiovizuelnim medijskim uslugama.	
		2. 2. Crna Gora pokazuje da će imati dovoljno administrativnih kapaciteta za sprovođenje pravne tekovine EU u oblasti elektronskih komunikacija i audiovizuelne politike, uključujući nezavisnost regulatora.	
		<i><u>Napomena:</u> U ovom poglavlju, iako nije definisano kao posebno mjerilo, Komisija ističe da će posebno pratiti stanje u oblasti slobode medija i medijskog pluralizma (The Council of the European Union, Second meeting of the Accession conference of the Deputy level, 31. March 2014, Brussels, 8375/14, Presse 196);</i>	
11	Poljoprivreda i ruralni razvoj Otvoreno: 13. 12. 2016. Zatvoreno: 16. 12. 2025.	1. Neophodno je da Crna Gora podnese implementacioni plan za uspostavljanje Integrisanog administrativnog i kontrolnog sistema (IAKS), koji će biti u potpunosti operativan do dana pristupanja. Plan mora obuhvatiti sve buduće akcije neophodne radi potpunog uspostavljanja svakog pojedinog dijela sistema i njihove međusobne integracije, uključujući prezentaciju trenutnog stanja, buduće ciljeve s jasnim vremenskim rokovima realizacije, plan donošenja zakonodavstva koje nedostaje, precizne proračune neophodnih budžetskih sredstava i ljudskih kapaciteta, kao i identifikaciju mogućih nedostataka, s predlogom odgovarajućih rješenja. Crna Gora mora pokazati zadovoljavajući napredak u osnivanju IAKS-a, uključujući i uspostavljanje Sistema identifikacije zemljišnih parcela (LPIS).	
		2. Neophodno je da Crna Gora podnese implementacioni plan za uspostavljanje Agencije za plaćanje, koja će biti u potpunosti operativna do datuma pristupanja. Uzimajući u obzir standarde u pogledu nezavisnosti, pouzdanosti, odgovornosti i ispravnoga finansijskog poslovanja, plan treba sadržati prikaz trenutnog stanja, buduće ciljeve s jasnim vremenskim rokovima realizacije, plan donošenja zakonodavstva koje nedostaje, precizne proračune neophodnih budžetskih sredstava i ljudskih kapaciteta, uključujući i planove obuka, kao i identifikaciju	

		mogućih nedostataka, s predlogom odgovarajućih rješenja. Crna Gora mora pokazati zadovoljavajući napredak u osnivanju Agencije za plaćanje.
12	Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor 30. 6. 2016.	1. Crna Gora Neophodno je da Crna Gora podnese Evropskoj komisiji odobreni nacionalni program za unapređenje objekata za proizvode životinjskog porijekla, uključujući objekte za nusproizvode životinjskog porijekla. Što se tiče sektora mlijeka, nacionalni program takođe treba uključivati strategiju za upotrebu neusaglašenog sirovog mlijeka. 2. Neophodno je da Crna Gora pruži Komisiji garanciju za uspostavljanje sistema kompatibilnog sistema EU za službene kontrole živih životinja i proizvoda životinjskog porijekla, uključujući i njegovo finansiranje. 3. Neophodno je da Crna Gora nastavi da uspostavlja i razvija, u skladu s pravnom tekovinom EU, relevantne administrativne strukture, posebno kada je riječ o kontroli bezbjednosti hrane, te nastavlja da jača svoje administrativne kapacitete i infrastrukturu. Crna Gora treba da pokaže da će imati neophodne administrativne kapacitete za pravilno sprovođenje i primjenu cjelokupne pravne tekovine obuhvaćene ovim poglavljem o pristupanju.
13	Ribarstvo Otvoreno: 30.6.2016. Zatvoreno: 16. 12. 2025.	1. Neophodno je da Crna Gora usvoji zakonodavni okvir koji obezbjeđuje značajan stepen usklađenosti sa pravnom tekovinom EU za oblast ribarstva i da osigura da će Crna Gora biti u stanju da u potpunosti primjenjuje Zajedničku ribarsku politiku nakon pristupanja 2. Neophodno je da Crna Gora znatno ojača administrativne, inspeksijske i kontrolne kapacitete koji se zahtijevaju Zajedničkom ribarskom politikom i da osigura da će zahtjevi EU, koji se tiču inspekcije i kontrole, biti u potpunosti ispunjeni na dan pristupanja.
14	Saobraćajna politika 21.12. 2015.	1. Crna Gora postiže usklađenost s EU pravnom tekovinom koja se odnosi na naplatu putarine, socijalnu pravnu tekovinu u drumskom saobraćaju, nova pravila o težini i dimezijama vozila za prevoz teške robe i vozila za prevoz putnika, kao i na zajednička pravila za pristup profesiji drumskog prevoznika, za pristup tržištu međunarodnog drumskog prevoza tereta i za pristup međunarodnom tržištu usluga prevoza običnim i turističkim autobusima. 2. Crna Gora obezbjeđuje kompetentno, nezavisno i efikasno regulatorno tijelo i tijelo za bezbjednost u željezničkom saobraćaju, i usklađivanje sa standardima EU o bezbjednosti i interoperabilnosti. 3. Crna Gora se usklađuje sa pravnom tekovinom EU o pravima putnika u svim vidovima saobraćaja. 4. Crna Gora treba da se u potpunosti uskladi s pravnom tekovinom EU u oblasti upravljanja vazdušnim saobraćajem.
15	Energetika 21.12. 2015.	1. Crna Gora dovršava zakonodavno usklađivanje s pravnom tekovinom EU o obavezanim naftnim rezervama, uspostavlja administrativnu strukturu da upravljanju tim rezervama i započinje s uspostavljanjem rezervi u skladu s Akcionim planom (za EU ovaj rok je do 2023.g.). 2. Crna Gora usklađuje svoje propise sa pravnom tekovinom EU u oblasti unutrašnjeg energetskeg tržišta, uključujući razdvajanje svih

		energetskih subjekata u skladu s nekim od modela definisanih pravnom tekovinom.
		3. Crna Gora se usklađuje s pravnom tekovinom EU u oblasti energetske efikasnosti.
16	Porezi 29. 3. 2015.	1. Crna Gora usvaja zakone u oblastima koje zahtijevaju daljnje usklađivanje. Trebalo bi, prije svega, ostvariti značajan napredak u smjeru usklađivanja u oblasti PDV-a, akciza i direktnih poreza. Crna Gora će Komisiji podnijeti detaljan plan za postizanje pune usklađenosti s pravnom tekovinom EU do datuma pristupanja. 2. Crna Gora ima adekvatan administrativni kapacitet i potrebnu infrastrukturu u svom centralnom, ali i lokalnim poreskim ispostavama u cilju sprovođenja i primjene poreskog zakonodavstva i efikasne naplate poreza, kao i kontrole poreskih obveznika. Osim toga, Crna Gora osigurava da će Centralna kancelarija za vezu i Centralna kancelarija za saradnju u oblasti akciza, imati dovoljno zaposlenih i biti adekvatno operativne nakon pristupanja. 3. Crna Gora pokazuje dovoljan napredak u razvoju svih IT sistema poreske uprave, uključujući i one koji se odnose na međusobno povezivanje. Naročito za PDV (VIES), akcize (EMCS) i IT sisteme potrebne za poresku saradnju i razmjenu informacija u području direktnog oporezivanja.
17	Ekonomska monetarna unija 25. 6. 2018.	1. Crna Gora usklađuje svoj pravni okvir sa pravnom tekovinom EU kako bi osigurala punu nezavisnost centralne banke, zabranu monetarnog finansiranja javnog sektora, zabranu privilegovanog pristupa od strane javnih vlasti finansijskim institucijama i potpunu integraciju CBCG u Evropski sistem centralnih banaka. 2. Crna Gora je usvojila neophodne ustavne promjene kako bi se osiguralo da se primarni cilj stabilnosti cijena definiše u skladu sa članom 127 (1) i 282 (2) Ugovora o funkcionisanju Evropske unije. (Član 143. Ustava) 3. Crna Gora je uskladila svoj pravni okvir da bi se pridržavala uslova za nacionalne budžetske okvire, kako je predviđeno Direktivom Savjeta 2011/85/ EU. 4. Crna Gora ispunjava kriterijume funkcionalne tržišne ekonomije. 5. Crna Gora je pristala na lowercase koje je Evropska unija razvila o tome kako da primjenjuje okvir EU za usvajanje eura.
18	Statistika 16. 12.2014.	1. Crna Gora dostavlja ključne podatke o nacionalnim računima u skladu sa evropskim sistemom nacionalnih i regionalnih računa (ESA) 2010 i drugim relevantnim zahtjevima, zajedno s neophodnim detaljnim opisom korišćenih metodologija. 2. Crna Gora predstavlja Komisiji mapu puta za prenos preostalih tabela iz Programa prenosa podataka ESA 2010 i preostalih metodoloških pitanja.
19	Socijalna politika i zapošljavanje 13.12. 2016.	1. Crna Gora usvaja izmjene i dopune Zakona o radu i Zakona o bezbjednosti i zdravlju na radu kako bi uskladila svoje zakonodavstvo u oblasti radnog prava i zaštite zdravlja i sigurnosti na radu s pravnom tekovinom EU, te pokazuje da će, do pristupanja, imati odgovarajuće administrativne strukture i kapacitete za pravilno sprovođenje pravne tekovine u oblasti rada i zdravlja i bezbjednosti na radu, naročito kroz jačanje inspekcije rada.

		2. Crna Gora mijenja i dopunjava Zakon o zaštiti od diskriminacije i ravnopravnosti žena i muškaraca u oblasti zapošljavanja i socijalnoj politici, kako bi uskladila svoje zakonodavstvo u tim područjima s pravnom tekovinom Eu, te pokazuje da će imati odgovarajuće administrativne strukture, a naročito potrebno tijelo za ravnopravnost, Ombudsmana, administrativne i sprovedbene kapacitete do pristupanja. 3. Crna Gora osnažuje administrativne kapacitete kako bi osigurala efektivno sprovođenje i efektivnu primjenu svih propisa i okvira politike u oblasti zapošljavanja i socijalne politike, uključujući kapacitete za planiranje i operativne kapacitete, obezbjeđivanje djelotvornog dijaloga između organizacija socijalnih partnera, kao i osiguranja daljeg upravljanja Evropskim socijalnim fondom (ESF). .
20	Preduzetništvo i industrijska politika Otvoreno: 18. 12. 2013. Zatvoreno: 16. 12. 2024.	1. Izrada i implementacija sveobuhvatne industrijske strategije, uz podršku sistema evaluacije indikatora i mjerila, kao što je predloženo u industrijskoj politici EU.
21	Trans-evropske mreže 22. 6. 2015.	1. Crna Gora i Evropska komisija usaglasile su se o budućim TEN-T mrežama koje se tiču Crne Gore, u skladu sa Regulativom (EU) broj 1315/2013 o smjernicama Unije za razvoj trans-evropske transportne mreže. 2. Crna Gora i Evropska komisija usaglasile su se o Listi prioriternih projekata u saobraćajnom sektoru u skladu sa Regulativom (EU) broj 1316/2013 kojom je uspostavljen Instrument za povezivanje Evrope (Connecting Europe Facility). 3. Crna Gora pokazuje institucionalne i administrativne kapacitete potrebne za preuzimanje obaveza navedenih u Regulativi (EU) broj 1316/2013 kojom je ustanovljen Instrument za povezivanje Evrope (Connecting Europe Facility).
22	Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata 20. 6. 2017.	1. Crna Gora je pokazala zadovoljavajući nivo implementacije srestava pretpristupne podrške EU u Crnoj Gori odobrenih za indirektno upravljanje, naročito za kompnente i oblasti relevantne za buduće sprovođenje fondova ESI (Evropskih strukturnih i investicionih fondova). 2. Crna Gora dostavlja Komisiji napredni i sveobuhvatni Nacrt sporazuma o partnerstvu (Partnership Agreement, PA) koji sadrži definisane načine na koji Crna Gora planira da obezbijedi usaglašenost sa strategijom EU za pametan, održiv i inkluzivni rast. odabrane tematske ciljeve i glavne očekivane rezultate za svaki od ESI fondova. Nacrt PA će sadržavati okvirne pokazatelje planiranog Operativnog programa, uključujući i izvore finansiranja, kao i izvještaj o procjeni ispunjenosti primjenljivih ex-ante preduslova. 3. Crna Gora priprema i dostavlja detaljan plan i raspored aktivnosti za završetak Sporazuma o partnerstvu i za pripremu i završetak operativnih programa. Ovaj plan treba sadržavati informacije o tome kako i na kom nivou Crna Gora namjerava organizovati proces programiranja, kao i precizan opis ulaga i zadataka svih uključenih institucija na nacionalnom i na lokalnom nivou.

		4. Crna Gora uspostavlja institucionalni okvir za sprovođenje kohezivne politike EU, uključujući i formalno određivanje institucionalnih struktura (s definisanim zadacima i odgovornostima) za upravljanje operativnim programom. Ovo se odnosi na upravljačko tijelo, tijelo ovlašćeno za ovjeravanje i revizorsko tijelo, kao i na posrednička tijela gdje je to prikladno i već identifikovano. Potrebno je obezbijediti adekvatno odvajanje funkcija između relevantnih institucija. 5. Crna Gora usvaja pojedinačne strategije razvoja za ključna tijela koja će biti uključena u upravljanje/sprovođenje sredstava iz ESI fondova (uključujući analize prednosti, slabosti, mogućnosti i prijetnji, procjene potreba za obukama, planove zapošljavanja i sprovođenja obuka za jačanje kapaciteta), kao i sveobuhvatnu strategiju institucionalnog razvoja i izgradnje kapaciteta, na osnovu adekvatne procjene rizika za sva uključena tijela (uključujući i korisnike gdje su već identifikovani). 6. Crna Gora dostavlja Komisiji detaljan plan i raspored u vezi s uspostavljanjem sistema za nadgledanje i ocjenjivanje, uključujući uspostavljanje elektronskog informacionog sistema za upravljanje i nadgledanje (MIS).
23	Pravosuđe i temeljna prava 18.12. 2013.	3 završna mjerila (detaljno praćenje preko posebnog akcionog plana za ovo poglavlje)
24	Pravda, sloboda i bezbjednost 18. 12. 2013.	3 završna mjerila (detaljno praćenje preko posebnog akcionog plana za ovo poglavlje)
25	Nauka i istraživanje 18.12.2012.	Privremeno zatvoreno pregovaračko poglavlje
26	Obrazovanje i kultura 15.04.2013.	Privremeno zatvoreno pregovaračko poglavlje
27	Životna sredina i klimatske promjene 10.12.2018.	1. Crna Gora nastavlja da se usklađuje sa horizontalnim direktivama i pokazuje da će u potpunosti biti spremna osigurati njihovo djelotvorno sprovođenje i primjenu na dan pristupanja. 2. Što se tiče kvaliteta vazduha, Crna Gora se u potpunosti usklađuje sa revidiranom Direktivom o smanjenju nacionalnih emisija određenih atmosferskih zagađujućih materija (Direktiva NEC 2016/2284 / EU). Crna Gora predstavlja analizu troškova i efekata strategije kontrole

		emisija za 2020 i 2030, koja će poslužiti kao osnova za konačni sporazum između EU i Crne Gore o njenim obavezama smanjenja prema NEC direktivi. Crna Gora godišnje izvještava o svojim emisijama u skladu sa Direktivom i Konvencijom o prekograničnom zagađenju vazduha na velike daljine i razvija nacionalni program za kontrolu zagađenosti vazduha. Osim toga, Crna Gora unapređuje pripremu za implementaciju pravne tekovine EU u ovoj oblasti redovnim preduzimanjem mjera za smanjenje zagađenja vazduha u Crnoj Gori, posebno u područjima gdje su prekoračene granične vrijednosti EU za kvalitet vazduha, te razvijanjem ili ažuriranjem planova za kvalitet vazduha, kako je predviđeno Direktivom o kvalitetu vazduha i čistijem vazduhu u Evropi (Direktiva 2008/50/EC).
		3. Crna Gora odlučuje o svom sistemu upravljanja otpadom i posvećuje adekvatna sredstva za investicije u infrastrukturu, u skladu sa relevantnim propisima EU, uključujući hijerarhiju otpada. Crna Gora uspostavlja programe prevencije otpada, priprema planove upravljanja otpadom (WMP) i usvaja mjere za odvojeno sakupljanje otpada za papir, metal, plastiku i staklo.
		4. Crna Gora ostvaruje značajan napredak u pogledu usklađivanja sa pravnom tekovinom u sektoru voda, uključujući zakonodavstvo o vodi za piće i Direktivu 2008/56/EC kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice u oblasti politike politike zaštite morske sredine. Crna Gora imenuje nadležne organe za vodu za piće i razvija planove upravljanja riječnim slivovima za svaki riječni sliv, koji u potpunosti leži na svojoj teritoriji, uključujući dijelove međunarodnih područja riječnog sliva koji pripadaju njenoj teritoriji.
		5. U oblasti zaštite prirode, Crna Gora dostavlja Komisiji liste predloženih lokacija Natura 2000, koja u dovoljnoj mjeri pokriva tipove staništa i vrste u skladu sa zahtjevima direktiva o pticama i staništima. Crna Gora pokazuje sposobnost upravljanja mrežom Natura 2000, uključujući davanje odgovarajućeg statusa zaštite Ulcinjskoj solani i efikasno sprovođenje neophodnih mjera zaštite, što vodi poboljšanju njenog statusa očuvanja.
		6. Crna Gora nastavlja usklađivanje sa pravnom tekovinom EU u sektoru hemikalija, buke i civilne zaštite, i pokazuje da će u potpunosti biti spremna osigurati primjenu i sprovođenje zahtjeva EU danom pristupanja.
		7. O klimatskim promjenama Crna Gora nastavlja usklađivanje sa pravnom tekovinom EU, posebno usvajanjem zakonodavstva o funkcionisanju Evropskog sistema trgovanja emisijama gasova staklene bašte (EU ETS), u skladu sa EU ETS direktivom 2003/87/EC i njenim sukcesivnim amandmanima. Crna Gora se dalje usklađuje sa relevantnim sekundarnim propisima o praćenju i izvještavanju, akreditaciji i verifikaciji, Registru Unije, besplatnim izdvajanjima i aukciji. Crna Gora osigurava da postoji odgovarajući okvir za implementaciju EU ETS direktive u cjelini u vezi sa praćenjem, izvještavanjem i verifikacijom emisije gasova sa efektom staklene bašte.
		8. Crna Gora, u skladu sa Akcionim planom za transpoziciju, implementaciju i primjenu pravne tekovine EU u oblasti životne sredine i klimatskih promjena - značajno povećava kapacitete administrativnih tijela na svim nivoima, uključujući inspeksijske službe, dodatno poboljšava koordinaciju rada i demonstrira da će sve adekvatne administrativne strukture i adekvatna obuka biti na snazi u pravo vrijeme prije pristupanja, kako bi se omogućilo sprovođenje i primjena pravne tekovine EU u svim sektorima ovog poglavlja.
28	Zaštita potrošača i	1. Crna Gora mijenja i dopunjuje Zakon o opštoj bezbjednosti proizvoda i Zakon o zaštiti potrošača u cilju daljeg usklađivanja zakonodavstva u

	zdravlja 16.12.2014.	oblasti zaštite potrošača sa EU propisima, posebno sa Direktivom 2011/83/EU o pravima potrošača, i pokazuje da će biti uspostavljene adekvatne administrativne strukture i kapaciteti za sprovođenje, radi pravilnog sprovođenja zakonodavstva do dana pristupanja. 2. Crna Gora pokazuje usklađenost s pravnom tekovinom EU u oblasti zaraznih bolesti i obezbjeđuje adekvatne institucionalne, tehničke i administrativne kapacitete do dana pristupanja da bi se ta pravna tekovina sprovela i ispunile obaveze izvještavanja i koordinacije s EU u cilju rješavanja ozbiljnih prekograničnih prijetnji zdravlju. 3. Crna Gora usvaja zakonodavstvo sa kojim se postiže usklađenost s pravnom tekovinom EU koja se odnosi na materije ljudskog porijekla, naročito u pogledu organa, reproduktivnih ćelija i izvještavanja o ozbiljnim neželjenim događajima i reakcijama. Crna Gora pokazuje da će imati adekvatne administrativne kapacitete da pravilno sprovodi i obezbjeđuje “prinudno” sprovođenje legislative u oblasti krvi, tkiva, ćelija i organa – do dana pristupanja
	29 Carinska unija 16.12.2014.	1. Crna Gora nastavlja da usvaja zakonodavstvo u preostalim oblastima koje zahtijevaju dalje usklađivanje, prije svega da uskladi svoje zakonodavstvo u oblastima: carinskog statusa i tranzita, upravljanja carinskim rizicima i bezbjednosnim aspektima, uključujući Program ovlaštenog privrednog subjekta (AEO), pravu intelektualne svojine i prekursorima za droge. 2. Crna Gora dosljedno i efikasno primjenjuje svoje carinske propise u svim svojim carinskim ispostavama, naročito u oblastima: procesuiranja deklaracija, porijekla, pojednostavljenih procedura, prava intelektualne svojine, selektivnih kontrola i analize rizika (uključujući automatsku analizu rizika prije dolaska/otpremanja robe usvim vidovima prevoza). 3. Crna Gora ostvaruje dovoljan napredak u razvoju svih neophodnih međusobno povezanih IT sistema, posebno Novog kompjuterizovanog tranzitnog sistema (NCTS), Sistema za upravljanje integrisanom tarifom (ITMS), Sistema kontrole izvoza (ECS) i Sistema kontrole uvoza (ICS).
	30 Vanjski odnosi Otvoreno: 29. 3. 2015. Zatvoreno: 20. 6. 2017.	1. Crna Gora će Komisiji podnijeti Akcioni plan svojih preostalih priprema u pogledu usklađivanja zakonodavstva. Plan bi trebao uskladiti međunarodne sporazume sa EU acquis-om. Takođe bi trebao povećati administrativne i kontrolne kapacitete da bi se osigurala puna primjenjivost acquis-a u ovom poglavlju od dana pristupanja.
31	Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika 23. 4. 2016.	1. Crna Gora, kao potpisnica Rimskog statuta o uspostavljanju Međunarodnog krivičnog suda (ICC), u potpunosti usklađuje svoju poziciju sa Odlukom Savjeta 2011/168/CFSP od 21. marta 2011. godine i Vodećim principima EU u vezi sa sporazumima zemalja potpisnica Rimskog statuta o ICC-u i Sjedinjenih Američkih Država u vezi sa uslovima za izručivanje lica Sudu, kojim se dopunjuju Zaključci Savjeta o Međunarodnom krivičnom sudu od 30. septembra 2002. godine.

32	Finansijski nadzor Otvoreno: 24. 6. 2014. Zatvoreno: 16. 12. 2025.	1. Crna Gora sprovodi zakonodavstvo u oblasti unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru (PIFC, Public Internal Financial Control) i osnovne politike, te osigurava adekvatne administrativne kapacitete na centralnom i lokalnom nivou, u fondovima socijalne sigurnosti i državnim preduzećima. Crna Gora dalje osigurava da je centralizovana inspekcijska funkcija budžeta u skladu s zahtjevima PIFC.
		2. Državna revizorska institucija (DRI) Crne Gore usklađuje rad sa standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija (INTOSAI), uključujući obezbjeđenje finansijske, funkcionalne i institucionalne nezavisnosti, sprovođenje finansijskih i revizija uspjeha, i obezbjeđuje dovoljne administrativne kapacitete.
		3. Crna Gora obezbjeđuje efikasnu koordinaciju aktivnosti usmjerenih protiv prevara kako bi obezbjedila ispunjenje budućih obaveza koje proizilaze iz člana 325(3) UFEU, kao i primjene odredbi Regulative (EC) 2185/96 u vezi s pružanjem podrške inspektorima EK pri provjerama na mjestu i inspekcijama koje izvršava EK. Crna Gora obezbjeđuje bilans rezultata o saradnji s Evropskom komisijom o prijavljenim nepravilnostima i slučajevima istraga koje se odnose na fondove EU.
		4. Crna Gora ratifikuje i sprovodi Ženevsku međunarodnu konvenciju iz 1929. godine o sprečavanju krivotvorenja novca (falsifikovanja valute), usklađuje svoje zakonodavstvo sa tekovinom EU u oblasti medaljona i žetona sličnih euro kovanicama i osigurava adekvatne administrativne kapacitete centra za tehničku analizu.
33	Finansijske i budžetske odredbe 16. 12. 2014.	1. Crna Gora povećava svoje administrativne kapacitete i u tom cilju usvaja Akcioni plan kako bi u dovoljnoj mjeri pripremila i uvela proceduralna pravila, kojima će osigurati da će od pristupanja biti spremna da ispravno obračunava, predviđa, obrazlaže, naplaćuje, isplaćuje, kontroliše i izvještava EU o sopstvenim sredstvima u skladu s pravnom tekovinom. <i><u>Napomena:</u> Ovo poglavlje može biti privremeno zatvoreno tek kada se postigne sporazum sa EU na osnovu zahtjeva Crne Gore za „tranzicioniom finansijskom kompenzacijom i pomoći“ (Transitional financial compensation and assistance), (Council of the EU, Fifth meeting of the Accession Conference with Montenegro at Ministerial level, Press release, ST 16963/14, PRESSE 657, Brussels, 16 December 2014);</i>
34	Saradnja sa institucijama	
35	Ostalo	

Aneks 2. Pretpristupna podrška IPA II i IPA III

Tabela br. 1. Indikativne alokacije pretpristupne podrške IPA II 2014-2020 (revizija u 2024. godini)

Country	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2014-2020	IPA II (2018) - IPA III (2014)	% od ukupne nacionalne IPA II po zemljama	Stanovništvo (2018 est, Eurostat, mil.)	Stano v. %	IPA II /per capita
Albanija	68,7	91,9	82,4	80,2	115,6	99,0	101,7	639,5	-10,0	8,2%	2,87	3%	222,80
BiH	75,7	39,7	47,0	74,8	102,5	104,8	107,6	552,1	104,20	7,1%	3,50	4%	157,63
Makedonija	81,7	67,2	64,6	82,2	107,7	121,4	84,0	608,7	-55,50	7,9%	2,08	2%	293,31
Kosovo	66,8	82,1	73,9	78,2	100,7	98,9	101,7	602,1	-43,40	7,8%	1,80	2%	334,78
Crna Gora	39,52	36,394	37,64	4,55	47,27	42,32	314,45	279,1	8,60	3,6%	0,62	1%	448,45

Srbija	179,0	223,1	202,8	212,2	255,9	229,4	236,9	1.539,1	31,10	19,9%	7,00	7%	219,8 3
Turska	614,0	626,0	620,0	493,0	387,0	395,0	399,0	3.533,0	- 920,9 0	45,6%	80,81	82%	43,72
Višekorisnička IPA	242,3	346,7	435,3	403,4	389,6	578,5	584,4	2.980,2	21,5	7.753,6	98,68	100%	30,20
TOTAL	1.367,7	1.513,1	1.561,4	1.465,3	1.505,8	1.672,6	1.649,4	10.733,8	-582,3				

Napomena: Revidirana alokacija za Tursku znatno je smanjena, tj. ne obuhvata Program za izbjeglice (the Facility for Refugees in Turkey); Alokacije su povećane za Crnu Goru, BiH i Srbiju;

Izvor: https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/instruments/overview_en (Indikativni strateški dokumenti, 2018, obrada);

U skladu sa revidiranim indikativnim strateškim dokumentima IPA zemalja, Crna Gora ima projektovanu alokaciju od 279,1 mil € za programe u finansijskoj perspektivi 2014-2020. To je uvećanje za 8,6 mil € u odnosu na indikativne alokacije iz 2014. godine.

Crnogorska alokacija IPA II sredstava čini 3,6% ukupnih nacionalnih alokacija zemalja proširenja, a indikator IPA II/per capita je i u ovoj finansijskoj perspektivi najveći za Crnu Goru i iznosi 448 eura po stanovniku za programski period, odnosno za Crnu Goru je alocirano 64 eura pretpristupne podrške po stanovniku godišnje.

Tabela br. 2. Indikativne alokacije po oblastima i sektorima (trenutna situacija)

Oblasti i sektori	AL	BA	MK	KS	ME	RS	TR	TOTAL
DEMOKRATIJA I VLADAVINA PRAVA	54%	40%	31%	44%	31.62%	45%	41%	42%

1. Demokracija i upravljanje	32,6%	19,3%	21,5%	20,3%	16,56%	29,0%	25,9%	25,7%
2. Vladavina prava i temeljna prava	20,9%	21,1%	9,3%	11,7%	15,06%	16,0%	14,6%	15,2%
KONKURENTNOST I RAST	46%	60%	69%	56%	31,01%	55%	60%	58%
3. Životna sredina, klimatske promjene i energetika	4,7%	20,7%	20,3%	23,9%	5,11%	20,9%	12,4%	15,6%
4. Saobraćaj	3,8%	7,6%	18,9%	0,0%	5,32%	4,2%	10,5%	8,3%
5. Konkurentnost, inovacije, poljoprivreda i ruralni razvoj	28,6%	18,0%	22,3%	20,7%	20,58%	21,9%	27,6%	24,8%
OBRAZOVANJE, ZAPOSŁJAVANJE I SOCIJALNA POLITIKA	9,4%	13,4%	7,7%	11,7%	28,66%	8,0%	9,0%	9,4%
6. Obrazovanje, zapošljavanje i socijalne politike					14,15%			
7. Odgovor na krizu COVID-19					14,51%			
OSTALA IZDVAJANJA					8,71%			
Civil Society and Media (Civil Society Facility)					5,16%			
RHP (Regional Housing programme)					0,54%			
Izdvajanje za izbjegličku krizu					3,01%			
TOTAL	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Zemlje proširenja u prosjeku 42% alokacija programiraju u oblasti Demokracija i vladavina prava (najviše u Albaniji– 54%, a najmanje u Makedoniji – 31%), dok je za ovu oblast u Crnoj Gori alocirano 31,62% sredstava nacionalne IPA II. Za sektor Demokracija i upravljanje u Crnoj Gori, opredijeljeno je 16,56% ukupne alokacije, dok je za Vladavinu prava i temeljna prava opredijeljeno 15,06% sredstava, koliko je i prosječna alokacija. Za oblast Konkurentnost i rast u prosjeku se alocira 58% sredstava, najviše u Makedoniji (69%) a najmanje u Albaniji (46%). Crna Gora opredjeljuje za ove namjene oko 31% ukupno alociranih IPA II sredstava. U okviru ove oblasti, u Crnoj Gori se

najviše alocira za poljoprivredu (20,58%), te za Životnu sredinu, klimatske promjene i energetiku 5,11% i za saobraćaj 5,32%. Za sektor Obrazovanje, zapošljavanje i socijalnu politiku iznos je 28,66%, otprilike isti iznos za sami sektor i za izdvajanje za odgovor na krizu COVID-19. Kada su u pitanju ostala izdvajanja, ona iznose 8,71% ukupne alokacije za period 2014-2020.

Tabela br. 3. Višekorisnički prioriteti IPA II

	Total 2014-2020	%	(Rev. 1.05.2018.)	Total 2014-2020	%
A. Horizontalna podrška	964,1	32%	B. Regionalne strukture i mreže	186,3	6%
TAIEX i Statistika	133,2	4%	C. Regionalna podrška investicionim projektima	1.438,2	48%
Savjetodavna funkcija međunarodnih organizacija	225,7	8%	WBIF, EDIF, GGF i drugi instrumenti	1.413,2	47%
Civilno društvo i mediji	120,5	4%	Regionalni program za stanovanje	25,0	1%
Erasmus+ , uključujući dimenziju za mlade	312,2	10%	D. Teritorijalna saradnja (iz ERDF-a)	391,6	13%
Horizontalne mjere	172,5	6%	TOTAL	2.980,2	100%

Kada je riječ o višekorisničkim prioritetima, za regionalnu podršku investicionim projektima opredijeljeno je najviše sredstava - 48%, 32% alocirano je na horizontalnu podršku, 6% na regionalne strukture i mreže, dok se za projekte evropske teritorijalne saradnje alocira 13% sredstava.

Tabela br 4. IPA II – Pregled indikativnih alokacija 2014-2020

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	TOTAL
DEMOKRATIJA I VLADAVINA PRAVA	19.47	25.14		18.90	18.67	1.72	4.35	88.25
1. Demokracija i upravljanje	14.43	4.14		18.90	5.17	1.72	1.85	46.21
2. Vladavina prava i temeljna prava	5.04	21.00			13.50		2.50	42.04
KONKURENTNOST I RAST	16.30	5.00	22.60	15.65	7.00	8.00	12.00	86.55
3. Životna sredina. klimatske promjene i energetika	2.85		11.40					14.25
4. Saobraćaj	5.20			9.65				14.85
5. Konkurentnost. inovacije. poljoprivreda i ruralni razvoj	8.25	5.00	11.20	6.00	7.00	8.00	12.00	57.45
a) Konkurentnost, inovacije	5.35		6.20				4.00	15.55
b) Poljoprivreda i ruralni razvoj	2.90							2.90
c) IPARD II		5.00	5.00	6.00	7.00	8.00	8.00	39.00
OBRAZOVANJE. ZAPOSŁJAVANJE I SOCIJALNE POLITIKE		5.00	10.40	5.30	17.50	28.30	13.50	80.00
6. Obrazovanje. zapošljavanje i socijalne politike		5.00	5.00	5.30	17.50		6.70	39.50

7. Odgovor na krizu COVID-19			5.40			28.30	6.80	40.50
TOTAL	35.77	35.14	33.00	39.85	43.17	38.02	29.85	254.80
Civil Society and Media (Civil Society Facility)	2.25	1.25	2.50	1.50	1.00	4.30	1.60	14.40
RHP (Regional Housing programme)	1.50							1.50
Izdvajanje za izbjegličku krizu			2.10	3.20	3.10			8.40
TOTAL	39.52	36.39	37.60	44.55	47.27	42.32	31.45	279.10

U narednim tabelama, dat je detaljniji pregled po IPA programskim godinama, i vezama sa pojedinim pregovaračkim poglavljima:

Tabela br 5. IPA 2014 – sektori, akcije, modeli upravljanja, podrška pregovaračkim poglavljima

Sektori i akcije	EU KONTRIBUCIJA (mil €)	Ko- finansiranje (mil €)	Ukupno (mil €)	Model upravljanja	Veza - poglavlja
Sektor 1 - DEMOKRATIJA I UPRAVLJANJE (37% ukupne EU kontribucije u IPA 2014)	14,43	1,78	16,21		
Akcija 1 - Podrška Poreskoj upravi	0,90	0,10	1,00	IM	16
Akcija 2 - Podrška politici upravljanja javnim finansijama	3,60	0,40	4,00	IM	5, 8, 32, 33

Akcija 3 - Podrška Upravi carina	2,97	0,33	3,30	IM	1, 7, 16, 24, 29, 30 , 32,33
Akcija 4 - Sprovođenje sistema elektronskih javnih nabavki	1,50	0,15	1,65	IM	5
Akcija 5 - Participacija u programima Unije (za 2014. i 2015. godinu)	0,86	0,80	1,66	IM	Memorandumi
Akcija 6 - EU Integration Facility - Mehanizam podrške pregovorima	4,60	0,00	4,60	DM	Po potrebi
Sektor 2 - VLADAVINA PRAVA I TEMELJNA PRAVA (13% ukupne EU kontribucije u IPA)	5,04	0,29	5,33		
Akcija 7 - Podrška za sprovođenje AP za C23 i C24	3,60	0,00	3,60	DM	23,24
Akcija 8 - Podrška za antidiskriminaciju i politiku rodne ravnopravnosti	1,44	0,29	1,73	DM	23, 19
Sektor 3 - ŽIVOTNA SREDINA I KLIMATSKE AKCIJE (7%)	2,85	0,17	3,00		
Akcija 9 - Jačanje kapaciteta za upravljanje kvalitetom vazduha	0,95	0,17	1,10	IM	27
Akcija 10 - Sprovođenje Direktive o vodama	1,90	0,00	1,90	DM	27
Sektor 4 – SAOBRAĆAJ (13% EU kontribucije)	5,20	0,64	5,82		
Akcija 11 - Razvoj baze podataka o putnoj mreži i Program bezbjednosne procjene	1,05	0,18	1,22	IM	14, 21
Akcija 12 - Rehabilitacija željezničke pruge, sekcija Kos-Trebešica	4,15	0,46	4,60	IM	14

Sektor 5 - KONKURENTNOST I INOVACIJE (14%)	5,35	0,64	5,99		
Akcija 13 - Unapređenje biznis ambijenta i konkurentnosti za privatni sektor	1,50	0,16	1,66	IM	20, sva ek. pogl.
Akcija 14 - Podrška regulaciji finansijskih usluga	1,70	0,20	1,90	IM	4, 9, 17
Akcija 15 - Usaglašavanje i sprovođenje pravne tekovine EU u oblasti unutrašnjeg tržišta	2,15	0,28	2,43	IM	1, 28
Sektor 5 - POLJOPRIVREDA I RURALNI RAZVOJ (7%)	2,90	0,00	2,88		
Akcija 16 - Unapređenje upravljanja i kontrole u sektoru ribarstva	0,56	0,00	0,55	DM	13
Akcija 17 - Podrška veterinarskom sektoru	2,34	0,00	2,33	DM	12
TOTAL 2016	35,77	3,52	39,24		
PROPORCIJA KOFINASIRANJA:	91%	9%			
Dio koji se realizuje kroz reg. instrum.: Instrument podrške civilnom društvu (6% EU)	2,25			DM	10, 23
Regionalni stambeni program (4% EU kontribucije)	1,50			DM	19
EU KONTRIBUCIJA SA REGIONALNIM KOMPONENTAMA	39,52				

Tabela br. 6. IPARD II (poglavlja 11, 12 i 13)

6.1. Maksimum doprinosa EU za IPARD II fondove po mjerama, 2014-2020, u EUR

Mjere (EU doprinos po programskim godinama, mil. EUR)	Ukupno javna podrška (%)	Ukupno javna podrška (iznos)	EU doprinos	% EU doprinosa	Nacionalni doprinos	% nacional nog doprinosa
Investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava	60%	21.207.149,28	15.905.361 ,96	75%	5.301.787, 32	25%
Investicije u fizički kapital vezano za preradu i marketing poljoprivrednih i proizvoda ribarstva	50%	23.166.633,93	17.374.975 ,45	75%	5.791.658, 48	25%
Diverzifikacija na gazdinstvu i razvoj poslovanja	65%	6.080.000,00	4.560.000, 00	75%	1.520.000, 00	25%
Tehnička pomoć	100%	470.588,00	400.000,00	85%	70.588,00	15%
UKUPNO		50.924.371,21	38.240.33 7,41		12.684.03 3,80	

Tabela br. 7 SEKTORSKI OPERATIVNI PROGRAM za Crnu Goru za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu politiku 2015-2017. (pogl. 2,19,23,26)

Akcije za programski period 2015 – 2020		EU IPA (mil €)	Ko- finansiran (mil €)	Ukupn o (mil.€)	Model upravljan ja	Podrška poglavlji ma
Akcija 1	Unapređenje tržišta rada i rast zapošljivosti (48,35% ukupne EU kontribucije u SOPEES-u)	7,4	1,306	8,7	IM	2,19
	Aktivnost 1.1. Aktivne mjere tržišta rada (direktni grant)	2,97 5	0,525	3,5	IM	2,19
	Aktivnost 1.1. Aktivne mjere tržišta rada (usluge)	0,25 5	0,045	0,3	IM	2,19
	Aktivnost 1.1. Aktivne mjere tržišta rada (grant šema deficitarna zanimanja i RE)	1,4	0,25	1,65	IM	2,19

	Aktivnost 1.1. Aktivne mjere tržišta rada (grant šema za posloavce na sjeveru CG)	2,35	0,4	2,75	IM	2,19
	Aktivnost 1.2. Lokalne inicijative za zapošljavanje (usluge)	0,43	0,07	0,5	IM	2,19
Akcija 2	Unapređenje obrazovnog Sistema (24,2% ukupne EU kontribucije u SOPEES-u)	3,7	0,65	4,35	IM	26
	Aktivnost 2.1. Unaprjeđenje kvaliteta obrazovanja (usluge)	0,85	0,15	1	IM	26
	Aktivnost 2.1. Unaprjeđenje kvaliteta obrazovanja (oprema)	0,04	0,01	0,05	IM	26
	Aktivnost 2.2. Razvoj obrazovnih programa u skladu sa NOK (NQF) (usluge)	0,38	0,07	0,45	IM	26
	Aktivnost 2.2. Razvoj obrazovnih programa u skladu sa NOK (NQF) (oprema)	0,3	0,03	0,33	IM	26
	Aktivnost 2.3. Uključivanje marginalnih grupa u obrazovni system (radovi)	0,7	0,1	0,8	IM	26
	Aktivnost 2.3. Uključivanje marginalnih grupa u obrazovni system (usluge)	0,36	0,07	0,42	IM	26
	Aktivnost 2.3. Uključivanje marginalnih grupa u obrazovni system (oprema)	0,18	0,02	0,2	IM	26
	Aktivnost 2.4. Zapošljavanje doktora nauka u akademskom i ekonomskom sektoru (usluge)	0,08	0,02	0,1	IM	26

	Aktivnost 2.4.Zapošljavanje doktora nauka u akademskom i ekonomskom sektoru (grant šema)	0,8	0,2	1	IM	26

Akcija 3	Unapređenje socijalne inkluzije i sistema socijalne i dječje zaštite (22,85% ukupne EU kontribucije u SOPEES-u)	3,5	0,618	4,118	IM	19
	Aktivnost 3.1. Dalje reforme socijalne i dječje zaštite	0,4	0,07	0,47	IM	19
	Aktivnost 3.2. Razvoj i promocija usluga socijalne i dječje zaštite na lokalnom nivou	2,5	0,4	2,9	IM	19
	Aktivnost 3.3. Uključivanje marginalnih grupa u zajednicu (usluge)	0,2 3	0,05	0,28	IM	19
	Aktivnost 3.3. Uključivanje marginalnih grupa u zajednicu (grant šema)	0,37	0,08	0,45	IM	19
Akcija 4	Tehnička podrška(4,5% ukupne EU kontribucije u SOPEES-u)	0,7	0,124	0,824		
TOTAL SOPEES 2015-2017		15,3 0	2,7	18		

Tabela br. 8. IPA 2015 – sektori, akcije, modeli upravljanja, podrška pregovaračkim poglavljima

Sektori i akcije	EU KONTRIBUCIJA (mil €)	Ko- finansiranje (mil €)	Ukupno (mil €)	Model upravljanja	Podrška poglavljima
Sektor 1 - DEMOKRATIJA I UPRAVLJANJE (11,4% ukupne EU kontribucije u IPA 2015)	4,14	1,59	5,72		
Akcija 1 - Instrument za evropsku integraciju (EU Integration Facility)	2,45		2,45	DM	Po potrebi
Akcija 2 -Podrška učešću u programima i agencijama Unije (za 2016. i 2017. godinu)	1,68	1,59	3,27	IM	Memorandumi
Sektor 2 - VLADAVINA PRAVA I TEMELJNA PRAVA (57,7% ukupne EU kontribucije)	21,00		21,00		
Akcija 3 - Podrška sprovođenju strategije integrisanog upravljanja granicom (direktna, sektorska budžetska podrška - SBS)	20,00		20,00	SBS	24
Akcija 4 - Promocija i zaštita prava Roma i Egipćana	1,00		1,00	DM	19, 23

Sektor 6. OBRAZOVANJE, ZAPOSŁJAVANJE I SOCIJALNA POLITIKA - Operativni program za 2015 uz nacionalnu kontribuciju od 15% (OP je dio Sektorskog operativnog programa 2015-2017 za ovaj sektor, vrijednog 18 mil €) – 13,75% EU kontribucije u 2015.	5,00	0,89	5,89		
OP akcija 1. Unaprijeđenje tržišta rada i rast zapošljivosti	2,30	0,41	2,71	IM	2,19
OP akcija 2. Unaprijeđenje obrazovnog sistema	1,20	0,21	1,41	IM	26
OP akcija 3. Unaprijeđenje socijalne inkluzije i sistema socijalne i dječje zaštite	1,20	0,21	1,41	IM	19
OP akcija 4. Tehnička pomoć	0,30	0,06	0,36	IM	2,19,26
Sektor 5 - POLJOPRIVREDA I RURALNI RAZVOJ (kroz IPARD, za 2015, uz nacionalnu kontribuciju od 25%) – 13,75% ukupne EU kontribucije za IPA 2015	5,00	1,67	6,67	IM	11
TOTAL IPA 2015	35,14	4,14	39,28		
PROPORCIJA KOFINASIRANJA:	89%	11%			
Dio koji se realizuje kroz regionalne instrumente : Instrument podrške civilnom društvu i program za medije (3% ukupne kontribucije)	1,25			DM	
EU KONTRIBUCIJA SA REGIONALNIM KOMPONENTAMA	36,39				

Tabela br. 9. IPA 2016

IPA 2016	EU IPA	Ko-finansiranje	Ukupno	Model upravljanja	Podrška poglavljima
Sektor 3 - Životna sredina i klimatske akcije Akcija 1 - Jačanje kapaciteta i aktivnosti u vezi sa pravnom tekovinom u sektoru životne sredine i klimatskih akcija, i u skladu sa Nacionalnom strategijom aproksimacije u oblasti ŽS - NEAS. Uprava za kapitalne projekte i Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma (30,28% ukupne EU kontribucije u IPA 2016)	11.385.97540	2.009.290	13.395.265		
Podrška u implementaciji i monitoringu u upravljanju vodama	2,04	0,36	2,4	IM	27
1.2. Podrška pripremi projekata za sektor životne sredine i klimatske akcije	2,75	0,48	3,23	IM	27
1.3. Nabavka opreme za oblast voda	0,062	0,009	0,073	IM	27
1.4. Nabavka opreme za oblast otpada	0,36	0,07	0,43	IM	27
1.5. Nabavka opreme za horizontalnu podršku, izvještavanje i monitoring u životnoj sredini, za podsektor kvalitet vazduha i za podsektor zaštita od buke	0,19	0,027	0,217	IM	27

*Zbog isteka roka za ugovaranje u decembru 2020. godine, nisu ugovorena dva ugovora o uslugama ukupne vrijednosti 5,03 miliona eura

1.6. Nabavka opreme za podršku u implementaciji Evropskog mehanizma za civilnu zaštitu	0,13	0,023	0,153	IM	27
1.7. Grant šema: Poziv za dostavljanje projektnih predloga za podizanje svijesti o politikama iz oblasti životne sredine i klimatskih promjena	0,62	0,091	0,731	IM	27
Sektor 5 - Konkurentnost i inovacije (13,43% ukupne EU kontribucije u IPA 2016)	5,0541	0,57	5,62		
1. Poboljšan pristup finansijama privatnom sektoru za razvoj konkurentnosti i inovacija	630.000	70.000	700.000	IM	20
2. Podrška preduzetništvu kroz pružanje savjetodavnih usluga za mala i srednja preduzeća (MSP)	1.260.000	140.000	1.400.000	IM	20
3. Promovisanje internacionalizacije crnogorske ekonomije sa fokusom na MSP	265.320	29.420	294.800	IM	20
4. Izgradnja kapaciteta i infrastrukture za unapređenje istraživanja i inovacija koja će doprinijeti podršci razvoju MSP	900.000	100.000	1.000.000	IM	20, 25

Inicijalno je bilo planirano izdvajanje od 7,72 miliona eura (od čega 770.000 eura iznosi nacionalno kofinansiranje) za sprovođenje ukupno 9 ugovora. Međutim, zbog presumjeravanja sredstava za podršku krizi izazvanoj širenjem virusa COVID-19 u Crnoj Gori, ukupna alokacija je umanjena za 800.000 eura. Dodatno, ugovor Izgradnja administrativnih i tehničkih kapaciteta za sektor konkurentnosti i inovacija u Ministarstvu ekonomskog razvoja vrijednosti 1,3 miliona eura je povučen iz plana nabavki za program IPA 2016.

5. Podsticanje inovacijske kulture i podrška kolaboraciji u oblasti istraživanja, obrazovanja i inovacija	261.000	29.000	290.000	IM	25
6. Nabavka opreme za razvoj kapaciteta relevantnim institucijama uključenih u sektor konkurentnosti i inovacija u Ministarstvu ekonomije	1.382.400	153.600	1.536.000	IM	1,3,6,7,8, 20,25,28
7. Podrška Agenciji za lijekove i medicinska sredstva Crne Gore (CALIMS)	360.000	40.000	400.000	IM	1
Sektor 6. OBRAZOVANJE, ZAPOSŁJAVANJE I SOCIJALNA POLITIKA - Operativni program za 2016 uz nacionalnu kontribuciju od 15% (OP je dio Sektorskog operativnog programa 2015-2017 za ovaj sektor, vrijednog 18 mil €) – 13,15% EU kontribucije u 2016.	4,95	0,87	5,82		
OP akcija 1. Unaprijeđenje tržišta rada i rast zapošljivosti	1,6	0,28	1,88	IM	2,19
OP akcija 2. Unaprijeđenje obrazovnog sistema	0,95	0,16	1,11	IM	26
OP akcija 3. Unaprijeđenje socijalne inkluzije i sistema socijalne i dječje zaštite	2	0,35	2,35	IM	19
OP akcija 4. Tehnička pomoć	0,4	0,07	0,47	IM	2,19,26
Sektor 7. Izdvajanje za odgovor na krizu COVID-19 (14,36 % ukupne EU kontribucije u IPA 2016)	5.400.000				27

Sektor 5 - POLJOPRIVREDA I RURALNI RAZVOJ (kroz IPARD, za 2016, uz nacionalnu kontribuciju od 25%) – 13,3% ukupne EU kontribucije za IPA 2016	5,00	1,67	6,67	IM	11
TOTAL 2016	33.000.000	3.452.819,42	29.547.180,6		
Dio koji se realizuje kroz regionalne instrumente: Instrument podrške civilnom društvu i program za medije	2.500.000		2.500.000	DM	
Izdvajanje za izbjegličku krizu	2.100.000		2.100.000		
EU KONTRIBUCIJA SA REGIONALNIM KOMPONENTAMA	37.600.000	3.452.819,42	34,147,180,6		

IPA 2017 - prvi dio (indirektno upravljanje)	EU IPA	Ko-finansiranje	Ukupno	Model upravljanja	Podrška poglavljima
Sektor 1 - DEMOKRATIJA I UPRAVLJANJE (8,69 % ukupne EU kontribucije u IPA 2017)	3.868.853	943.852	4.812.705		
Akcija 1 "EU Integration Facility" - Instrument za evropsku integraciju	2.898.000	0	2.898.000	IM	Po potrebi
Akcija 2 "Podrška učešću u Programima Unije" (2018)	970.853	943.852	1.914.705	IM	Memorandumi
Sektor 4 – Saobraćaj (21,4 % ukupne EU kontribucije u IPA 2017)	9.650.000	2.495.851,13	12.145.851,13	IM	14, 21

1. Tehnička pomoć u jačanju kapaciteta i usklađivanju nacionalnog zakonodavstva sa EU legislativom u sektoru saobraćaja	3.112.000	549.177	3.661.177	IM	14, 21
2. Tehnička podrška za pripremu investicionih projekata u sektoru saobraćaja u Crnoj Gori	1.683.884	279.156	1.981.040	IM	14, 21
3. Izrada Glavnog projekta i nadzor radova za adaptaciju i rekonstrukciju pogranične željezničke stanice u Bijelom Polju - Faza I: Izrada Glavnog projekta i priprema tenderske dokumentacije za radove na adaptaciji i rekonstrukciji željezničke stanice - Faza II: Nadzor radova na adaptaciji i rekonstrukciji željezničke stanice	172.269,5	30.400,5	202.670	IM	14, 21
4. Revizija Glavnog projekta za adaptaciju i rekonstrukciju pogranične željezničke stanice u Bijelom Polju	8.500	1.500	10.000	IM	14, 21
5. Izvođenje radova na adaptaciji i rekonstrukciji pogranične željezničke stanice u Bijelom Polju	1.778.550,67	313.861,88	2.092.412,55	IM	14, 21
6. Nabavka opreme za zaštitu mora od zagađenja	800.253	141.221	941.474	IM	14, 21
7. Nabavka opreme sistema za upravljanje i nadzor pomorskim saobraćajem (VTMIS) - Faza II:	1.211.250	213.750	1.425.000	IM	14, 21
8. Uspostavljanje Jedininstvenog nacionalnog pomorskog prozora u Crnoj Gori (NMSW)	588.584,69	103.867,89	692.452,58	IM	14, 21

Rezerve za neplanirane troškove	294.708,14	1.055.291,86	1.350.000	IM	14, 21
Sektor 6. OBRAZOVANJE, ZAPOSŁJAVANJE I SOCIJALNA POLITIKA - Operativni program za 2016 uz nacionalnu kontribuciju od 15% (OP	5,35	0,95	6,3		
je dio Sektorskog operativnog programa 2015-2017 za ovaj sektor, vrijednog 18 mil €) – 12% EU kontribucije u 2017.					
OP akcija 1. Unaprijeđenje tržišta rada i rast zapošljivosti	3,5	0,62	4,12	IM	2,19
OP akcija 2. Unaprijeđenje obrazovnog sistema	1,55	0,27	1,82	IM	26
OP akcija 3. Unaprijeđenje socijalne inkluzije i sistema socijalne i dječje zaštite	0,3	0,05	0,35	IM	19
Sektor 5 - POLJOPRIVREDA I RURALNI RAZVOJ (kroz IPARD, za 2017, uz nacionalnu kontribuciju od 25%) – 11,75% ukupne EU kontribucije za IPA 2017	5,24	1,76	7	IM	11
UKUPNO	23.998.664,8	6.219.651,82	30.218.316,6		

Sektor 1 Demokratija i upravljanje IPA 2017 - drugi dio (sektorska budžetska podrška i tehnička podrška) (33,67 % ukupne EU kontribucije u IPA 2017)	Reforma javne uprave (PAR) i upravljanje javnim finansijama (PFM)
Osnovni cilj Sektorske budžetske podrške za RJU je da doprinese održivom razvoju i unapređenju konkurentnosti Crne Gore kroz kreiranje transparentnije, efikasnije i servisno orjentisane javne uprave. Ova podrška ostvariće se sprovođenjem Strategije reforme javne uprave 2016-2020. Specifični ciljevi ove budžetske podrške su: 1. optimizacija broja zaposlenih u javnoj upravi 2. unapređenje upravljanja ljudskim resursima 3. unapređenje kvaliteta i dostupnosti pruženih javnih usluga 4. unapređenje transparentnosti javnih usluga	

Direktna budžetska podrška podrazumijeva transfer 15 mil € u periodu 2018-2020. godine. Planirano je da 12 miliona eura bude rasporođeno kao budžetska podrška kroz prvu, fiksnu i druge dvije, varijabilne tranše (svaka 4 mil eura po godinama - 2018, 2018 i 2020) i 3 mil eura za komplementarnu tehničku podršku sprovođenju RJU. Za razliku od fiksne tranše, varijabilne se vezuju za realizaciju dogovorenih specifičnih ciljeva po indikatorima i treba da podstaknu političkih dijaloga o reformi javne uprave u zemlji.

Sredstva budžetske podrške se uplaćuju direktno u državni trezor.

Prva (fiksna) tranša je uplaćena 28. novembra 2018. godine u iznosu od 4 miliona eura, dok je prva (varijabilna) tranša uplaćena 28. novembra 2019. godine u iznosu od 2,07 milion eura. Preostali iznos od 1,9 miliona eura opredijeljen je za potrebe implementacije projekta Razvoj elektronskih usluga i digitalne infrastrukture, kao odgovor na krizu uzrokovanu virusom COVID-19, koji je potpisan sa UNDP-jem. Zahtjev za uplatu druge varijabilne tranše je dostavljen sredinom oktobra 2021, a isplata sredstava je izvršena 17. decembra 2021. godine, u ukupnom iznosu od 2,3 miliona eura. Konačno, u okviru programa sektorske budžetske podrške predviđena je i realizacija aktivnosti u okviru projekata iz komplementarne tehničke podrške, u ukupnom iznosu od 3 miliona eura. Uspješno je realizovano svih 14 projekata.

UKUPNO	15.000.000		15.000.000	Direktna budžetska
Dio koji se realizuje kroz regionalne instrumente : Instrument podrške civilnom društvu i program za medije	1.500.000		1.500.000	DM
Izdvajanje za izbjegličku krizu	3.200.000		3.200.000	DM
EU KONTRIBUCIJA SA REGIONALNIM KOMPONENTAMA	44.550.000	2.645.426	47.195.426	

Tabela br. 11. IPA 2018

IPA II - 2018 – SEKTORI I AKCIJE	EU IPA	Ko- finansiranje	Ukupno	Model upravljanja	Podrška poglavljima
Sektor 1. DEMOKRATIJA I UPRAVLJANJE (10,93 % ukupne EU kontribucije u IPA 2018)	5.170.244	2.060.886	7.231.130		
Akcija 1 "EU Integration Facility" - Instrument za evropsku integraciju	3.100.000		3.100.000	IM	Po potrebi
Akcija 2. "Podrška učešću u Programima Unije" (2019-20)	2.070.244	2.060.886	4.131.130	IM	Memorandumi
Sektor 2. VLADAVINA PRAVA I TEMELJNA PRAVA (28,6 % ukupne EU kontribucije u IPA 2018)	13.516.733	10.884.435,1	24.401.168,1		
Komponenta 1: PRAVOSUĐE	9.366.733	10.884.435,1	20.251.168,1		
Rezultat 1:Rekonstrukcija sudova	7.038.893	10.884.435,1	17.923.328,1	IM	23,24
Rezultat 2: Pravosudni informacioni sistem	2.327.840		2.327.840	DM	23,24
Komponenta 2: PODRŠKA ORGANIMA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA	2.650.000		2.650.000		

R3: Povećani su kapaciteti organa za sprovođenje zakona i obezbijeđeni smještajni kapaciteti u Centru za migracije	2.650.000		2.650.000	IM	23,24
Komponenta3: TEMELJNA PRAVA	1.500.000		1.500.000		
R4: Unaprijeđeni kapaciteti ključnih nosioca aktivnosti u oblasti zaštite ljudskih i manjinskih prava	850.000		850.000	DM	23,24
R5: Unaprijeđena dostupnost javnih objekata	650.000		650.000	DM	23,24
Sektor 6. OBRAZOVANJE, ZAPOSŁJAVANJE I SOCIJALNA POLITIKA JAČANJE KVALITETA I PRISTUP ZDRAVSTVENIM I SOCIJALNIM USLUGAMA (37 % ukupne EU kontribucije u IPA 2018)	17.500.000,00		17.500.000,00		
Rezultat 1. Poboljšana zaštita stanovništva od zaraznih bolesti izgradnjom novog objekta za dvije klinike (Klinika za infektivne bolesti i Klinika za dermatovenerologiju) u „Kliničkom centru” Podgorica (IM - Uprava za javne radove)	9.626.043,62		9.626.043,62		
1.1 Izgradnja objekta za dvije klinike i nabavka opreme	8.285.443,08		8.285.443,08	IM	28
1.2 Nadzor nad radovima za izgradnju objekta za dvije klinike	340.600,54		340.600,54	IM	28
1.3 Nepredviđene okolnosti za izgradnju, opremanje i nadzor novog objekta za dvije klinike	1.000.000,00		1.000.000,00	IM	28
Rezultat 2. Kvalitet usluga mikrobioloških laboratorija poboljšan kroz pružanje adekvatne opreme za mikrobiološke laboratorije, na osnovu kvantifikovane procjene potreba i analize troškova i koristi (DM/EUD)	2.047.956,038		2.047.956,038	DM	28

Rezultat 3. Procijenjeni ECD sistem (Rani razvoj djece) i razvijen adekvatan strateški okvir, uključujući Nacionalni akcioni plan za rani razvoj djece i povezane pravilnike	1.000.000,00		1.000.000,00	DM	19

Podrška ovom sektoru se finansira iz nagrade za ostvareni učinak, dodijeljene prilikom srednjoročne revizije ISDCG u iznosu od 8 miliona eura.

Rezultat 4. Nacionalni sistem za utvrđivanje invalidnosti reformisan na način da se osobama sa invaliditetom obezbijedi odgovarajući pristup uslugama i novčanim transferima, kao i poboljšan kvalitet života	1.000.000,00		1.000.000,00	DM	19
Rezultat 5. Jačanje kapaciteta Instituta za javno zdravlje u cilju pružanja efikasnog odgovora na javnozdravstvene zahtjeve za sva buduća izbijanja zaraznih bolesti u zemlji kroz izgradnju i opremanje Centra za kontrolu i prevenciju zaraznih bolesti sa Operativnim centrom za vanredne situacije (EOC) i unapređenjem IT sistema u oblasti prikupljanja i upravljanja podacima u kriznim situacijama.	2.046.000,00		2.046.000,00		
5.1 Izgradnja jedne zgrade za Centar za kontrolu i prevenciju zaraznih bolesti sa Operativnim centrom za vanredne situacije i nabavka potrebne opreme	1.070.000,00		1.070.000,00	IM	28
5.2 Nadzor nad radovima na izgradnji Centra za kontrolu i prevenciju zaraznih bolesti sa Operativnim centrom za vanredne situacije	36.000,00		36.000,00	IM	28
5.3 Nepredviđene okolnosti za izgradnju, opremanje i nadzor u vezi sa Centrom za kontrolu i prevenciju zaraznih bolesti sa EOC-om	140.000,00		140.000,00	IM	28

5.4 Sporazum o doprinosu sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom (SZO) - uspostavljanje Operativnog centra za vanredne situacije	400.000,00		400.000,00	IM	28
5.5 Razvoj i implementacija softvera za skladište podataka	300.000,00		300.000,00	DM	28
5.6 Nabavka opreme za skladište podataka	100.000,00		100.000,00	DM	28
Rezultat 6. Nabavka uređaja kojim se sprovode istovremene analize velikog broja respiratornih uzoraka i nabavku testova i potrošnog materijala	660.000,00		660.000,00	DM	28
Rezultat 7. Sprovođenje komunikacione strategije o riziku vezano za drugu fazu odgovora na pandemiju COVID -19	500.000,00		500.000,00	IM	28
Rezultat 8. Jačanje usluga imunizacije i izgradnja otpornosti sistema u svijetlu izbijanja pandemije COVID-19	620.000,00		620.000,00	IM	28
Sektor 5 - POLJOPRIVREDA I RURALNI RAZVOJ (kroz IPARD, za 2018, uz nacionalnu kontribuciju od 25%) – 14,8% ukupne EU kontribucije za IPA 2018	7	2,33	9,33	IM	11
UKUPNO - indikativna alokacija za 2018. Godinu	43.186.977,0	4.390.886,00	47.577.843,00		
Dio koji se realizuje kroz regionalne instrumente: Instrument podrške civilnom društvu i program za medije	1.000.000		1.000.000	DM	
Izdvajanje za izbjegličku krizu	3.100.000		3.100.000	DM	
EU KONTRIBUCIJA SA REGIONALNIM KOMPONENTAMA	47.2786.977	4.390.886,00	51.677.843,00		

Tabela br. 12. IPA 2019

IPA II - 2019 – SEKTORI I AKCIJE	EU IPA	Ko- finansiranje	Ukupno	Model upravljan ja	Podrška poglavljim a
Sektor 1. DEMOKRATIJA I UPRAVLJANJE (4 % ukupne EU kontribucije u IPA 2019)	1.715.000		1.715.000		
Akcija 1 "EU Integration Facility" - Instrument za evropsku integraciju	1.715.000		1.715.000	DM	Po potrebi
Sektor 7 - Izdvajanje za COVID-19 (66,9 % ukupne EU kontribucije u IPA 2019)	28.300.000		28.300.000	Direktna budžetska	
IPARD (18,9 % ukupne EU kontribucije u IPA 2019)	8.000.000		8.000.000	IM	11
UKUPNO - indikativna alokacija za 2019. Godinu	38.015.000		38.015.000		
Dio koji se realizuje kroz regionalne instrumente: Instrument podrške civilnom društvu i program za medije	4.300.000		4.300.000	DM	
EU KONTRIBUCIJA SA REGIONALNIM KOMPONENTAMA	42.315.000		42.315.000		

Tabela br. 13. IPA 2020

IPA II - 2020 – SEKTORI I AKCIJE	EU IPA	Ko- finansiranje	Ukupno	Model upravljanja	Podrška poglavljim a
Sektor 1. DEMOKRATIJA I UPRAVLJANJE (5,9 % ukupne EU kontribucije u IPA 2020)	1.984.025	1.000.000	2.984.025		
Akcija 1 "EU Integration Facility" - Instrument za evropsku integraciju	984.025		984.025	DM	Po potrebi
Akcija 2 "Podrška učešću u Programima Unije" (2020)	1.000.000	1.000.000	2.000.000	IM	Memorandumi
Sektor 5. Konkurentnost i inovacije Akcija - Jačanje konkurentnosti i inovacionih kapaciteta privatnog sektora u Crnoj Gori (12.7 % ukupne EU kontribucije u IPA 2020)	4.000.000	350.000	4.350.000		
A1 Napredne usluge u oblasti razvoja biznisa za unapređenje kapaciteta MSP	918.000	102.000	1.020.000,00	DM	20
A2 Unapređenje konkurentnosti kroz podršku ženskom preduzetništvu	225.000	25.000	250.000	IM	20
A3 Tehnička podrška za implementaciju Strategije pametne specijalizacije	261.000	29.000	290.000	IM	11,20,25,27
A4 Grant šema za podršku implementacije Strategije pametne specijalizacije kroz projekte	810.000	90.000	900.000	IM	11,20,25,27

A5 Unapređenje tehničkih kapaciteta u institucijama uključenim u sektor Konkurentnost i inovacije	734.293,8	81.588,2	815.882	IM	1,3,6,7,8, 20,25,28

A6 Pružanje horizontalne podrške za unapređenje kapaciteta relevantnim institucijama za harmonizaciju i implementaciju pravne tekovine u oblasti Konkurentnosti i inovacije	879.750	97.750	977.500	IM	1,3,6,7,8, 20,25,28
A7 Tehnička podrška za evaluaciju akcionog dokumenta	45.000	5.000	50.000	IM	
Sektor 2. Vladavina prava i temeljna prava(EURoL III) (7,95 % ukupne EU kontribucije u IPA 2020)	2.500.000,00		2.500.000,00	DM	23,24
Sektor 6. Obrazovanje, zapošljavanje i socijalne politike EU za pametan i inkluzivni rast – obrazovanje, zapošljavanje i socijalna inkluzija 2020 (21,3 % ukupne EU kontribucije u IPA 2020)	6.700.000,00	1.032.352,94	7.732.352,94		
Rezultat 1. Povećana uključenost i zapošljivost dugotrajno nezaposlenih, sa fokusom na korisnike socijalne zaštite, žene, omladinu i osobe sa invaliditetom, podržavanjem života u zajednici i kroz lokalne partnerske inicijative za zapošljavanje	3.300.000	582,352,94	3.882.352,94		
1.1 Povećana uključenost teško zapošljivih grupa na tržište rada kroz inovativne mjere zapošljavanja, sa fokusom na korisnike socijalne zaštite, žene, mlade, niskokvalifikovane osobe i osobe sa invaliditetom, u skladu sa ESRP, Strategijom zapošljavanja i Strategijom socijalne zaštite Crne Gore					
1.2 Povećana socijalna inkluzija u lokalnoj zajednici ugruženih grupa djece, omladine i osoba sa invaliditetom, kroz razvoj inovativnih lokalnih socijalnih usluga (grant šema)	2.300.000,00	405.882,35	2.705.882,35	IM	19,26

1.3 Poboljšana veza između nauke i industrije zasnovana na Strategiji pametne specijalizacije (grant šema)	1.000.000,00	176.470,59	1.176.470,59	IM	19,26
Rezultat 2: Ojačani kapaciteti za primjenu sektorskog pristupa i preuzimanje obaveza koje proizilaze iz procesa pristupanja EU u sektoru Obrazovanja, zapošljavanja i socijalne politike	3.350.000	441.176,47	3.791.176,47		
2.1 Poboljšano kreiranje politika zasnovano na dokazima, implementacione prakse i koordinacija u sektoru Obrazovanje, zapošljavanje i socijalne politike i ojačani kapaciteti za učešće u ESF-u	850.000,00		850.000,00	DM	2. 19,26
2.2 Ojačani kapaciteti Zavoda za zapošljavanje Crne Gore u pogledu primjene aktivnih mjera tržišta rada, budućeg učešća u ESF-u i olakšavanja mobilnosti radne snage	2.500.000	441.176,47	2.941.176,47		
2.2.1 Tvining	700.000	123.529,41	823.529,41	IM	2. 19, 22
2.2.2 Nabavka opreme	1.800.000,00	317.647,06	2.117.647,06	IM	2. 19, 22
Rezultat 3. Srednjoročna evaluacija AD	50.000,00	8.823,53	58.823,53	IM	2, 19, 22
IPARD (25,43 % ukupne EU kontribucije u IPA 2020)	8.000.000		8.000.000	IM	11
Sektor 7 - Izdvajanje za COVID-19 (21,62 % ukupne EU kontribucije u IPA 2020)	6.800.000		6.800.000	Direktna budžetska	
UKUPNO - indikativna alokacija za 2020. Godinu	29.850.000	1.382.352,94	31.232.352,94		

Dio koji se realizuje kroz regionalne instrumente: Instrument podrške civilnom društvu i program za medije	1.600.000		1.600.000	DM	
EU KONTRIBUCIJA SA REGIONALNIM KOMPONENTAMA	31.584.025	2.382.352.94	33.966.377,94		

Tabela br. 14. Zapadnobalkanski investicioni okvir 2015-2024. godina: odobreni projekti u okviru Berlinskog procesa

Međ. fin. institucija	PRIORITETNE OBLASTI	Investicija mil €	EU grant		EU grant za pripremu	Kredit, mil €		CG	Završetak investicije	Godine povrata kredita
	PROJEKTI U OBLASTI ENERGETIKE		mil €	%						
KfW & EBRD	Trans-Balkanski elektroenergetski koridor: Visokonaponski dalekovod u u CG, koji povezuje RS, BA i ME ²⁵						EBR D KfW			
		128,85	35,35	20%	3,5	25	60	8,5	2024	12
	SAOBRAĆAJ									
EIB	Orient/East-Med Koridor (R4): ME-RS, Željeznička interkonekcija ²⁶	40	20	50%	4,5	20		0	2025	15
EIB	Orient/East-Med Koridor (R4): ME-RS, Željeznička interkonekcija ²⁷	40	16,3	40%	-	23,7		0	2027	N/A

²⁵ Interkonekcija prenosnih sistema Crne Gore - Srbije - Bosne i Hercegovine 400kV dalekovodom.

²⁶ Signalizacija i rekonstrukcija mostova i kosina na željezničkoj pruzi Bar-Vrbnica.

²⁷ Projektnim aktivnostima biće: (1) rekonstruisano 20 km pruge na dionici Lutovo – Bratonožići – Bioče; (2) kupljena tri nova elektromotorna voza i (3) rekonstruisane i opremljene radionice i depoi za održavanje vozova.

EIB	Orient/East-Med Koridor (R4): ME-RS, Željeznička interkonekcija ²⁸	40	20	50%	1,7	18		2	2026	N/A
EIB i EBRD	Orient/East-Med Koridor (R4): ME-RS, Željeznička interkonekcija ²⁹	222,89	105,8	47,45 %	6,8	EIB	EBRD	0,25	2029	N/A
						52,9	52,9			
ŽIVOTNA SREDINA										
KfW	Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, Podgorica ³⁰	72,5	31,75	50%	1,146	35		5,75 49	2027	15 i 3050
EIB	Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda - I faza, Bijelo Polje,	6,7	3,05	45,5 %	0,3	3,1		0,55	2028	N/A
KfW	Izgradnja infrastrukture za vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda na Jadranskoj obali - Bokokotorski zaliv, (Risan i Perast), I, II i III faza	34	13,2	38,8 %	-	11,2		0	2027	N/A

²⁸ Projektnim aktivnostima biće: (1) rekonstruisano 8 tunela 2u dužini od 2655,5m; (2) rekonstruisano 10 mostova ukupne dužine 2.466m

²⁹ Rekonstrukcija dionice Bar-Golubovci (uključujući klizište Ratac i tunel Sozina).

³⁰ U okviru ovog projekta sprovode se sljedeće komponente: (1) Izgradnja PPOV kapaciteta 187.600 ekvivalent stanovnika; (2) Izgradnja postrojenja za tretman kanalizacionog mulja kapaciteta 10.100 t/god i (3) Izgradnja glavnog kolektora, izmještanje postojećeg kolektora i proširenje dijela sekundarne mreže

EIB	Unapređenje sistema otpadnih voda i vodosnabdjevanja na sjeveru Crne Gore (Kolašin, Rožaje i Mojkovac)	32,17	22,5	70%	-	9	0	2029	N/A
EIB	Unapređenje sistema za skupljanje otpadnih voda u Nikšiću i Pljevljima	32,2	19	59%	1	6	7,1	2028	N/A
KfW	Vodosnabdjevanje i sanitarni sistem u opštini Tivat	24,85	9,8	39,4%	-	11,9	2,8	2027	N/A
KfW	Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda i odgovarajuća infrastruktura u Ulcinju	61,8	32	51,75%	1	26,36	3,4	2028	N/A
EIB	Unapređenje sistema vodosnabdjevanja na Cetinju	21,65	13,5	62,35%	1,3	4	4,2	2029	N/A
DRUŠTVENE DJELATNOSTI									
EIB	Unapređenje obrazovne infrastrukture u Crnoj Gori	64,3	11,4	17,73%	-	18	-	32,4	N/A

Tabela br. 15. IPA 2021

IPA III - 2021 – PROZORI, TEMATSKI PRIORITETI I AKCIJE	Ukupno	EU IPA	Ko-finansiranje	Model upravljanja	Podrška poglavljima
Prozor 2: DOBRO UPRAVLJANJE, USKLAĐIVANJE SA PRAVNOM TEKOVINOM EU, DOBROSUSJEDSKI ODNOSI I STRATEŠKA KOMUNIKACIJA Tematski prioritet 2: Administrativni kapaciteti i usklađenost sa pravnom tekovinom	16.250.000,00	16.250.000,00			
Akcija 1 "EU Integration Facility" - Instrument za evropsku integraciju	3.650.000	3.650.000		DM	Po potrebi
Instrument za evropsku integraciju – direktno upravljanje	3.150.000,00	3.150.000,00			
Instrument za evropsku integraciju – indirektno upravljanje sa međunarodnim organizacijama	500.000,00	500.000,00			

Tematski prioritet 1: Dobro upravljanje	12.600.000,00	12.600.000,00			
Akcija 2 „EU Reform Facility“ – Instrument EU za podršku reformama	126000.000,00	12.600.000,00		DM/ IM sa MO	Po potrebi
. Izgradnja efikasnog održivog i transformativnog javnog sektora (BEST-javni sektor) u Crnoj Gori – Svjetska banka	3.500.000,00	3.500.000,00			
. Fond za ubrzani razvoj Crne Gore – UN	2.000.000,00	2.000.000,00			
. Instrument EU za podršku reformama – EBRD	2.500.000,00	2.500.000,00			
. Podrška Sekretarijatu Instrumenta EU za podršku reformama (EURF TA) – SUEZ konzorcijum	1.000.000,00	1.000.000,00			
. Podrška pregovaračkoj strukturi za efikasno finaliziranje pregovora o pristupanju EU	3.600.000,00	3.600.000,00			
Prozor 3: ZELENA AGENDA I ODRŽIVO POVEZIVANJE					
Tematski prioritet 1: Životna sredina i klimatska akcija					
Akcija - Aktivnosti u vezi sa pravnom tekovinom iz oblasti politika životna sredina i klimatska akcija	7.382.352,94	6.275.000	1.107.352,94	IM	27
Prozor 3: ZELENA AGENDA I ODRŽIVO POVEZIVANJE					
Tematski prioritet 2: Saobraćaj, digitalna ekonomija i društvo, i energetika					

Akcija - Tehnička podrška izgradnji kapaciteta i unapređenju usaglašene pravne tekovine i izrada zrelih projekata iz oblasti saobraćaja koji će biti spremni za finansiranje	3.485.000,00	3.485.000,00		DM	14, 21

Prozor 4: KONKURENTNOST I INKLUZIVNI RAST Tematski prioritet 3: Poljoprivreda i ruralni razvoj Tematski prioritet 4: ribarstvo					
Akcija - Podrška EU za sektor poljoprivrede u Crnoj Gori	10.400.000,00	10.400.000,00	2.000.000,00	DM/IM	11,12,13
Komponenta 1 - Poljoprivreda i ruralni razvoj	3	3	/	DM	11
Komponenta 2 - Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi	3,4	3,4	2.000.000,00	IM	12
Komponenta 3 – Ribarstvo	2	2	/	DM	13
UKUPNO: alokacija za 2021. Godinu	37.517.352,94	34.410.000,00	3.107.352,94		

Tabela br. 16. IPA 2022

IPA III – 2022 – SEKTORI I AKCIJE	Ukupno	EU IPA	Ko-finansiranje	Model upravljanja	Podrška poglavljima
Prozor 1 – VLADAVINA PRAVA, TEMELJNA PRAVA I DEMOKRATIJA Tematski prioritet 4: Upravljanje granicama i migracijama					
Akcija – Budžetska podrška za integrisano upravljanje granicom (IBM)	15.000.000,00	15.000.000,00		DM	23,24
Prozor 2 – DOBRO UPRAVLJANJE, USKLAĐIVANJE SA PRAVNOM TEKOVINOM EU, DOBROSUSJEDSKI ODNOSI I STRATEŠKA KOMUNIKACIJA Tematski prioritet 1: Dobro upravljanje					
Akcija 1 – EU za reformu javne uprave (PAR)	16.600.000,00	16.600.000,00		DM	23
Tematski prioritet 2: Administrativni kapaciteti i usklađenost sa pravnom tekovinom					
Akcija 2 – "EU Integration Facility" - Instrument za evropsku integraciju	8.720.000,00	8.720.000,00		DM/ IM	Po potrebi
Instrument za evropsku integraciju – direktno upravljanje	5.220.000,00	5.220.000,00		DM	
Instrument za evropsku integraciju – indirektno upravljanje sa međunarodnim organizacijama	3.500.000,00	3.500.000,00		IM sa MO	

UKUPNO: alokacija za 2022. Godinu	40,320.000,00	40,320.000,00			

Sektorska budžetska podrška - Podrška modernizaciji i profesionalizaciji javne uprave u Crnoj Gori
Podrška modernizaciji i profesionalizaciji javne uprave u Crnoj Gori podržana je u okviru Godišnjeg akcionog programa za Crnu Goru za 2022. godinu. Vodeće institucije su Ministarstvo javne uprave i Ministarstvo finansija.   Prioritetne oblasti i informacije o sektoru: Prozor i tematski prioritet: Prozor 2: Dobro upravljanje, usklađivanje sa pravnom tekovinom EU, dobrosusjedski odnosi i strateško komuniciranje; Tematski prioritet 1: Dobro upravljanje.   Glavni SDG: Promovisati mirna i inkluzivna društva za održivi razvoj, obezbijediti pristup pravdi za sve i izgraditi efikasne, odgovorne i inkluzivne institucije na svim nivoima.   Drugi značajni SDG i ciljevi: Postizanje rodne ravnopravnosti i osnaživanje svih žena i djevojčica; Promovisati održiv, inkluzivan i održiv ekonomski rast, punu i produktivnu zaposlenost i pristojan rad za sve.   Reforma javne uprave (PAR) se smatra jednim od tri temelja Strategije proširenja, pored vladavine prava i ekonomskih reformi. Kao takva, reforma javne uprave je jedan od prioriteta Vlade Crne Gore. Odgovorna, transparentna i funkcionalna javna uprava nije samo demokratsko pravo građana već i preduslov za kvalitetne usluge i ključni pokretač ekonomskog rasta i konkurentnosti. Ona je integralno povezana sa vladavinom prava, posebno u pogledu prevencije korupcije, jer povećava

transparentnost, predvidljivost i odgovornost javnih institucija. Takođe je ključna u promociji rodne ravnopravnosti i osnaživanju žena. Štaviše, upravljanje javnim finansijama (PFM)

predstavlja sastavni dio reforme javne uprave, fokusirajući se na fiskalnu održivost i dobro upravljanje javnim resursima za postizanje ciljeva Vlade.

Opšti cilj ove Akcije je poboljšanje kvaliteta života građana i ekonomskog rasta stvaranjem funkcionalne, digitalne i dostupne javne uprave. Ovaj cilj će se postići kroz implementaciju Strategije reforme javne uprave 2022-2026 i Programa reforme upravljanja javnim finansijama 2022-2026.

Specifični ciljevi su direktno povezani sa prioritetima Strategije RJU i Programa upravljanja javnim finansijama, fokusirajući se na one teme koje su zajedničke za oba strateška dokumenta i stoga podrazumijevaju koordinisan pristup njihovoj implementaciji: kredibilne i održive javne politike, efikasno pružanje usluga zasnovano na potrebama građana i privrede, povećana odgovornost i transparentnost rada javnih institucija, uključujući transparentno javno finansiranje, bolje mehanizme upravljanja ljudskim resursima u javnoj upravi i efikasniji sistem upravljanja javnim investicijama.

Specifični ciljevi ove akcije su usko povezani, čime se promoviše sektorski pristup, i fokusirani su na prevazilaženje identifikovanih izazova u oblasti reforme javne uprave i upravljanja javnim finansijama kroz intenzivan politički dijalog u kontekstu procesa pridruživanja EU.

Podržavajući implementaciju strategija reforme javne uprave i upravljanja javnim finansijama, ova akcija će takođe indirektno doprinijeti rodnoj ravnopravnosti i osnaživanju žena i djevojčica, podržavajući rodnu ravnopravnost i gender mainstreaming u javnoj upravi i upravljanju javnim finansijskim resursima.

Ukupan iznos EU podrške je 16 600 000 eura, od čega: 13 100 000 eura za budžetsku podršku i 3 500 000 eura za komplementarnu podršku.

Komplementarna podrška se sprovodi putem direktnog i indirektnog upravljanja zasnovanog na projektima tehničke pomoći, omogućavajući bolju kontrolu vremena i koordinacije pomoći. Imaće za cilj jačanje pretpostavki i ublažavanje rizika u sprovođenju obje strategije, kako bi se olakšalo postizanje rezultata/indikatora u okviru komponente budžetske podršk. U toku je realizacija tri projekta koji su planirani kroz ovu podršku.

Isplata prve fiksne tranše je uslijedila 29. decembra 2023. godine u iznosu od 3,5 miliona eura. Dokumentacija za isplatu prve varijabilne tranše, pripremljena je i dostavljena Ministarstvu finansija u julu 2025. godine, dok je formalni zahtjev prema Delegaciji Evropske unije podniet 5. septembra 2025. godine.

Sektorska budžetska podrška - Integrirano upravljanje granicom

Integrirano upravljanje granicom podržano je u okviru Godišnjeg akcionog programa za Crnu Goru za 2022. godinu. Vodeća institucija je Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Prioritetne oblasti i informacije o sektoru:

Prozor i tematski prioritet: Prozor 1 – Vladavina prava, osnovna prava i demokratija Tematski prioritet 4: Migracije i upravljanje granicama Glavni SDG: 16 - Mir, pravda i jake institucije

Ukupan iznos EU podrške je 15 miliona eura, od čega je 12 miliona direktna budžetska podrška i 3 miliona eura su namijenjeni za komplementarnu podršku.

Akcija ima za cilj pružanje podrške Vladi Crne Gore u obezbjeđivanju buduće spoljne granice EU, smanjenju neregularnih migracija i prekograničnog kriminala. Akcijom će Crna Gora biti podržana u sprovođenju Strategije integrisanog upravljanja granicom, uz izradu godišnog i Šengenskog akcionog plana, osnaživanjem kapaciteta za obezbjeđivanje buduće spoljne granice EU sa fokusom na smanjenje neregularnih migracija i prekograničnog kriminala, uključujući efikasnije otkrivanje i sprečavanje svih vrsta prekograničnog kriminala, te efikasnije upravljanje mješovitim migracionim tokovima. Akcija će takođe doprinijeti procesu evropske integracije i ispunjavanju obaveza Crne Gore, koje proističu i u skladu sa zahtjevima pregovaračnog poglavlja 24.

U okviru komplementarne podrške za integrisano upravljanje granicom, za koju je namijenjen iznos od 3 miliona eura, obuhvaćeni su sljedeći ugovori: 1) tvining ugovor u iznosu od 1,5 miliona eura, kojim će biti obuhvaćeni specifični treninzi za graničnu policiju, jačanje kapaciteta u oblasti detekcije i presretanja, kao i pružanje dodatnih inputa za usklađivanje nacionalne Strategije integrisanog upravljanja granicom sa evropskim konceptom, ažuriranje Šengenskog akcionog plana i razvoj reakcionih kapaciteta u skladu sa strateškim ciljevima. Tvining ugovor za IBM potpisan je krajem septembra 2024. godine, a u skladu sa planom, početkom oktobra 2024. počela je implementacija projekta koji će se realizovati u narednih 36 mjeseci. Prvi Upravni odbor Tvining projekta održan je 16. decembra 2024.; 2) ugovor o uslugama – ekspertska podrška u iznosu od 1.350.000 eura. Kroz ovaj ugovor realizovaće se podrška uspostavljanju okvira za mjerenje rezultata (indikatora), podrška u izvještavanju i uspostavljanje sistema javnih nabavki u skladu sa Šengenskim akcionim planom, podrška u uspostavljanju centralizovane baze podataka javnih nabavki u pripremi tendera i sprovođenju nabavki u sastavljanju i implementaciji kampanje vidljivosti, političkom dijalogu i uključivanju NVO; 3) Okvirni ugovor koji podrazumijeva eksternu verifikaciju, monitoring i izvještavanje o potvrdi kredibilitnosti podataka, u iznosu od 150.000 eura.

Ministarstvo finansija – Kancelarija nacionalnog službenika za ovjeravanje (NAO), uputila je Evropskoj komisiji zahtjev za isplatu fiksne tranše 18. septembra 2023.

godine, dok je isplata iste uslijedila 5. januara 2023. godine u iznosu od 4 miliona eura. U skladu sa procedurom, na osnovu zahtjeva MUP-a, Ministarstvo finansija - Direktorat za upravljanje strukturama pretprijetne podrške EU je 28. marta 2025. godine uputio Evropskoj komisiji zahtjev za isplatu prve varijabilne tranše u okviru SBP za integrisano upravljanje granicom. Nakon operativne provjere svih uslova za isplatu tranše, Evropska komisija je potvrdila da je Vlada u potpunosti ispunila opšte uslove i odobrila isplatu prve varijabilne tranše u iznosu od 2.640.000,00 evra.

Tabela br. 17 IPA 2023

IPA III – 2023 – SEKTORI I AKCIJE	Ukupno	EU IPA	Ko- finansiranje	Model upravljanja	Podrška poglavljim a
Prozor 3 – ODRŽIVO POVEZIVANJE I ZELENA AGENDA Tematski prioritet 2: Saobraćaj, digitalna ekonomija i društvo, i energetika (60%) Prozor 4 - KONKURENTNOST I INKLUZIVNI RAST Tematski prioritet 1: Obrazovanje, zapošljavanje, socijalna zaštita i inkluzivne politike, i zdravlje (20%) Tematski prioritet 2: Razvoj privatnog sektora, trgovina, istraživanje i inovacije (20%)					
Akcija – Budžetska podrška za energetske krize	30.000.000,00	30.000.000,00	/	DM	15
UKUPNO: alokacija za 2023. Godinu	30.000.000,00	30.000.000,00			

Podrška prevazilaženju energetske krize u Crnoj Gori izazvane ratom u Ukrajini je dio podrške namijenjene državama Zapadnog Balkana u suočavanju sa energetskom krizom koju je Evropska komisija opredijelila kroz program IPA 2023. Vodeća institucija je Ministarstvo energetike. Opšti cilj akcije je da se pomogne Crnoj Gori u smanjenju socio-ekonomskog uticaja rasta cijena energije, posebno uticaja koji ovaj rast ima na mala i srednja preduzeća i domaćinstva, te da se ojača ukupni kapacitet Vlade za pružanje usluga prilagođenih ugroženim domaćinstvima i podrži socio- ekonomska situacija, energetska sigurnost i tranzicija Crne Gore ka zelenoj energiji. Akcija će doprinijeti Vladinoj politici smanjenja negativnog uticaja energetske krize na građane i osigurati pružanje osnovnih usluga, naročito najugroženijim segmentima stanovništva,

stambenom sektoru i mikro malim i srednjim preduzećima. Istovremeno će se pritom voditi računa da mjere podrške ne dovode do povećanja potrošnje energije, već će iste biti realizovane u kombinaciji sa mjerama energetske efikasnosti i podrške dugoročnom socio-ekonomskom oporavku, energetske sigurnosti i energetske tranziciji države.

Ukupan iznos podrške iznosi 30 miliona eura i ovaj iznos će u vidu dvije tranše biti isplaćen Crnoj Gori. Prva, fiksna tranša je u iznosu od 27 miliona eura uplaćena 23. marta 2023. godine, dok iznos od 3 miliona eura, u vidu druge, varijabilne tranše, bi trebao biti isplaćen tokom 1 kvartala 2026. godine. Takođe, paket dodijeljene podrške je u skladu sa nacionalnim strateškim okvirom u energetske sektoru i smatra se značajnim u cilju stvaranja finansijske poluge za obezbjeđivanje bolje zaštite ranjivih grupa, malih i srednjih preduzeća i promocije mjera koje bi pomogle Crnoj Gori da poveća otpornost vlastitog energetske sektora.

Tabela br. 18 IPA 2024

IPA III – 2024 – SEKTORI I AKCIJE	Ukupno	EU IPA	Ko- finansiranje	Model upravljan ja	Podrška poglavljim a
Prozor 1 – VLADAVINA PRAVA, TEMELJNA PRAVA I DEMOKRATIJA Tematski prioritet 1: Sudstvo, Tematski prioritet 2: Unutrašnji poslovi/ Bezbjednost					
Akcija – Podrška EU vladavini prava (EUROL IV)	7.000.000,00	7.000.000,00	/	DM	23,24
Prozor 2 – DOBRO UPRAVLJANJE, USKLAĐIVANJE SA PRAVNOM TEKOVINOM EU, DOBROSUSJEDSKI ODNOSI I STRATEŠKA KOMUNIKACIJA Tematski prioritet 2: Administrativni kapaciteti usklađenost sa pravnom tekovinom					
Akcija – „EU Integration Facility” - Instrument za evropsku integraciju	12.500.000,00	11.000.000,00	1.500.000,00	DM/IM	Po potrebi
Prozor 3 - ODRŽIVO POVEZIVANJE I ZELENA AGENDA Tematski prioritet 1: Životna sredina i klimatska promjena					
Akcija - Podrška EU jačanju kapaciteta u oblasti zelene agende	6.875.000,00	5.500.00,00	1.375.000,00	IM	27
Prozor 4: KONKURENTNOST I INKLUTIVNI RAST					

Tematski prioritet 1: Obrazovanje, zapošljavanje, socijalna zaštita i inkluzivne politike, i zdravstvo					
Tematski prioritet 2: Razvoj privatnog sektora, trgovina, istraživanje i inovacije					
Akcija - Podrška EU jačanju kapaciteta u oblasti socijalnih politika	3.280.000,00	3.100.000,00	180.000,00	DM/ IM	19, 23, 25, 26, 27
UKUPNO: alokacija za 2024. Godinu	29.655.000,00	26.600.000,00	3.055.000,00		

Tabela br. 19 IPA 2025-2027

IPA III – 2025-2027 – SEKTORI I AKCIJE	Ukupno	EU IPA	Ko- finansiranje	Model upravljanja	Podrška poglavljim a
Prozor 2 – DOBRO UPRAVLJANJE, USKLAĐIVANJE SA PRAVNOM TEKOVINOM EU, DOBROSUSJEDSKI ODNOSI I STRATEŠKA KOMUNIKACIJA					
Tematski prioritet 2: Administrativni kapaciteti i usklađenost sa pravnom					

tekovinom					
Akcija 1 – „EU Integration Facility” - Instrument za evropsku integraciju	25.000.000,00	25.000.000,00	1.123.000,00	DM/IM	Po potrebi
Tematski prioritet 1: Dobro upravljanje					
Akcija 2 „EU Reform Facility“ – Instrument EU za podršku reformama	20.000.000,00	20.000.000,00		DM/ IM sa MO	Po potrebi
UKUPNO: alokacija za 2024. Godinu	45.000.000,00	45.000.000,00			

Tabela br. 20 OPERATIVNI PROGRAMI IPA 2024-2027

IPA III – 2024-2027 – SEKTORI I OBLASTI PODRŠKE	Ukupno	EU IPA	Ko- finansiranje	Model upravljanja	Podrška poglavljim a
Prozor 3: ZELENA AGENDA I ODRŽIVO POVEZIVANJE Tematski prioritet 1: Životna sredina i klimatska akcija	48.484.375,00	38.787.500,00	9.696.875,00	IM	22,27
Oblast podrške 1: Vode	11.151.406,25	8.921.125,00	2.230.281,25	IM	22,27

Oblast podrške 2: Otpad	11.151.406,25	8.921.125,00	2.230.281,25	IM	22,27
Oblast podrške 3: Priroda i klimatske promjene	18.424.062,50	14.739.250,00	3.684.812,50	IM	22,27
Oblast podrške 4: Ostalo	7.757.500,00	6.206.000,00	1.551.500,00	IM	22,27
Prozor 4: KONKURENTNOST I INKLUZIVN RAST Tematski prioritet 1: Obrazovanje, zapošljavanje, socijalna zaštita i inkluzivne politike, i zdravstvo	31.647.066,00	26.900.000,00	4.747.066,00	IM	19,22,23
Oblast podrške 1: Inkluzivno tržište rada	23.176.473,00	19.700.000,00	3.476.473,00	IM	19,22,23
Oblast podrške 2: Socijalna inkluzija	5.411.767,00	4.600.000,00	811.767,00	IM	19,22,23
Oblast podrške 3: Administrativna podrška kapacitetima	3.058.826,00	2.600.000,00	458.826,00	IM	19,22,23
UKUPNO: alokacija za period 2024-2027	80.434.566,00	65.687.500,00	14.747.066,00		

Tabela br 21. IPARD III (poglavlja 11, 12 i 13)

17.1 Maksimum doprinosa EU za IPARD sredstva po godinama, 2021-2027. EU doprinos po godinama, 2021-2027 (mil. EUR)

Godina	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2021- 2027.
UKUPNO	5,00	6,00	8,00	9,00	10,00	12,00	13,00	63,00

17.2 Procenat alokacije EU doprinosa po mjerama, 2021-2027. Procenat alokacije EU doprinosa po mjerama, 2021-2027.

Mjera/godina	Doprinos EU						
	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
	%	%	%	%	%	%	%
Investicije u fizički kapital na poljoprivrednim gazdinstvima	40	37	30	33	28	23,5	20,15
Investicije u fizički kapital za preradu i marketing poljoprivrednih i proizvoda ribarstva	32	30	25	24	22	20	20
Agro-ekološke-klimatske mjere i mjere organske proizvodnje	0	10	9	9	10	9	9
Realizacija lokalnih razvojnih strategija– LEADER pristup	0	0	0	0	2,5	2,5	2,85
Investicije u ruralnu javnu infrastrukturu	0	0	6,25	8	10	13	15
Diverzifikacija poljoprivrednih gazdinstava i razvoj poslovanja	25	23	18,75	20	20	20	18
Tehnička pomoć	0	0	0	2	2	2	5
Zasnivanje i zaštita šuma	0	0	8	9	10	10	10
UKUPNO	100	100	100	100	100	100	100

Aneks 3. Reformska agenda Crne Gore 2024-2027 za Instrument EU za reforme i rast u okviru Plana rasta EU za Zapadni Balkan

Crna Gora je usvojila osnovne reformske mjere i korake navedene u Reformskoj agendi, odobravajući listu od 32 mjere u četiri oblasti politika, zajedno sa neophodnim koracima za njihovu implementaciju. Od ukupno raspoloživih 383,5 miliona eura, 110 miliona eura biće dostupno kroz bespovratne grantove, a 273,5 miliona eura u kreditima. Oblasti politika su:

1. Poslovno okruženje i razvoj privatnog sektora: Cilj je pojednostavljenje administrativnih procedura, smanjenje neformalne ekonomije, poboljšanje transparentnosti i upravljanja državnim preduzećima. U ovoj oblasti definisano je 7 reformi i 33 koraka za njihovu realizaciju.
2. Digitalna i energetska tranzicija: Fokus je na implementaciji 5G mreža, unapređenju digitalne sigurnosti, smanjenju zavisnosti od fosilnih goriva, promociji e-mobilnosti i dekarbonizaciji energetskog sektora. U okviru ove oblasti predviđeno je 12 reformi i 42 koraka.
3. Razvoj ljudskog kapitala: Ova komponenta obuhvata unapređenje obrazovnog sistema, povećanje zapošljivosti i socijalne inkluzije. Definisano je 5 reformi sa 10 ključnih koraka, sa ciljem jačanja konkurentnosti radne snage i smanjenja nezaposlenosti.
4. Vladavina prava i temeljna prava: Ova oblast stavlja akcenat na jačanje nezavisnosti sudstva, borbu protiv korupcije, te unapređenje zaštite ljudskih prava, uključujući prava manjina i slobodu izražavanja. Predviđeno je 8 reformi i 29 koraka koji će pomoći u usklađivanju sa evropskim standardima.

Pregled reformi iz Reformske agende 2024-2027 po oblasti politike

OBLAST POLITIKE 1: POSLOVNO OKRUŽENJE I RAZVOJ PRIVATNOG SEKTORA
Reforma 1.1.1. Reforma upravljanja preduzećima u vlasništvu države (PVD). Poboljšanje upravljanja, efikasnosti i odgovornosti preduzeća u vlasništvu države (PVD) kako bi se poboljšao njihov doprinos privredi
Reforma 1.1.2 Revizija procesa javnih nabavki i politika državne pomoći. Unapređenje transparentnosti, efikasnosti i integriteta u procesima javnih nabavki i državne pomoći

Reforma 1.1.3. Uklanjanje regulatornih barijera i olakšavanje poslovanja
Reforma 1.1.4. Pобољшanje elektronskog katastra i prostornog planiranja
Reforma 1.1.5. Reforma inspekcijskih službi. Unapređenje integriteta, efikasnosti i performansi inspekcijskih službi i smanjenje neformalne ekonomije
Reforma 1.2.1 Primjena elektronskog transporta i inteligentnih transportnih sistema (ITS)
Reforma 1.2.2. Dalji razvoj ekosistema istraživanja i inovacija za ekonomiju zasnovanu na znanju (u skladu sa Strategijom pametne specijalizacije)
OBLAST POLITIKE 2: Digitalna i energetska/zelena tranzicija sektor
Reforma 2.1.1 Potpuna implementacija paketa integracije električne energije
Reforma 2.1.2. Postepeno prilagođavanje tarifa nivoima povraćaja troškova praćeno mjerama energetske siromaštva
Reforma 2.2.1 Implementacija prioriteta politika i mjera iz Nacionalnog energetske i klimatske plana
Reforma 2.2.2 Unapređenje Nacionalnog sistema za trgovinu emisijama (STE) u skladu sa EU ETS sistemom
Reforma 2.3.1 Razvijanje transparentnih i konkurentnih procedura za primjenu obnovljive energije i predviđanje ulaska novih

Reforma 2.3.2 Implementacija Direktive o obnovljivoj energiji (dozvole, garancije porijekla, prozumeri)
Reforma 2.3.3 Povećanje kapaciteta proizvodnje električne energije kroz veće korišćenje OIE i efikasnije korišćenje postojećih elektrana
Reforma 2.3.4 Sprovođenje zakonske regulative o energetskej efikasnosti i zagađenju vazduha
Reforma 2.4.1. Pokretanje sigurne širokopojasne mreže, uključujući 5G mreže
Reforma 2.4.2. Elektronski potpis i uvođenje novčanika digitalnog identiteta
Reforma 2.4.3 Isporuka digitalnih javnih usluga prilagođenih korisniku
Reforma 2.4.4. Sajber bezbednost - Postavljanje sveobuhvatnog okvira za sajber otpornost (uvođenje zahjete NIS2 direktive i jačanje relevantnih institucija)
OBLAST POLITIKE 3: Razvoj ljudskog kapitala
Reforma 3.1.1. Rješavanje neusklađenosti na tržištu rada kroz cjeloživotno učenje i povećavanje zapošljivosti diplomaca kroz praktičan rad, uključujući poslove u zelenoj i digitalnoj ekonomiji
Reforma 3.1.2. Povećanje učešća ženske radne snage
Reforma 3.1.3 - Reformisanje sistema socijalne i dječije zaštite radi efikasnije, efektivnije i transparentnije upotrebe javnih sredstava

Reforma 3.2.1 Ulaganje u sve nivoe obrazovanja
Reforma 3.2.2 Digitalno obrazovanje: nadogradnja koncepta i nastavnih planova i programa Digitalne akademije izvan javne uprave i sprovođenje u ukupnom društvu na organizovan i društveno inkluzivan način; sprovođenje Strategije digitalizacije obrazovnog sistema (2022-2027) i povezanih akcionih planova
OBLAST POLITIKE 4: Temeljna prava /vladavina prava
Reforma 4.1.1 Usvajanje novog, sveobuhvatnog i harmonizovanog pravnog okvira za sprovođenje izbora usvojen od strane Skupštine, u skladu sa evropskim standardima i postojećim preporukama Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju (OEBS)/ Kancelarije za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR), kao i Savjeta Evrope
Reforma 4.2.1 Sudstvo i tužilaštvo su nezavisni/samostalni, nepristrasni, odgovorni i djeluju sa integritetom i profesionalnošću
Reforma 4.3.1 Efikasno sprovođenje zakonodavstva za borbu protiv korupcije, uključujući korupciju na visokom nivou, uključujući finansijske istrage i zaplijenu i oduzimanje imovine, u skladu sa pravnom tekovinom EU, evropskim i međunarodnim standardima, uključujući preporuke misije za reviziju 2022, kao i preporuke GRECO i OSCE
Reforma 4.4.1. Smanjenje nivoa porodičnog nasilja u Crnoj Gori
Reforma 4.4.2 Djelotvorna primjena Zakona o zaštiti ravnopravnosti i zabrani diskriminacije
Reforma 4.4.3. Djelotvorno sprovođenje preporuka Evropskog komiteta za prevenciju torture i nehumanog ili ponižavajućeg postupanja (CPT)

Reforma 4.5.1 Unapređenje rezultata istraga, potvrđenih optužnica i pravosnažnih presuda u slučajevima organizovanog kriminala (uključujući pranje novca, sajber kriminal, krijumčarenje cigareta, oružja i droge, trgovina ljudima, uključujući slučajeve seksualne i radne eksploatacije)

Reforma 4.6.1. Usklađivanje vizne politike sa listom zemalja EU za koje je viza potrebna, posebno u odnosu na zemlje koje predstavljaju nezakonite migracije ili bezbjednosni rizik za EU

Pregled broja obaveza (koraka) iz Reformske agende 2024-2027 i pripadajuća finansijska podrška po polugodištima

Oblast politike	februar 2025	jun 2025	decembar 2025	jun 2026	decembar 2026	jun 2027	decembar 2027	Ukupno
1. Poslovno okruženje i razvoj privatnog sektora	4	3	8	3	8	5	3	34
2. Zelena energija i digitalizacija	7	5	10	2	9	1	8	42
3. Razvoj ljudskog resursa	0	1	5	1	5	3	9	24
4. Temeljna prava i vladavina prava	3	2	9	4	6	2	4	30
Broj međukoraka	14	11	32	10	28	11	24	130

Iznos EU finansijske podrške	29.544.116, 42	22.592.559, 61	83.418.681,64	27.806.227, 21	91.528.831,25	38.233.562, 42	90.370.238,45	383.494.217, 00

Aneks 4. UN AGENDA 2030, EU AGENDA I SEKTORI IPA III

Uvezivanje ciljeva održivog razvoja UN sa pregovaračkim poglavljima, klasterima, IPA prozorima i tematskim prioritetima

	CILJEVI ODRŽIVOG RAZVOJA	PREGOVARAČKA POGLAVLJA	KLASTER	IPA III PROZORI	TEMATSKI PRIORITETI
1	OKONČATI SIROMAŠTVO ZA SVE	19*	3	P4. Konkurentnost i inkluzivni rast	P4. TP1. Obrazovanje, zapošljavanje, socijalna zaštita i politika inkluzije, te zdravlje
		2, 23, 17	2, 1		
2	OKONČATI GLAD (uključujući održivu poljoprivredu)	11*, 12*, 13	5	P4. Konkurentnost i inkluzivni rast	P4. TP1. Obrazovanje, zapošljavanje, socijalna zaštita i politika inkluzije, te zdravlje P4. TP3. Poljoprivreda i ruralni razvoj
		19*			
3	ZDRAVLJE I BLAGOSTANJE	28*,	2	P4. Konkurentnost i inkluzivni rast	P4. TP1. Obrazovanje, zapošljavanje, socijalna zaštita i politika inkluzije, te zdravlje
		1, 12, 14, 21, 24	1, 4, 5		
4	PRISTUP I KVALITET	26	3	P4. Konkurentnost i inkluzivni rast	P4. TP1. Obrazovanje,

	OBRAZOVANJU ZA SVE	23	1		zapošljavanje, socijalna zaštita i politika inkluzije, te zdravlje
5	RODNA RAVNOPRAVNOST	23*	1	P1. Vladavina prava, osnovna prava i demokratija	P1. TP5. Temeljna prava
		19, 24, 28,	2, 3		
6	ČISTA VODA I KANALIZACIJA ZA SVE	27*	4	P3. Zelena agenda i održivo povezivanje	P3. TP1. Životna sredina i klimatske akcije
7	PRIUŠTIVA I ODRŽIVA ENERGIJA ZA SVE	15*, 21, 27*	4	P3. Zelena agenda i održivo povezivanje	P3. TP1. Životna sredina i klimatske akcije P3. TP 2. Transport, digitalna ekonomija, te društvo, i energija
8	DOSTOJANSTVEN RAD I PRIVREDNI RAZVOJ	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8*, 9, 28*	2	P4. Konkurentnost i inkluzivni rast	P4.TP2. Razvoj privatnog sektora, trgovina, istraživanje i inovacije
		19, 29, 20, 17 (kroz sva tzv. ekonomska pregovaračka poglavlja)	3		
9	INOVACIJE, INDUSTRIJALIZACIJA INFRASTRUK-TURA	10, 20, 25*,	3	P4. Konkurentnost i inkluzivni rast	P4.TP2. Razvoj privatnog sektora, trgovina, istraživanje i inovacije
		14, 15*, 21*	4		

10	SMANJENJE NEJEDNAKO-STI	23*	1	P1. Vladavina prava, osnovna prava i demokratija	P1. TP5. Temeljna prava
		17, 19*, 24	3		
11	ODRŽIVI GRADOVI I NASELJA	27*, 21*, 14	4	P3. Zelena agenda i održivo povezivanje	P3. TP1. Životna sredina i klimatske akcije P3. TP 2. Transport, digitalna ekonomija, te društvo, i energija
		17, 20, 23, 26, 31	3, 1		
12	ODRŽIVA POTROŠNJA PROZVODNJA	27*	4	P3. Zelena agenda i održivo povezivanje	P3. TP1. Životna sredina i klimatske akcije
		5	1		
13	AKCIJA ZA KLIMATSKE PROMJENE	27*	4	P3. Zelena agenda i održivo povezivanje	P3. TP1. Životna sredina i klimatske akcije
14	ODRŽIVO KORIŠĆENJE OKEANA I MORA	27*	4	P3. Zelena agenda i održivo povezivanje	P3. TP1. Životna sredina i klimatske akcije
15	ODRŽIVI EKOSISTEMI	27*	4	P3. Zelena agenda i održivo povezivanje P4. Konkurentnost i inkluzivni rast	P3. TP1. Životna sredina i klimatske akcije P4. TP3. Poljoprivreda i ruralni razvoj
		11			
16	MIR, PRAVDA I	5, 23*, 24*	1	P1. Vladavina prava, osnovna prava i demokratija	P1.TP1. Pravosuđe

	JAKE INSTITUCIJE	10, 16*, 17*, 22*, 33 - PAR – reforma javne uprava (RJU) administrativni i institucionalni kapaciteti za efikasno sprovođenje pravne tekovine i sposobnost za preuzimanje obaveza članstva - Demokratske institucije – stabilnost institucija koje garantuju demokratiju (Skupština, Vlada, Izorno zakonodavstv i Dijalog sa civilnim društvom) - Ekonomski kriterijumi (veza sa Programom ekonomskih reformi i	3, 5	P2. Dobro upravljanje, usklađivanje sa pravnim tekovinama EU, strateška komunikacija i dobrosusedski odnosi	P1.TP2. Borba protiv korupcije P1.TP3. Borba protiv organizovanog kriminala/sigurnost P1. TP4. Migracije i upravljanje granicama P1. TP5. Temeljna prava P1. TP6. Demokratija P1. TP7. Civilno društvo P2. TP1. Dobro upravljanje P2.TP2. Administrativni kapaciteti i pravna harmonizacija P2. TP3. Dobrosusjedski odnosi i pomirenje P2. TP4. Strateško komuniciranje, monitoring, evaluacija i komunikacijske aktivnosti

		svim ekonomskim poglavljima)			
17	GLOBALNO PARTNERSTVO ZA OSTVARIVANJE CILJEVA	18, 23, 24*, 32	1	P1. Vladavina prava, osnovna prava i demokratija P2. Dobro upravljanje, usklađivanje sa pravnim tekovinama EU, strateška komunikacija i dobrosusjedski odnosi P5. Teritorijalna i prekogranična saradnja	P1. TP5. Temeljna prava P1. TP6. Demokratija
		16*, 17*, 30, 31	3, 6		P2. TP1. Dobro upravljanje P2.TP2. Administrativni kapaciteti i pravna harmonizacija P2. TP3. Dobrosusjedski odnosi i pomirenje P2. TP4. Strateško komuniciranje, monitoring, evaluacija i komunikacijske aktivnosti

Aneks 5. Akronimi institucija

ACV	Agencija za civilno vazduhoplovstvo
CBCG	Centralna banka Crne Gore
DRI	Državna revizorska institucija
FZOCG	Fond za zdravstvo Crne Gore
KPPV	Kabinet potpredsjednika Vlade za politički sistem, pravosuđe i antikorupciju
KTK	Komisija za tržište kapitala
MEIR	Ministarstvo energetike i rudarstva
MEP	Ministarstvo evropskih poslova
MER	Ministarstvo ekonomskog razvoja
MERS	Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera
MF	Ministarstvo finansija
MJU	Ministarstvo javne uprave

MKM	Ministarstvo kulture i medija
MLJMP	Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava
MO	Ministarstvo odbrane
MP	Ministarstvo pravde
MPNI	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
MPO	Ministarstvo pomorstva
MPPUDI	Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine
MPŠV	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
MRZSD	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
MS	Ministarstvo saobraćaja
MSM	Ministarstvo sporta i mladih
MSSBPD	Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije
MT	Ministarstvo turizma
MUP	Ministarstvo unutrašnjih poslova

MVP	Ministarstvo vanjskih poslova
MZ	Ministarstvo zdravlja
RT	Revizorsko tijelo
UBHVFP	Uprava za bezbjednost hrane, veterinarske i fitosanitarne poslove

Aneks 6. Akronimi klastera

KIR	Konkurentnost i inkluzivni rast
RPK	Resursi, poljoprivreda i kohezija
TEMP	Temeljna prava
UTRŽ	Unutrašnje tržište
VAO	Vanjski odnosi
ZAOP	Zelena agenda i održiva povezanost